

Μητροπολίτου Κερυραίων
κ. ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΑΑ Λαυραϊώτου

ΤΟ ΚΕΝΤΡΟΝ ΤΩΝ ΗΣΥΧΑΣΤΩΝ, Ο ΜΙΚΡΟΣ ΑΘΩΣ ΤΟΥ ΑΓ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ(*)

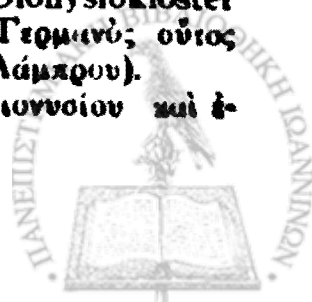
Τὸ ἡσυχαστήριον τοῦ ἁγίου Ὀνουφρίου εἰς τὸν Μικρὸν Ἄθωνα ἢ Ἀντιάθωνα ἐν τοῖς ὄρεισι τῆς Μονῆς τοῦ ἁγίου Διονυσίου. — Τὸ πρωτόπλασμα τῆς νῦν μεγάλης μονῆς. — Ἀγῶνες τοῦ ἁγίου πρὸς τὸν Πρώτον τοῦ ἁγίου Ὄρους. — Ἐγγραφα ἀμφιβόλου γνησιότητος — Μαρτυρίαι ἀσφαλεῖς ἐκ τῶν Τυπικῶν περὶ τοῦ ἁγίου Ὀνουφρίου. — Ὁ κίνδυνος τοῦ ἡσυχαστικοῦ καὶ κελιωτικοῦ βίου. — Ἡ ἐρήμωσις τῶν μοναχῶν. — Ἀξιόζηλος ἄμυνα καὶ προσπάθεια τοῦ Πρώτου. — Ἀδιεξίτητοι ἐριδαιεῖς περὶ ὄρειων τῶν μονῶν Διονυσίου καὶ Γρηγορίου. — Ὑποπτον ἔγγραφον. Αἱ διπλογραφαὶ! Ὄρια καὶ ἔγγραφα τῆς μονῆς ἁγ. Παύλου.

Καὶ νῦν τοῦ λόγου ὄντος περὶ τῶν τοῦ ἁγίου Ὀνουφρίου ἡσυχαστηρίων, ἰν' ἀποδείξω ὁποίους περιβοήτους ἀνδρας ἀνέδειξαν, ἀναφέρω τὸν ἐν ἁγίοις Διονύσιον, τὸν κτίτορα τῆς ἐπωνύμου νῦν ἀκμαζούσης ἐν τάξει κοινοβιακῆς μονῆς τοῦ Ἄθω. Οὗτος πρὶν εἶ ἀνεγείρη τὴν μονὴν ταύτην ἠσκήτευσεν ὑπεράνω αὐτῆς εἰς τὸ ὑψηλὸν βουνὸν, ὄπερ τὸν μέγαν λάκκον («ἀεροπόταμον») ἀνωθεν κλείει· τοῦτο ἀπολήγον εἰς κωνοειδῆς ἔξαρμα ὀνομάζεται «Μικρὸς Ἄθω» εἰς τοὺς βίους τῶν Ἀγιορειτῶν ἁγίων. Κατὰ τὸν βίον, τὸν ἐν μεταφράσει γνωστὸν, ἐνταῦθα ὑπῆρχον κελία ἢ τὸ ἡσυχαστήριον τοῦ ἁγίου Ὀνουφρίου, ὅθεν ὀρμηθεὶς ὁ ἅγιος κατήλθεν εἰς τὴν παραλίαν καὶ ἐπὶ τοῦ ἐπιχρημαμένου συμπαγοῦς βράχου ἐκτίσθη τὴν μονὴν τοῦ τιμίου Προδρόμου τῷ 1366¹⁾. Ἄλλο πρὸ αὐτῆς κατὰ τὸν κώδικα τῆς μονῆς ταύτης ὑπ' ἀριθ. 592, ὃν ἀνεκαλύψαμεν ἡμεῖς ἐν τῷ τυπικαρεῖφ τῆς μονῆς καὶ περιεγράψαμεν, ὅτε μὴ περιληφθέντα ἐν τῷ καταλόγῳ τοῦ Λάμπρου, ὅτε ἐπληθύνθησαν οἱ ἀδελφοὶ ἐν τῷ ἡσυχαστηρίῳ τοῦ ἁγίου Ὀνουφρίου «πρὸς τὸ ὄρος εὐθύς (γρ. εὐθὺ) ἀνέρχονται καὶ κατασκολήσαντες εὐρον ἐκεῖ, τοῦ σπηλαίου ἀνωθεν, πρὸς τὸ ἀρχιφὸν μέρος τόπον εἰς κατοικίαν ἑαυτοῖς ἱκανόν, ἐνθα τῇ τοῦ πατρὸς γνώμῃ οἰκίσκους δημάμενοι (γρ. δειμάμενοι), οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῷ θεῷ Προδρόμῳ καὶ Βαπτιστῇ εὐκτήριον ἀνεγείροντες οἶκον ἐνταῦθα ποιοῦνται τὴν οἰκῆσιν, ὅς δὴ εὐκτήριος οἶκος μέχρι τῆςδε (sic) ὁ «Παλαιὸς» ὀνομάζεται Πρόδρομος» (σ. 504)²⁾. Περὶ τοῦ ἁγίου Ὀνουφρίου δὲν ἀναφέρει ὁ

(*) Ἐν σ. 18-19 κατὰ παραδρομὴν ἢ σημείωσις ἐτέθη ἐν συνεχείᾳ ἐντὸς τοῦ ἔγγραφου εἰς τὸ μέσον: «Ὁ Θεοδώρητος εἰς τὸν κώδικά του...» μέχρι καὶ τῆς πρώτης σειρᾶς τῆς ἐπομένης σελίδος «...εἰς πλείστας πόλεις τοῦ Πρωτάτου».

¹⁾ «Νέος Παράδεισος», ἐκδ. Βενετίας 1745 σ. ἰ 34. Ἰκανῶς διεσέφησε τὸ τοῦ βίου αὐτοῦ ὁ Dräseke ἐν Byz. Zeitschrift, τόμ. II, σ. 79-95, Vom Dionysiokloster auf dem Athos. ἀντέλεξεν εἰς αὐτὸν ὁ Λάμπρος καὶ ἀλήνησεν ὁ Γερμανός, οὗτος καὶ ἀνταπήνησεν ἐκεῖνος (αὐτ. σ. 440, 609-618 ἢ ἀντιπάνησις Λάμπρου).

²⁾ Εἶχον ἐτοιμάσει πρὸς ἔκδοσιν τὴν ἱστορίαν τῆς μονῆς τοῦ Διονυσίου καὶ ἐ-

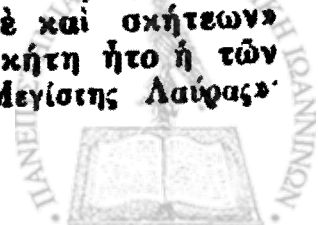

βλος ούτος, ὅστις ἐγράφη τῷ 1591, ἀλλὰ τὸσον μόνον: «Ἀνειθὼν δὲ πρὸς τινα τοῦ Ὄρους ὑψηλῆτατον λόφον, ὃν Ἄθω μικρὸν ἢ Ἀντιάθω ὀνομάζουσιν ἅπαντες, καὶ πρὸς τὸ νότιον αὐτοῦ μέρος μικρὸν εὐρηκῶς σπήλαιον ἐν αὐτῷ εἰσελθὼν κατοικεῖ, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ κρήνην ἡδυτάτου ποτίμιου ὕδατος ἐγγὺς αὐτοῦ που τοῦ σπηλαίου ὡσεὶ τόξου βολὴν ἐφευρίσκει» (σ. 501). Οἱ βιογράφοι τοῦ ἁγίου Μιξίμου τοῦ Κausokalybitou¹⁾ ὀνομάζουσιν αὐτὸν «ἡγούμενον τῆς μονῆς τοῦ τιμίου Προδρόμου Μικροαθωνίτην»: διότι οὗτοι ἔγραψαν πρὸ τοῦ 1366, ὅτε ἐκτίσθη ἡ μεγάλη μονὴ (βλ. καὶ τὸν ἐν τῷ «Παραδείσῳ» βλον σ. 534, ἐκδ. Βενετίας 1745). Ἀλλὰ καὶ μετὰ ταῦτα εἶχε καὶ τὴν παλαιὰν μονὴν ἥτοι τὸ ἡσυχαστήριον τοῦ ἁγίου Ὀνούφρου μετὰ τῶν κελλίων: διότι καὶ ἐν τῷ Συναξαριστῇ τοῦ Λουκάκη λέγεται «ἡγούμενος τῶν κελλίων» (Ἰούνιος σ. 304.)²⁾ Ἄλλ' ἕνεκα τῆς ἀγριότητος καὶ δὴ καὶ τοῦ φοβεροῦ ψύχους οἱ περὶ τὸ ἡσυχαστήριον συγκεντρωθέντες κελλιῶται ἢ ἀσκηταὶ δὲν ἦσαν ὅλοι εὐχαριστημένοι, ὡς διαλαμβάνει ὁ βλος: «Ὁ δὲ χῶρος, ἐν ᾧ τὴν οἰκησιν ἐποιούνητο οὗτοι (γρ. οὕτως) γε, ὃν περὶ ὁ λόγος φθάσας ἐδήλωσεν, εἰ καὶ ἐν ταῖς ἑαριναῖς τροπαῖς τοῦ ἡλίου (τῷ δοκεῖν) δροσώδης τε καὶ εὐκραῆς ἦν, ἀλλά γε ἐπὶ τοῦ χειμῶνος ψυχρὸς ἄγαν καὶ κρυμώδης ἐτύγγανεν καὶ πολλὴν τηνικαῦτα ἀληθῶς τὴν ὀδύνην καὶ τὴν στένωσιν παρείχεν αὐτοῖς, ἀλλωστε

δακτυλογράφησα καὶ τὸν βλον, οὗ ἀντίγραφον ἔχει καὶ ἡ μονὴ καὶ παραπέμπω εἰς σ. 11. Δὲν σάφεται οὔτε τὸ σπήλαιον οὔτε ὁ ναὸς οὗτος, ὅθεν ἔπειτα κατήλθεν ὁ ἅγιος καὶ ἐδείματο τὴν μονὴν ἐν τῇ παραλίᾳ. Ὁ τόπος ὀνομάζεται νῦν ἁγιος Ὀνούφριος» ἐνθα ἔχει τοὺς λαχανοκήτους ἢ μονή.

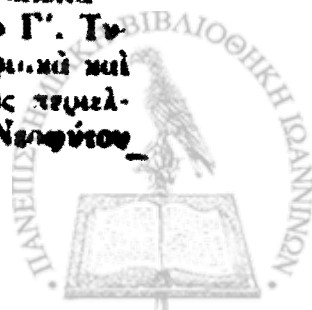
¹⁾ Deux vies de S. Maxime le Kausokalybe, ermite au Mont Athos. Bruxelles 1939 (Anal. Boll. LIV), ὁ σερβῆτιμος Φραγκ. Halkin λίαν συνώψισε τὰ προλεγόμενα καὶ ἐλαχίστως εἰς τὸ κείμενον ἔκαμε διορθώσεις.

²⁾ Τὸν ὄρον «ἡγούμενος τῶν κελλίων» εὐρίσκω εἰς παλαιότερον ἔγγραφο, ὃπερ ἐπιγράφεται: «Διαφορὰ τῶν Ἰβηρικῶν μοναχῶν πρὸς τοὺς Λαυριώτας... περὶ τῶν κελλίων καὶ τῆς καθέδρας, τόποι (sic) εἰς τὴν Κωμίτζαν πλησίον ἢ τὰ Πυργώδια», ἔτους 1079, ἐν ᾧ λέγεται: «ἐδέησε διαιρεθῆναι τὰ τῆς μονῆς τῶν κελλίων ὄρια καὶ γνωρίσματα. Ἴνα πᾶσα περιαιρεθῇ πρόφασις... συνέχων τὸ βασταγμα τοῦ Καλοβοῦ» (Β'. Κώδιξ ἔγγραφων Λαύρας τοῦ Θεοδοσήτου φ. 90.1). «Ἐχομεν λοιπὸν πλὴν τῶν ἡσυχαστικῶν μονῶν, ὡς εἶδομεν, καὶ τὰς κελλιωτικὰς—κελλιωτικὰ μοναστήρια» παρὰ Meyer—Εἶναι ἡ ὀνομασία τῶν παλαιῶν σκητῶν τοῦ Ἄθω διὰ καὶ ὁ Θεοδώρητος ἀποφαινεται: «σκήτη τις ἐκ τῶν ἤδη σωζομένων καὶ καθ' ὃν σώζονται τρόπον οὔτε ἦσαν, εἰμὴ μόνον τὰ νῦν κελλία καλούμενα ὀνόμαζον σκήτας οἱ πρὸ 200 ἐτῶν» δηλ. τὸν 15' αἰῶνα (παρὰ Γεδεῶν Ἄθως, σ. 335). Οἱ ἡγούμενοι τῶν σκητικῶν τούτων (οἱ «πρεσβύτεροι τῶν κελλίων» τῆς Νιτρίας, βλ. Ἱστορ. ἀσκητισμοῦ τόμ. Α'. 1929, σ. 35, τὸ «Δικαῖος» εἶναι ὀνομασία τοῦ 12' αἰῶνος) μετεῖχον τῶν κοινῶν τοῦ Ὄρους συναξέων. Ὁ πατριάρχης Ἰερουσάλης Α', ὁ κτίτωρ τῆς τοῦ Σταυρονικήτα, ἐν τῇ Διαθήκῃ (1545) γράφει: «ἀξιῶσαι τῆς τοῦ ἁγιωτάτου Ὄρους θείας συναξέως, τοῦ τε ἐν αὐτῇ πρωτεύοντος... καὶ τῶν ἐγκριτοτέρων ἡγουμένων καὶ λοιπῶν αἰδεσίμων γερόντων πασῶν τῶν ἐκεῖσε σεβασμίων καὶ ἱερῶν μεγάλων βασιλικῶν τε μονῶν καὶ Λαυρῶν πρὸς δὲ καὶ σκητικῶν» («Ἱστορ. Παλιμᾶς» ἐτ. Γ', σ. 565 - 566). Τοιαύτη κελλιωτικὴ σκήτη ἦτο ἡ τῶν Καρεῶν «μεγάλῃ Λαύρα» λεγομένη καὶ πρὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς «Μεγίστης Λαύρας»

καὶ περὶ ἐνδυσμάτων ἐνδεῶς ἔχοντες ἀόρητον πόνον ἐκ τοῦ κρύους ὑπέμενον. Τοῦτο τοίνυν τῷ πατρὶ κοινωσάμενοι καὶ τῇ τούτου εἰσηγήσει ἐκέλευεν ἀπάραντες ἐπὶ τὸ δυτικὸν τοῦ ὄρους μεταβαίνουσι μέρος, ἐνθα παραγενόμενοι καὶ τόπον τινα πεδιάσιμον εὕρηκότες, ἀλλὰ καὶ πηγὴν αὐτόθι πότιμον ὕδωρ προβάλλουσαν, οἰκοδομοῦσιν αὐθι: ἐκεῖ τῇ τοῦ ὄρους βουλῇ κελλία ἑαυτοῖς εἰς ἀνάπαυσιν καὶ ναὸν ἕτερον πάλιν τῷ θεῷ Προδρομῷ ἀνεγείρουσι, πρὸς δὲ καὶ ὀλίγας ἀμπέλους εἰς ὀλίγην σφῶν παραμυθίαν φυτεύουσι... Ἐνταῦθα γοῦν οὗτοι χειμῶνος διάγοντες ἐν θέρει εἰς τὰς προτέρας ἀνήρχοντο κέλλας· οὐ γὰρ τοῦ τόπου τὸ διάστημα πολὺ ἦν, ἀλλ' ὡς σταδίων δύο ἢ μικρόν ἔλαττον» (ἐνθ' ἄνωι. σ. 505). Ὁ ἄγιος ἐν τούτοις δὲν μετώκησεν, ἀλλὰ πολλάκις κατήρχετο, ἵνα βοηθήσῃ τοῖς ἀδελφοῖς εἰς τὰ κοπιώδη τῆς ἐγκατασιτάσεως ἔργα καὶ συνεπίηι αὐτοῖς. ἦν γὰρ ἰσχυρὸς καὶ ρωμαλέος τὸ σῶμα». Κατὰ ταῦτα οὗτος δὲν εἶχεν εἰσέτι ἀποφασίσει νὰ ἰδρῦσῃ ἐπὶ τῆς παραλίας τὴν μονὴν προκρίνων τὸ ἀπόκεντρον ἐκεῖνο καὶ ἡσυχαστικὸν μέρος τοῦ ἁγίου Ὀνούφριου διὰ τὸ ἀπερίσπαστον καὶ ἀνενόηλον. Ἄλλ' ἦτο θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ προτίμησις τοῦ Τιμίου Προδρομοῦ νὰ κατέλθῃ εἰς τὴν πανοραματικὴν τοποθεσίαν, ὅπου νῦν θεαματικὴ ἡ μονὴ ἀνιηροῦται, καὶ τὰ πνευματικῶν ἀνδρῶν, καὶ ὁ οὐρανὸς ἔδειξε τὸ σημεῖον. Ἰστατο λοιπὸν ἀτενῶς προσευχόμενος, καὶ ὡς εἴθισται αὐτῷ, μετεωριζόμενος ἐν μιᾷ τῶν ἀγρυπνιῶν, καὶ ἀπὸ τοῦ ὕψους ἐκείνου ὡς ἐξ ἐνστίχτου ἔστρεψε τὸ βλέμμα πρὸς τὸ μέρος τῆς παραλίας, ὅπου θὰ ἀνηγείρετο μονή, καὶ ὦ τῶν ἀρρήτων καὶ σοφῶν Χριστὲ μυστηρίων σου! θεῖα τις δύναμις, ὡς καιομένη λαμπὰς αὐτῷ καθορᾶτο (γρ. καθωρᾶτο), ἐν ᾧ τόπῳ τὸ ἱερὸν δυνατὸς καὶ θεῖον ἐμεῖλε γίνεσθαι θυσιαστήριον· καὶ τοῦτο οὐκ ἐν βραχεὶ ἀλλὰ παννύχιον, οὐδ' ἐπὶ μιᾷς νυκτὸς ἀλλὰ πολλάκις...» (σ. 506) Ἄλλ' ἡμεῖς ἐνδιαφερόμεθα ἐνταῦθα περὶ τοῦ ἡσυχαστηρίου τοῦ ἁγίου Ὀνούφριου, ὅπερ μετεβλήθη εἰς μονὴν καὶ πόσον χρόνον ἡ μονὴ διετηρήθη ἐκεῖ ἐπάνω εἰς τὸ βουνόν. Τὸ γεγονός τοῦτο θὰ διδάξῃ ἡμᾶς, τὸν τρόπον τῆς εἰς μονὴν μεταβολῆς κατὰ τὰ καθεστῶτα τοῦ ἁγίου Ὁρους, ἀλλὰ, τὸ σπουδαιότερον, διατὶ ἡ ἱερὰ Μονὴ τοῦ Λιονισίου μεταστᾶσα ἀπὸ ἡσυχασ-

Καὶ ἵνα μή τις σκανδαλισθῇ ἀντιγράφω τὸν Κοσμάν, ὁστις σχολιάζων τὰς ἀποφάσεις τοῦ Ἀ' Τυπικοῦ, ὅπερ ἐμείου τὴν ἐξουσίαν τοῦ Πρώτου, ὁστις ἐξέλεγετο κατὰ τὰς πρώτας ἑκατονταετηρίδας ὑπὸ τῶν κελιωτῶν, γράφει: «Ὅθεν ὁ Πρῶτος, ἵνα μὴ τέλειον ἀποψιλῶθῃ παντὸς πραγματικοῦ... δικίου, ἐπέσεισε τὸν συνοικισμὸν τῶν Κερυῶν ὑπὸ κελιωτῶν, οἵτινες ἰδρῦσαν τὰ κελλία οὐτῶν πυκνῶς μὲν ἐν τῷ κέντρῳ τῆς Μέσης, ἀραιῶς δ' ἐν τοῖς πέριξ.. ὥστε αἱ Κερυαὶ μετετρόπησαν εἰς ἀληθῆ Λαύραν» (τὸν ια' αἰ ὄνα. Ἡ χειρ. τοῦ ἁγ. Ὁρους σ. 37). Ἀλλὰ καὶ αἱ μοναὶ ἀνιῆσαν εἰς τοῦτο, ἠγόραζον τὰ κελλία τῶν Κερυῶν — εἶναι τὰ νῦν «Κονάκια» καὶ ἄλλα κελλία — ἀλλ' ἔμενον πάντοτε τὰ πλεῖω εἰς τὸ Πρωτάτον· διὸ βλέπομεν ἐν τῷ Γ'. Τυπικῷ τὴν διάκρισιν «τὰ κελλία τὰ ἐν ταῖς Κερυαῖς» δηλ. τὰ μοναστηριακά καὶ «τὰ τῆς σκήτεως κελλία» (καρὰ Meyer 200, 1 καὶ 4). Τῶν εἰς τὰς μοναὶς περιελθόντων κελλίων εἰ σχέσεις ἐκανονίσθησαν τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Νεοφύτου Ζ' τῷ 1799 ἢ 1800 κατὰ τὸ ἐν τῷ Πρωτάτῳ σωζόμενον σιγίλλιον.

στικοῦ εἰς τὸν μοναστηριακὸν βίον, διεκρίθη ἔνεκα τούτου εἰς τὴν ἀκρίβειαν καὶ ἀσθηρότητα μέχρι σήμερον τοῦ κοινοβίου ;

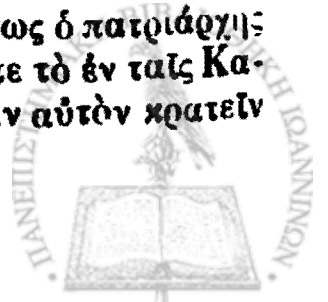
Κατὰ Συμυρνάκην : « Σώζεται δ' ἐν τῇ μονῇ σιγίλλιον τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Ἀντωνίου, ἐκδοθὲν τῷ 1389, Ἰουλίου 12ῃ, ἐν ᾧ ἀναγράφεται, ὅτι ὁ Διονύσιος Ἰδρυσεν ἐπὶ τραχείας τοποθεσίας Πέτρας» καλουμένης, κελία τινὰ καὶ μονῆδριον εἰς τὴν τοῦ Τιμίου Προδρόμου. Ἐπειδὴ δὲ παρηνωγλοῦντο οἱ μοναχοὶ ὑπὸ τοῦ πρώτου τοῦ ἁγίου Ὁρους, ἐδήλωσαν, ὅτι ἐπιθυμοῦσι νὰ ὑποταχθῶσιν ὑπὸ τὸν πατριαρχικὸν θρόνον, ἐφ' ᾧ ἐξεδόθη τὸ παρὸν σιγίλλιον « δι' οὗ καὶ ἐν ἁγίῳ παρακαλεῖται πνεύματι πατριαρχικὸν εἶναι ἀπὸ τοῦ νῦν τὸ μονῆδριον τοῦτο τοῦ Τιμίου Προδρόμου καὶ ὀνομάζεσθαι, καὶ ἔχειν μὲν τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Ἱερισσοῦ καὶ ἁγίου Ὁρους τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ καὶ τὸ σῦνηθες... ὑπὸ δὲ τῷ οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ καὶ ὀδηγῷ καὶ διδασκάλῳ τὰ κατ' αὐτὸ διευθύνεσθαι καὶ οἰκονομεῖσθαι... καὶ μηδεμίαν ἄδειαν ἔχειν τὸν κατὰ καιρὸν ὀσιώτατον Ἡρώτην τοῦ ἁγίου Ὁρος εἰς τοῦτο ἢ ὀρίζειν ἢ διακρίνειν ἢ δίκαιά τινα ἀπαιτεῖν αὐτοῦ, ἐπειδὴ τοῦτο μὲν ἔτι συνέστι(;) εἰς μόνον ψυχῶν φροντιστήριον, μῆτε πλοῦτον ἔχον, μῆτε μετόχια ἢ εἰσοδήματα, εἰς τὸν Θεὸν δὲ μόνον θαυροῦν καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὸν ἔλεον τοῦ κρατίστου μου αὐτοκράτορος » (« Τὸ ἅγιον Ὁρος » σ. 614 - 615). Τὸ ἐγγραφοῦν τοῦτο, ἐὰν ὄντως ὑπάρχη ἐν τῇ μονῇ-ἐγὼ δὲν εἶδον αὐτὸ - καὶ δὲν ἔλαβεν ὁ Συμυρνάκης παρὰ τοῦ Οὐσπένσκη τὴν περικοπήν, ἔχει πολλὰ τὰ ἀντιλεγόμενα, ἅπερ καὶ ὑπεγραμμίσσαμεν. Τὸ δὲ κακὸν εἶναι ὅτι παρέλαβον τὴν εἶδησιν ταύτην, ὅπως ἀκριτῶς, ὅ τε Κοσμᾶς *) καὶ ὁ Κτενᾶς. Καὶ οἱ τρεῖς οὗτοι ἀναφέρουσι τὸ σιγίλλιον εἰς τὴν νῦν ὑπάρχουσαν μονήν, ὅπερ ἐπιφέρει πλήρη σύγχυσιν διὰ τοὺς ἐξῆς σπουδαίους λόγους.

1) Ἡ μονὴ τοῦ Διονυσίου δὲν λέγεται τῆς Πέτρας, ἀλλὰ τῆς Νέας Πέτρας κατὰ τὸ γνωστὸν χρυσοβούλλον Ἰωάννου Παλαιολόγου, ὅπερ ἐξεδόθη τῷ 1366 διὰ τὸ ἐν Λήμνῳ μετόχιον καὶ ἀρχεται ὡς : « Ἐπεὶ οἱ μοναχοὶ... τῆς εἰς ὄνομα τιμωμένης τοῦ Τιμίου Προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου μονῆς, ἐπικεκλημένης τῆς Νέας Πέτρας, ἀνέφερον καὶ παρεκάλεσαν τὴν βασιλείαν μου... » Οὕτω καὶ ἐν τῷ χρυσοβούλλῳ δι' οὗ ἀφιεροῦται τὸ μετόχιον Μαρίας τῆς Κασσάνδρας (1408) ὡς καὶ ἐν ἑτέρῳ τοῦ 1430. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ὀσίου προσετίθητο καὶ τὸ ὄνομά του « Νέα Πέτρα τοῦ κτῆρ Διονυσίου ».

2) Λέγεται ὅτι ἡ μονὴ « οὔτε μετόχια οὔτε εἰσοδήματα εἶχεν », ὅπερ οὐδόπως ἀληθεύει.

3) Συνιστᾶ τὸ μνημόσυνον τοῦ ἐπισκόπου Ἱερισσοῦ καὶ δικαιώματα. Τοῦτο ἠθέλησε νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς τὰς μονὰς αὐθαίρετως ὁ πατριάρχης Φιλόθεος τῷ 1368, ἀλλ' ὁ πρῶτος τοῦ Ὁρους « ἀφήρπασέ τε τὸ ἐν ταῖς Καρραῖς αὐτοῦ κάθισμα καὶ οὔτε ποιμαντικὴν ράβδον ἀφῆρσιν αὐτὸν κρατεῖν

*) Ἡ χρυσ. τοῦ ἁγ. Ὁρους, σ. 71, 215.

ἐν αὐταῖς οὔτε ἱερουργεῖν οὔτε βούλεται πρότερον μνημονεύεσθαι τὸν ἐπίσκοπον εἰτα τὸν Πρῶτον» (Act. patr. I, σ. 555). Ἐστηρίχθη δὲ οὗτος εἰς παλαιότεραν ἀπόφασιν μεγάλης συνόδου: «Δικαιοὶ δὲ ἡ ἱερὰ τῶν ἀρχιερέων σύνοδος τοὺς ἀγιορείτας ἀρχεσθαι τὸν δὲ Ἱερισσοῦ ἀπέκλεισε «μηδεμίαν ἀδειαν ἔχοντα ὡς ἐπίσκοπον ἐν ταῖς εὐρισκομέναις σεβασμίαις μοναῖς κατὰ τὸ ἅγιον Ὅρος ἀλλ' ὅτε χρεῖα τις γένηται ἱεροτελεστίας καὶ καθιδρύσεως ναοῦ προσκαλούμενος εἰσέρχασθαι... Εἰδὲ παραβαίνοντα ταῦτα θεάσωνται, ἐξ ἐτέρου ἀρχιερέως... τὰς ἱεροτελεστίας... διαπράττεσθαι». ¹⁾ Αὐτὸς δὲ ὁ ἴδιος Ἀντώνιος Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως διὰ σιγίλλιου τοῦ 1392 ἀποφαίνεται «ὅσπερ μηδεμίαν ἔχειν αὐτὸν (τὸν Ἱερισσοῦ) κἂν ὄλωσ εἰσέρχασθαι εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος διότι προτροπῆς καὶ ἐκδόσεως τοῦ Πρῶτου, μηδὲ ζητεῖν ὄλωσ ἀρχικόν τι διεργεῖν ἢ ἀρχιερατικόν, εἰ μὴ παρ' αὐτοῦ ἐπιτραπῆ... εἰ γὰρ καὶ προβάλλεται ὁ ἐπίσκοπος Ἱερισσοῦ τὸ γεγονός αὐτῷ δικαίωμα παρὰ τοῦ... πατριάρχου κυροῦ Φιλοθέου, ἀλλὰ τῆς τῶν Σέρβων δυναστείας ἐπικρατούσης τότε... ἐξ ἀνάγκης ἐγένετο τὸ εἰρημένον δικαίωμα, καθὼς ἀκριβῶς οἶδεν ἡ μετριότης ἡμῶν. Ἐπεὶ πῶς οὐχ εὐρηται οὔτε πρότερον οὔτε ὕστερον ἔχειν ποτὲ τὸν Ἱερισσοῦ τὴν τοιαύτην ἀρχήν, οὐδὲ ἔχει τις εἰπεῖν, ὅτι ποτὲ ἐνηργήθη τὸ τοιοῦτον δικαίωμα μέχρι τοῦ νῦν» (παρὰ Γεδεών σ. 125· 126). Τὸ δὲ περὶ τὸν εἶναι, διὰ τοιοῦτον σιγίλλιον μετὰ τῆς αὐτῆς σχεδὸν φασεολογίας μετὰ 8 μῆνας κατὰ Ἰούνιον ἐκδοθὲν εὐρίσκειται ἐν τοῖς ἐκδομένοις ἐπισήμοις ἐγγράφοις τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου (τὸ παρὰ Γεδεών ἐξεδόθη τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1392, τοῦτο δὲ τὸν Ἰούνιον τοῦ ἐπομένου ἔτους 1393) καὶ συνιστᾷ τὸ μνημόσυνον τοῦ ἐπισκόπου Ἱερισσοῦ! ²⁾ Καὶ εἶναι ὁ αὐτὸς οἰκουμενικὸς πατριάρχης, ἐκ τῶν ἀστυροπέλων κατακριτῶν τῶν Ἀγιορειτῶν, ὅστις τὸ ἐπόμενον ἔτος (Μαῖος 1394) εἰς τὸ πορισσόμενον σιγίλλιον καὶ ἐπιχυροῦν τὸ ἐπὶ Μανουὴλ Παλαιολόγου ἐκδοθὲν Δ' (οὐχὶ Γ') τυλικὸν τοῦ ἁγίου Ὅρους ³⁾ καὶ ὑπὸ πολλῶν ἀρχιερέων ὑπογραφὴν γράφει: «Ὅσα δὲ μοναστήρια τοῦ ἁγίου Ὅρους ὑπάρχουσι σταυροπήγια τοῦ πατριάρχου τὸ ὄνομα ἀναφέρειν καὶ μόνον» (Meyer σ. 198 - 199). Πῶς εἶναι δυνατόν λοιπὸν ὁ αὐτὸς πατριάρχης, εἰς τῶν ἄγαν ὑπερμάχων τῶν πατριαρχ. δικαιωματίων καὶ τῶν κληρονομιῶν τοῦ ἁγίου Ὅρους, διὰ τῶν σιγίλλιων τῆς τε τοῦ Διονυσίου μονῆς καὶ τοῦ Κουτλουμουσίου νὰ θεσμοθετῆ τὰ ἀντίθετα; Τούτων οὕτως ἔχόντων προ-

¹⁾ Οὐσπένσκη Ἱστορία τοῦ Ἁθῶ ἐκδόσις τῆς αὐτοκρ. Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν P. A. Syrko. Κίεβον 1892. σ. 620.

²⁾ Archives de l' Athos publiées sous la direction de Gabriel Miller II. Actes de Kutlumus, édition diplomatique par Paul Lemerle... L. Texte. Paris 1945. ἀριθμ. 40, σ. 148 - 149.

³⁾ Τὸ Τυλικὸν τοῦτο, τελευταῖον τῆς βυζαν. αὐτοκρατορίας, κολοβὸν ἐξεδόθη ὑπὸ Σμουράκη, τὸ πλῆρες παρ' Οὐσπένσκη (ἐνθ' ἀνωτ. σ. 667 - 673) καὶ παρὰ Meyer σ. 195 - 210.

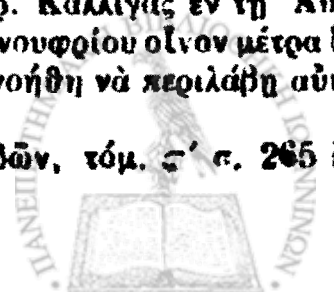

κύπτει περίπτωσις πλαστογραφίας, ἦν ὁμῶς δὲν δύναμαι νὰ ἐπιβεβαιώσω, εἰν μὴ πεισθῶ δι' αὐτοψίας καὶ διπλωματικῆς ἐξετάσεως τῶν ἐγγράφων. Τὸ τοῦ Κουτλουμουσίου βεβαίως ὡς μεταγενέστερον συνειτάχθη ἐπὶ τῆ βᾶσει τοῦ Λιονουσιακοῦ ¹⁾ καὶ σιγέφεται κατὰ τῶν δικαιωμάτων τοῦ Πρώτου. Πλείως κατ' αὐτοῦ ἔχει τὸ Κουτλουμουσιανόν, ὅπερ ἐπανέρχεται καὶ αὐθι;: «²⁾ ὁ πρῶτος οὐδεμίαν ἔξει μετοχὴν ἐν αὐτῇ οὔτε τὴν τυχοῦσαν πράξιν ἐργάσεται, οὔδὲ ἀπαίτησιν ποιήσει τινὰ μέχρι καὶ τοῦ τυχόντος δίχα μόνων τῶν κοινῶν συγκροτήσεων» (Le:nerle ἀριθ. 41, 31, σ. 149) καὶ τίθενται ταῦτα εἰς τὸ στόμα πατριάρχου, ὅστις ἐρρωμένως ὑπεστήριξε τὰ δικαιώματα καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ Πρώτου ἐν τῇ εἰρημένῳ Τυπικῷ· «Χρὴ δὲ σέβεσθαι καὶ τιμᾶν τὸν πρῶτον ὡς αὐτὸν τὸν οὐράνιον πατέρα, ἔχειν καὶ ἐξουσίαν καὶ λαμβάνειν ὁ πρῶτος παρ' ἐκάστου μοναστηρίου» καὶ ὀρίζει τὰς εἰς εἶδη ἀποδοχῆς αὐτοῦ (Meyer σ. 198, 5. 201, 25 ἔ.)· «καὶ τοῦτο τάττομεν τοίνυν μετὰ ἀλύτου ἀφορισμοῦ, μὴ ὑστερεῖσθαι ἢ τοῦ πρωτάτου ἐκκλησία τούτων δὲ λως» (σ. 198, 16). Περαιτέρω ἀκολουθεῖ ἕτερος κατάλογος εἰς εἶδη τε καὶ νομίματα (σ. 201-202) ὅστις περιλαμβάνει καὶ τὰ διαλελυμένα μονύδρια ἅπερ προσηλώθησαν εἰς τὰς μονὰς, ἐν οἷς καὶ ὁ ἅγιος Ὀνούφριος, ὅστις εἶχε πλεόν προσαρτηθῆ εἰς τὴν μονὴν: «ὁ ἅγιος Διονύσιος ἐν νόμισμα καὶ διὰ [τὸ ἡσυχαστήριον] τοῦ ἁγίου Ὀνούφριου οἶνον μέτρα ἑπτὰ» (σ. 202, 19). ³⁾ Κατὰ τὰ ἀρχαῖα θέσμια τὰ κελλία τῶν διαλελυμένων μονῶν ἐξηρτῶντο πλεόν παρὰ τοῦ Πρώτου καὶ εἰς τὸ Πρωτίτον προσέφερον τὰς δουλείας (σ. 201, 5 διὰ τὰ κελλία τοῦ Φακηνοῦ). Καίτοι δὲ τὰ τιαῦτα κελλία ἀνήκον εἰς τὰς περικοχὰς τῶν μεγάλων μονῶν τὰς διαθήκας καὶ δικαιοπραγίας συνέτακτον τῇ συγκαταθέσει οὐχὶ τῆς μονῆς, ἀλλὰ τοῦ Πρώτου, ὅστις ὄριζε καὶ τὸν διάδοχον ⁴⁾ Τὸν ἅγιον Ὀνούφριον διεξεδίκει κατὰ τὰ καθεστῶτα ὁ Πρῶτος, ὅτε συνεστήθη ἡ μονὴ κάτω εἰς τὴν «Νέαν Πέτραν». Ὑπάρχει ἐπίσημος πράξις τῆς «Μεγ. συνάξεως» τοῦ ἁγίου Ὁρους, τοῦ 1316, ἐν ᾧ ὑπογράφονται: «Οἱ καθηγούμενοι τῶν βασιλικῶν μεγάλων μονῶν, οἱ προεσιῶτες τῶν ὑπὸ τὸν Πρῶτον ἐτέρων μοναστηρίων». Ἀλλὰ συνήθως αἱ διαλυόμεναι μοναὶ προσηρτῶντο εἰς τὰς πλησιοχώρους ὡς ἡ τοῦ Γομάτου κελ-

¹⁾ Τὸ κίρηλον τοῦ ἐγγράφου τούτου ἐξάγεται καὶ ἐκ τούτου, δι εἰς τὸ Δ' τυπικὸν μεταξὺ τῶν 25 μονῶν δὲν ὑπάρχει ἡ τοῦ Κουτλουμουσίου, ὑπῆρχον ὁμῶς σχέσεις στεναὶ μεταξὺ τῶν δύο μονῶν. Ταῦτα δὲ ἐπιβεβαιούται καὶ διὰ ρηθέντος Χρυσοβούλλου τοῦ Ἱ. Παλαιολόγου, δι' οὗ παρφέεται ἡ ἐκμετάλλευσις γαιῶν ἐν Ἀθήνῃ ὅπερ εἶναι κοινὸν δι' ἀμφοτέρας, πράγμα πρωτοφανές, ὡσὺν νὰ ἦσαν ἠνωμένοι αἱ μοναὶ.

²⁾ Ὁ γειτονικὸς καθηγούμενος τοῦ ἁγίου Παύλου Σωφρ. Καλλιγῆς ἐν τῇ Ἀθωνιάδι σ 116 γράφει: «Ὁ ἅγιος Παῦλος καὶ διὰ τοῦ ἁγίου Ὀνούφριου οἶνον μέτρα ζ'» ἴσως κατὰ λάθος παραλείψας τὸν ἁγ. Διονύσιον ἢ μήπως διενεθήθη νὰ περιλάβῃ αὐτὸν εἰς τὸν ἅγιον Παῦλον;

³⁾ Χρυσοκόπος Κτενῆς ἐν Ἐπιτηρίδι ἔταιρ. βυζ. σκουδῶν, τόμ. σ' σ. 265 ἐγγράφον τοῦ 1331.

λον καταστῆσα μετὰ τὴν ἐνέτει 1363 ἐπιδρομὴν τῶν Ἀγαρηνῶν. Ὁ Πιρῆος Ἰσαὰκ προσαρτῆ ταύτην εἰς τὴν τοῦ Ἀλυπίου γράφων: «ἔδοξεν ἡμῖν ἰᾶσι.. Ἰν' ὄψει δὴ καὶ τοῖς ἄλλοις κελλίσι, ὅποσα ἐτυχον σεβισμῶν μοναῖς ἐλησιάζοντα καλῶς βουλευσάμενοι πεποιήκαμεν προσκυρώσαντες ἐκεῖνα ταῖς τοιαύταις μοναῖς τοῦ καιροῦ ἡμᾶς διδίδξαντος· οὐ γὰρ ἦν ἄλλως γενέσθαι, ἢ ἐκατέρωθεν ἐξῆ τὸ πρᾶγμα καλῶς, τὰ κελία ποσῶς συνίστασθαι καὶ τὴν ἐντεῦθεν ἐπερχομένην τῷ Πρωτείῳ εἰσφορὰν ἀκατάλυτον εἶναι... ἐπειδὴ τὰ πόρρω τῶν σεβισμῶν μονῶν κελία πάμπαν ἀπώλλοντο τὴν ἐκ τῶν φρουρῶν ἀσφάλειαν ἀπορροῦντα».) Ἐχομεν καὶ ἄλλα παραδείγματα τῆς τοιαύτης διαθέσεως τῶν κελίων καὶ οὕτως ἐγένετο καὶ διὰ τὸν ἀγιὸν Ὀνούφριον ἀλλ'. Ἐπνεεν ἄλλος ἀνεμος τότε, ὅτε ἐπλαστουργήθη τὸ ἐν λόγῳ σιγίλλιον, τὰ οὕτω διατεθέντα κελία, ἐκ τῆς ἀνάγκης τῶν περιπτώσεων, ἀποκαθίσταντο εἰς τὸ Πρωτάτον, ὅπερ εἶπεν ὄντως ἀπογυμνωθῆς διαλαμβάνει ἔγγραφον τῆς Συνάξεως τοῦ 1375 ἐπὶ τοῦ Πρώτου Ἰσαὰκ.

«Ἐπεὶ Θεοῦ θελήματι καὶ τρόποις, οἷς οἶδεν ἀρετῆς ἀνήχθη εἰς τὴν τοῦ Πρώτου διακονίαν, ἐγένετο δὲ πάνσεπτος καὶ θεῖος ὄρισμός τοῦ... βασιλέως, διοριζόμενος ἀποκαταστήναι τὰ παλαιὰ καὶ ἀρχαῖα κελία τὰ τῷ Πρωτείῳ ὑποκείμενα, ἀποσπασθέντα δὲ παρὰ τινῶν πρωτευσάντων καὶ μάλιστα τῶν ἐπὶ τῆς σεβισμῶν ἐξουσίᾳς πρωτευσάντων καὶ παραδοθέντα ἑτέροις προσώποις καὶ μοναστηρίοις». Ἡ ἔξοδος δὲ ἀπὸ τοῦ Πλακᾶ τὸ κελλίον, ἀλλὰ καμψθεὶς ὑπὸ τῶν ἀντενεργειῶν τῶν Χιλιανδαρηνῶν ὑπεχώρησεν.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω, εἴτε πλαστὸν εἴτε γνήσιον καὶ ἀν εἶναι τὸ σιγίλλιον τοῦ Ἀντωνίου, ἀποδεικνύεται τρανῶς, ὡς παρὰ ἄλλοις τοῦλάχιστον, ὅτι πρὸ τῆς συστάσεως τῆς μεγάλης τοῦ Διονυσοῦ μονῆς ὑπῆρχε τὸ πρωτόπλασμα τὸ μονύδριον τῆς «Πέτρας» εἰς τὸν μικρὸν Ἄθωνα καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἀνιδρυθεῖσα μονὴ ἐπωνομάσθη τῆς «Νέας Πέτρας», καὶ εἶναι παράδοξον, ὅτι ὁ παραδοὺς ἡμῖν τὸ μέρος τοῦ διαφιλωνεϊκουμένου σιγίλλου δὲν ἐπέσθη εἰς τὴν σπουδαίαν μαρτυρίαν ταύτην. Ἡ

1) Οὐσπένσκη Χριστ. Ἀνατολή 1892, σ. 664. Καὶ ὀλίγον παλαιότερον μετὰ τὴν τῶν Καταλιανῶν κακίστην θεσημνίαν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ πρώτου Ἰσαὰκ δοτικῆς ἐπὶ 50ετίαν σχεδὸν πρωτεύσας καὶ εἰς τοὺς ἡσυχαστὰς ἀνήκων ἀφήκεν ἐνδοξὸν ἱστορίαν. Οὕτως τῷ 1334 παραχωρῶν εἰς τὴν τοῦ Κουτλουμουσίου τὴν τοῦ Φιλαδέλφου μονὴν «πρὸς ἐσχάτην ἀπορίαν πρὸ πολλοῦ καταντήσασιν» γράφει: «Οὐδὲ γὰρ πρὸς χάριν τοῦτο ἢ λογισμὸν τινα πεποιήκαμεν ἀνθρώπινον, ἀλλὰ διὰ τὸ δίκαιον αὐτό· εἰ γὰρ ταῖς ἄλλαις τῶν μεγίστων μονῶν καὶ εὐπορωτάτων οἱ πρὸ ἡμῶν δοσιώτατοι πρῶτοι πολλὰ τῶν τῆς μέσης κελία ἀπεχαρίσαντο καὶ οὐδὲ τῶν ἠπορημένων, ἀλλὰ καὶ τῶν καλῶς ἐχόντων, καὶ ἡμεῖς τὴν ἐκεῖνων τειρηθήκαμεν πρᾶξιν. .. οὐδὲ χάριν καὶ κοινῇ τῶν τιμωτάτων καθηγουμένων καὶ τῶν λοιπῶν γερόντων συνάπτουμεν ταύτην τὴν τοῦ Φιλαδέλφου μονὴν μετὰ τοῦ ἡσυχαστηρίου αὐτῆς καὶ ἀδιασπῆστος τῇ τοῦ Κουτλουμουσίου ἰνοῦμεν» αὐτ. σ. 662-664.

2) Actes de Chiliandar 156, σ. 329.

3) Ὁ Συμωναῖος πρὸς ἐξήγησιν τῆς ἐπωνυμίας μᾶς καμφέμεται εἰς Βάλον! ὄλον ἐν τῇ Περταρτῆ ὑπὸ τοῦ Πατρ. Ἰωσήφ Α' Ἰδρύθη (1272) ἐκ' ὀνόματι τοῦ Βασι-

Ἡ ἀκριβὴς χρονολογία τῆς μονῆς Νέας Πέτρας δὲν εἶναι γνωστὴ. δὲν συνέστη δέ, ὡς κοινῶς λέγεται, κατὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ διαληφθέντος χρυσοβούλλου τοῦ Παλαιολόγου, τῷ 1366· διότι τὸ χρυσοβούλλον ἀναφέρεται εἰς προϋπάρχουσαν μονὴν τοῦ Λιονισίου «ἐπικεκλήμενην τῆς Νέας Πέτρας» εἰς ἣν καὶ τὴν τοῦ Κουτιλουμουσίου ἐδόθησαν τὰ τοῦ μεγάλου στρατοπεδάρχου, τοῦ Ἀστρά καὶ τοῦ Μιχαὴλ Ἱεράκη κτήματα μετὰ τῶν ἐν Ἀθήνῳ μυλώνων. Ἡ πιθανωτέρα γνώμη εἶναι ἡ τοῦ Θεοδωρήτου δοσις, ὡς ἀναφέρει ὁ Οὐσπένσκις, ὁρίζει τὴν ἰδρυσιν τῆς μονῆς εἰς τὸ 1362.

Τὸ ἀντιλεγόμενον σιγίλλιον ἀποδεικνύει καὶ τοῦτο, ὅτι, καὶ μετὰ τὴν οὕτω διὰ τοῦ Τυπικοῦ τακτοποιηθεῖσαν διαφωνίαν περὶ τοῦ ἁγίου Ὁνουφρίου, ὁ Πρῶτος δὲν ἔπαυσε νὰ διεκδικῆ κυριαρχικὰ ἐπ' αὐτοῦ δικαιώματα. Τὰ ζητήματα ταῦτα δυσκόλως ἐλύοντο, διότι αἱ νέαι μοναὶ ἰδρύοντο εἰς τόπον ἀδέσποτον μὲν οὕτως εἰπεῖν, ἀλλὰ κατ' οὐσίαν οὕτως ἀνῆκεν εἰς τὸ Πρωτάτον, οὐδ' ἐφρόντιζον οἰεῦλογημένοι ἐκεῖνοι νὰ θέσουν στερεὰ ὁρίσημα ἢ μᾶλλον δὲν ἔθετον τελείως, ἐντεῦθεν αἱ ἀτελείωτοι ἐριδες καὶ κηρσιολογίαι ὄρια καὶ¹⁾ Ὅρια μεταξὺ τῶν μονῶν δὲν ὑπῆρχον, εἰς δὲ τὸν Πρῶτον δὲν συνέφερε νὰ τεθῶσιν ὄρια, διότι τὸ ὄριον εἶναι τὸ ἀσφαλέστερον σημεῖον καὶ ἀπόδειξις ἀκαταμάχητος ἰδιοκτησίας. Εἰς τὸ β' Τυπικὸν (1045) ἀναγινώσκομεν: «Πολλοὶ δὲ τῶν μοναχῶν διενεκάλουν ὡς ἦν μὲν ποτε πολὺς ὁ τοῦ κοινοῦ τόπος καὶ διαρκῶν εἰς χρεῖαν αὐτῶν, διὰ δὲ τὸ κατὰ καιροῦς τοὺς πρώτους διὰ τινὰς μερικὰς φιλίας ἢ καὶ ἄλλα τὰ μετὰ τινῶν... καθηγουμένων ὀλιγοστῶν ἢ καὶ πλειόνων δωρεῖσθαι τοῦτον, (ἐν) οἷς ἂν βούλοιντο, ὀλιγοθῆναι μὲν τὸν ἐπίκοινον τόπον, στενοχωρεῖσθαι δὲ ἐντεῦθεν τὰ μοναστήρια. Καὶ δὴ πάντων κρίσει καὶ ἀρεσκείᾳ τετύπεται μὴ ἐξεῖναι μηδενὶ τοῦ λοιποῦ τῶν μελλόντων ἐν τῇ τοιαύτῃ ἀνιέναι ἀρχῇ ἐκ τῶν κοινῶν τοπίων δωρεῖσθαι τινὶ ἢ ἀπεμπωλεῖν» (sic. Meyer σ. 159, 11). Πρὸ τοῦ Τυπικοῦ τούτου ὄρια δὲν ὑπῆρχον, καὶ ὁ βουλόμενος νὰ μονάσῃ λαμβάνων τὴν ἀδειαν παρὰ τοῦ Πρωτοῦ ἐγκαθίστατο, ὅπου ἠρέσκετο.

(Ἀκολουθεῖ)

στοῦ μονῆ τῆς Νέας Πέτρας (σ. 505 ἀλλ' ἀσφαλῶς ὠνόμασεν οὕτως αὐτὴν ὁ ἰδρυτὴς κατ' ἀντιδιαστολὴν τῆς μονῆς τοῦ Προδρόμου τῆς Πέτρας, ὡς ἐλέγετο ἡ περιώνυμος μονὴ τοῦ Σιαιθίτου περὶ ἧς διαρκῶς ἀναφέρει ὁ Πτωχοπρόδρομος εἰς τὰ ποιήματά του. Νῦν ἡ ὀνομασία αὕτη, ὡς μὲ πληροφορεῖ ὁ διευθυντὴς τῆς «Ἀγιορ. Βιβλιοθήκης» κ. Σ. Σχοινᾶς, ἐλησημονήθη ἐν τῇ Πορταριᾷ καὶ λέγεται ἀπλῶς μονὴ τοῦ Προδρόμου. Τὰ ἐπίσημα ταύτης ἐγγράφα ἐδημοσίευσεν ὁ συνάδελφος τοῦ Σμυρνάκη Ζωσιμᾶς Ἐπισκοπὸς εἰς τὸν «Προμηθεῖα» Θ', 1897, σ. 13· 16 ὅθεν, ὡς φαίνεται, ἐμαθεν ὁ Σμ. Ἀλλὰ δὲν ἐγνώριζεν ὁ Σμυρνάκης, ὅτι ἐν ἐγγράφῳ τοῦ Πρωτάτου ἐν ἔτει 1350 ὑπογράφεται. «Ὁ καθηγούμενος τῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ σωτήρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς Πέτρας Θωμᾶς». Πραῖς τῆς Συνάξεως ἐκδοθεῖσα ὑπὸ τοῦ Πρωτοῦ Ἀντωνίου διὰ τὴν ἐνωσιν τοῦ κελλίου Γομάτου τῇ τοῦ Ἀλυκίσου μονῇ (Lemerle ἀριθμ. 23,45)

¹⁾ Βλ. κριτικαίαν μου «Τὰ ὄρια καὶ ζητήματα κτλ.» ἐν Γρηγ. Παλαμᾷ ΙΕ', 1931, σ. 19, 65, 120.

Μητροπολίτου Κορυθῆς
κ. ΒΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΑ Δευριώτου

ΤΟ ΚΕΝΤΡΟΝ ΤΩΝ ΗΞΥΧΑΣΤΩΝ, Ο ΜΙΚΡΟΣ ΑΘΩΣ ΤΟΥ ΑΓ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

Τὸ κέντρον τῶν Ἠσυχαστῶν. — Ὁ Μικρὸς Ἄθως τοῦ ἁγ. Διονυσίου. — Αἰθριακαὶ ἐριδες μεταξὺ τῶν δύο ἐκατέρωθεν μονῶν. — Πῶς ἐπιβηλετόν-το τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα. — Ἀπλετον φῶς εἰς τὰ ἀπὸ 500 καὶ ἐπέκει-να ἐτῶν δικαιώματα τῆς μονῆς Διονυσίου. — «Ὅση ἐστὶ κρυπτόν, οὐ φανερόν γενήσεται». — «Ἄγει δὲ εἰς φῶς τὰ πάντα ὁ χρόνος»

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 149)

Τὸ πρῶτον ἔγγραφον ἐξηφανίσθη, ὅπερ εἶναι τὸ πρωτότυπον καὶ γνήσιον. μέχρις οὗτο ἀνεκάλυψεν αὐτὸ τυχαίως ὁ γράφων ταῦτα. Πάντες οἱ ἐγραψαν ἱστορίαν τοῦ ἁγίου Ὅρους δυστυχῶς εἶχον ὑπ' ὄψιν τὸ παραποιημένον τοῦτο ἔγγραφον, ὅπερ βεβαίως παρουσιάζον οἱ Ἀγιοπαυλίται. Οὗτοι παρέδωκαν αὐτὸ καὶ εἰς τὸν Νεασκητιώτην Ἰάκωβον, ὅστις κατεχώρησεν εἰς τὴν «Ἀθωνιάδα» του, καὶ ὅθεν ἐξέδωκεν ὁ Λάμπρος κολοβόν. Εἶναι ἀνεξήγητον τὸ τοιοῦτον ἀδελφῆ μονῆ ἐκ συστήματος καὶ ἐπὶ τόσους υἱῶνας νὰ ἐπιμένῃ κυκλοφοροῦσα ἐν πλαστῶν ἔγγραφοις εἰς βάρος τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου Διονυσίου, ἥτις εἶναι τοσοῦτον ἐγγὺς «εἰς τόξου βολὴν» οὕτως εἰπεῖν. Δὲν ἐγνώριζεν ἄρα ὁ μακ. Κοσμᾶς Βλάχος τὸ πρῶτον, ὅστις ὡς Ἀγιοπαυλίτης ἔγραψε τὴν «Χερσόνησον τοῦ Ἄθω» καὶ ἀναφέρει τὸ πλαστὸν ἔγγραφον (σ. 271); καὶ δὲν εἶδεν, ὅτι ἡ γείτων μονῆ ἐν αὐτῷ στερεῖται τῶν γνωστῶν ἤδη ὄρων; ἀλλὰ φαίνεται καὶ αὐτὸς δὲν ἀνέγνω, ἀλλ' ἀντέγραψε τὸν συνάδελφόν του Καλλιγᾶν, ὅστις ἐν τῇ «Ἀθωνιάδι» του (σ. 101¹) ἔχει μεγάλην περικοπὴν, ὅθεν ἀντέγραψε κακῶς καὶ ὁ Σμυρνίικης (2), ὁ «μπικάλης» τῆς ἀγιορειτικῆς ἱστορίας, ὅπως ἀπεκρίλει αὐτὸν ὁ προηγ. Λάμπρος μακ. Χρυσόστομος. Τοῦτων ἔπεσε θῦμα καὶ ὁ ἐν πολέμοις πεσὼν λαμπρὸς ἀγιορειτολόγος Βίνοι, θεωρήσας ἀμφότερα τὰ ἔγγραφα γνήσια (3). Ἐθεώρησα ἀναγκαῖον χάριν τῆς ἱστορίας νὰ δημοσιεύσω ἐνταῦθα τὸ πλαστογράφημα τοῦτο ἐκ τοῦ ἀρχείου τῆς μονῆς τοῦ ἁγ. Παύλου, παραβάλλων αὐτὸ καὶ πρὸς τὴν ἡμιτελῆ τοῦ Λάμπρου ἐκδοσιν. Ἄλλην ἐκδοσιν πλὴν τῆς τοῦ Λάμπρου δὲν γνωρίζω· ὁ Βίνοι ἐζήτησε ν' ἀντιγράψῃ, ἀλλ' ὁ ἡγούμενος δὲν τῷ ἐπέτρεψεν, ὅπως συνέβη καὶ εἰς ἐμέ. Ἄλλος (ὁ θινῶν Εὐλόγιος) πρὸ 40ετίας ἤρπασε τὰ ἀντίγραφα ἀπὸ τὰ χέρια μου, ἀλλ' ὁ Κό-

1) δὲν ὑπάρχει βιβλίον πλέον ἀνορθόγραφον καὶ ἀκατάστικτον. Ὁ Καλλιγᾶς ἀντέγραψε τὸν εἰρημένον Ἰάκωβον, ἀλλὰ κακῶς, τὰ σφάλματι εἶναι ὑπερλίθιμα, καὶ τὰ ψεῦδη ἀούστολα, ἅπερ ἀρρονοῦνται ἀπὸ τῆς προμετωπίδος καὶ τοῦ ἐξωφύλλου, ὅπου γράφει, ὅτι ἐτυκώθη «ἐν τῷ ἀγιωνύμῳ ὄρει Ἄθωνι» τῷ 1868. ἐνφ. ὡς ἐγὼ ἀνεκάλυψα, ἐτυκώθη ἐν Σμύρῃ, διότι εἰς τὸ Ὅρος δὲν ὑπῆρχε τυπογραφεῖον. Δὲν εἶδον τὸν Διονύσιον Πίστην, ὅστις ἔλαβε παρὰ τοῦ Καλλιγᾶ.

2) τὸ ἅγιον Ὅρος σ. 201, 602 γράφει Γραβανιστὴν τὸν Δρουβανιστὴν.

3) ἐνθ. ἀνωτ. σ. 272-273 κ. ἀ.

ριο; δὲν ἠνέχθη τὴν ἀδικίαν καὶ ἔπειτα παρεκλήθη νὰ ἀσχοληθῶ μὲ τὸ ἀρχεῖον τοῦ ἀγ. Παύλου ὡς πραγματογνώμων εἰς τὴν διαφορὰν πρὸς τὴν τοῦ Χιλιανδαρίου καὶ τὴν Γιοβάντζαν καὶ ἀπέδωκε τὸ δίκαιον εἰς τὸν ἀγιον Παύλον (1).

Χριστῶν βπ' ἀριθ. 1, ἔτους 1401, διαστ. 27, 5X63, σειραὶ 69 (1).

† «Αἱ ἀπίστευτοι δὲ ἄρα καὶ αἱ ἐνώσεις (2) πολλῶ καλλιῶν (3) ἤτερ κατὰ τὰς ποικιλίας καὶ διαστάσεις (4) αἱ μὲν γὰρ καὶ παρὰ Θεοῦ τὸν ἔπαινον τυγχάνουσιν ἔχουσιν (5), αἱ δὲ τοῖς δαίμοσι μένους καὶ τοῖς βπ' [αὐτ]ῶν ἀπεκλήρωθῆσαν (6), καὶ ἡ μὲν ἀπλότης τὸς αὐτῆς τιμῆς ἡξίωτο πρὸς Θεοῦ, ὡς καὶ αὐτῶν δὴ ἐδελῆσαι (7) ἑαυτὸν τῇ αὐτῆς προσηγορίᾳ κελεῖν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐνώσιν οὐ μόνους τοὺς ὅτι ἐγγυτάτω τοῦτου (8) καὶ περὶ αὐτῶν, τοὺς θεῖους νόμους φημί, ἔχειν (9), ἀλλὰ καὶ ἡμᾶς τοὺς εἰκότι τετιμημένους τῇ θεῖᾳ ἀξίᾳ (10). αἱ δὲ ποικιλίαι καὶ διαστάσεις ὑπεισῆλθον εἰς ἡμᾶς οὐκ ἀπὸ Θεοῦ (11)· ἡ γὰρ ἀνὰ ταντες οὕτω διέκειντο (12), ἀλλ' ὁ τῆς πρώτης (13) τυχῶν ἀξίας καὶ μετὰ Θεοῦ (14) ὦν φῶς δεύτερον, οὐκ ἀρκεῖν οἱ ἠθεῖς αὐτῶ τὴν τὸσαύτην ἀξίαν, ἀλλ' ἤδη καὶ ἰσοθεῖαν φαντασθεῖς, ἐξέπεσε τῆς ἀξίας ἐκείνης, καὶ διάσεισιν ἀπὸ Θεοῦ προὔξῃσεν ἐτυτῶ. ἐντεῦθεν ποικιλ<λ>ος γίνεται τὴν κακίαν, καὶ ὅτερ ἐκεῖνος ὑπέστη (15), καὶ ἡμᾶς τρυτὸ τοῦτο πιθεῖν (16) πᾶση μηχανῇ πείσει πιρῶται. ἐντεῦθεν ἡμῖν ὁ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ μικροσμὸς (17) ἐντεῦθεν αἱ πρὸς ἀλλήλους διχόνοιαι, ἐντεῦθεν οἱ φόνοι (18), ἐντεῦθεν ὁ τῶν κακῶν ἔσμός, ἵνα μὴ τὰ πάντα λέγοντες διατρίβωμεν. Ἄλλ' ἦν μὲν ταῦτα ἐπὶ πολὺ (19). ἀφοῦ δὲ ἡ χρηστότης καὶ φιλανθρωπία τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν ἐπεφάνη (20), ταῦτα πάντα ᾤχετο ἐκποδῶν, καὶ ὡς καπνὸς διελύθη, καὶ τοῖς βουλομένοις πάλιν ἐπὶ τὴν πρώτην ἐπανελθεῖν ἀξίαν, οὐδὲν τὸ κωλύον· ἤνωσε γὰρ ἡμᾶς ὁ Θεὸς εἰρηνοποιήσας τὰ πάντα καὶ ὑποδείξας ἡμῖν ὁδὸν ἐνώσεως καὶ ἀγάπης πρὸς οὐρανὸν φέρουσαν, ἦν βαδίζων ὁ μακαρίτης ἐκεῖνος καὶ τῶν ἀνω (21) ἐ-

1) εἰς τὴν εἰρημένην πραγματείαν μου «Τὰ ὄρια καὶ κτλ.» εἶχον γράψει, ὅτι τὸ χρυσόβουλλον τοῦ Δουσαῖν, ἐφ' οὗ ἐστηρίζοντο οἱ Χιλιανδαρινοί, εἶναι πλαστὸν κτλ.

1) ὁ Ἀδάμωρ (= Λ) ἐξέδοτο ἐν Νέφ Ἑλληνομνήμων, τόμ. Θ'. 1912, σ. 238 - 239, ἐκ τοῦ 202 κώδικος τῆς μονῆς τοῦ ἀγ. Παντελεήμονος σ. 210 - 212, τοῦ Ἰακώβου Νεσπηκόπου. Ἐν τῷ ἀρχεῖῳ μου ἔχω καὶ ἕτερον ἀντίγραφον ἰδιόχειρον τοῦ αὐτοῦ (= I.): «Ἴσον ἀπερῆλλαντον τοῦ διαχωρισμοῦ τῶν ὄριων τῆς μονῆς τοῦ ἀγίου Παύλου καὶ μονῆς τοῦ ὁσίου Διονυσίου» ἀπερ εἶναι πλήρες. Σημειοῦμαι ἕδε τὰς διαφορὰς. 2) ἀδελφοὶ ἐν Χριστῷ καὶ πατέρες Λ. 3) καλλιῶν εἰσὶν Λ. 4) ἡ αἰ ποικ. καὶ δ. Λ. 5) τῶν ἔπαινον ἔχουσι καὶ παρ' ἀνθρώπων τιμὴν καὶ δόξαν Λ. 6) τοῖς ὑπ' αὐτοῖς ἀποκληρωθεῖσιν Ἰ. καὶ τοῖς ὑπ' αὐτοῖς ἀποκληρωθεῖσιν ἀσεβῆσι καὶ ἀμερτωλοῖς ἀνθρώποις Λ. 7) ἡ-θέλησαν Ἰ. θελήσασιν... (ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν) Λ. 8) οὐ μόνον τοὺς ὅτι ἐγγύτατον τοῦ-τον Ἰ. οὐ μόνον τὸν ὅτι ἐγγύτατον αὐτοῦ Λ. 9) ἔχειν βούλεται Ἰ. 10) ἀξίᾳ Λ. λαίπ. 11) ἀπὸ Θεοῦ, ἀλλ' ἐκ τοῦ πονηροῦ μετὰ τὴν πικράσιν Λ. Ἰ. 12) εἰ γὰρ ἐν ἀπαντες οὕτω διέκειντο, ἡ γὰρ ὡσπερ οὐρανὸς ἐτύγγανε Λ. Ἰ. 13) καὶ ὁ τῆς πρώτης Λ. Ἰ. 14) καὶ παρὶ Θεοῦ Ἰ. καὶ παρὰ Θεοῦ Λ. γραφ. καὶ μετὰ Θεόν 15) ὑπέστη Ἰ. λαίπ. 16) πιθεῖν Ἰ. 17) ὁ ἀπὸ Θεοῦ ἦν χωρισμὸς καὶ ἀπομακρυσμὸς Ἰ. μακροσμὸς καὶ τῶν κακῶν ἀπάντων (αἰς) ὁ ἔσμός Λ. 18) φόνοι Ἰ. λαίπ. 19) ἵνα μὴ τὰ πάντα λέγοντες διατρίβωμεν. ἀλλ' ἦν μετὰ ταῦτα ἐπὶ πολὺ Λ. λαίπ. 20) ἀλλ' ἀφοῦ ἡ χρηστότης τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ φιλανθρωπία ἐπεφάνη τοῖς ἀνθρώποις Λ. 21) καὶ τῶν ἀνθρώπων ἐφίεμενος Ἰ. Λ. λαίπ.

φιόμενος Διονύσιος, ἰδρίαιε· (1) μὴν μονὴν τῷ μεγάλῳ Προδρόμῳ καὶ Βλασι-
σιῇ (2), οὐκ ἠθέλησε δὲ ζητῆσαι ὀρθοτομήσθαι (3) τὸν χώρον τὸν περὶ τὴν μονὴν,
ὃν εἰκὸς τέμεσθαι καὶ κατέχειν τοῖς ἐν τῇ μονῇ (4). ἐγίνωσκε γὰρ ἀκριβῶς διό-
στασιν εἶναι ἀπὸ γε τῶν τοιούτων, ὅπερ οὕτε πράξαι οὕτε φιοδοῖαι ὀ-
λως ἐκείνος ἠναίχετο (5). Ἐντεῦθεν ἦν αὐτοῖς διὰ τοῖς ἐν τῇ μονῇ, ἦν ὁ ἱερός
Διονύσιος ἐδομήσατο, καὶ τοῖς γείτοσι τοῖς ἐν τῇ οὐτιῇ τοῦ ἁγίου Παύλου
τὰ πάντα κοινὰ (6), διδάσασις γὰρ ἡμιοτέραις ταῖς μοναῖς οὐκ ἦν, ἔνω-
σις δὲ μᾶλλον μεθ' ἀπλότητος καθαρῆς καὶ ἀγάπης δεσμῶς ἀσκητικῆς. Χρό-
νος δὲ τὸ μετὰ ταῦτα βραχὺς (7) καὶ ὁ μὲν γέρον πρὸς ὃν ἐπέθει μεταβαίνει
Θεόν, (8) τὸς ἐκεῖθεν ἀποληψίμενος τῶν ἐνταῦθα πόρων ἀμειβῶς (9), ὁ δὲ τοῖς
ἀγαθοῖς δεῖ βιασκαίνων, βίασκανον ἐπιβελῶν αὐτοῖς ὀφθαλμόν, οὐκ ἤνεγκε τὴν
κατὰ Θεὸν δμόνοιαν καὶ εἰρήνην τῶν ἀμιοτέρων μονῶν (10), ἀλλὰ διμοιτήσας τού-
τους ἀλλήλων ἐσέψατο (11), ἐντεῦθεν ὄρους τινὸς καὶ συστατικὰ γράμματα τοῖς
ἐν τῇ τοῦ Τιμίου Προδρόμου ζητεῖν ἐπεισεν, οἱ καὶ προσελθόντες τῷ κατ' ἐκεῖνον
τοῦ καιροῦ (12) τοῦ παντός ὄρους προῖσταμένῳ (13) γράμματα γενέσθαι οὐτοῖς ἡτή-
σαντο, χωρισμὸν τινα καὶ ὄρους ἔχοντα τῶν τόπων, οὗς αὐτοῖς ἔχειν εἰκὸς (14). ὁ
δὲ μὴ συνίαις τὴν τοῦ διαβόλου ἐπίνοιαν, καὶ οἱ τὸ κακὸν (15) προβήσεται, μόλις
γνώμης ἄνευ (16) τῶν ἐν τῷ ὄρει παντὶ εἴξεν (17) αὐτοῖς, καὶ γράμματα παρέσχεν,
ὅπερ οὐκ εἰς μικρὰν (18) τινα ταραχὴν ἐνέβλεπε τοῖς ἀγιοπυλίστοις, ἀναλογιζομένους
τὴν τε προτέραν ἔνωσιν, καὶ διὰ κατὰ γνώμην (ἄλλ. σκαιῶ γνώμη) ἐγεγόναι τῶν
τοῦ ὄρους παντός (19), ἀλλ' ἔως μὲν ἐκεῖνον μόνον ἦν, οὐ τοσοῦτον (ἄλλ. οὐτωσί)
εἰς ταραχὴν αὐτοῖς ἐκίνει (20) ἀφοῦ δὲ καὶ ἕτερον ἐγένετο κυριωτικὸν τοῦ προτέρου
καὶ πλείω χώρον περιλαμβάνον, τέλειον μὲν τὸ τῆς ἀγάπης καὶ τὸν πῶρ' ἡμιοτέρων

1) ἰδρίαιε 2) τῷ τῷ Προδρόμῳ Α. 3) οὐκ ἠθέλησε δὲ ὀρθοτομήσθαι Α. 4) ἐν
— ἐν τῇ μονῇ Α. λαίπ. 5) ἐγίνωσκε—ἠναίχετο Α. λαίπ. ἠναίχετο ἱ. 6) ἐντεῦθεν ἦν
τοῖς ἐν τῇ μονῇ Διονυσίου καὶ ἁγίου Παύλου τὰ πάντα κοινὰ Α. (Τῶν μόνων) τὰ ὀφθαλμῶν;
διδοῖ. — ἀσκητικῆς λαίπ. 7) χρόνου βραχέος δὲ μετὰ ταῦτα παρωχημένος Α. 8) ὁ μὲν γέ-
ρον Διονύσιος ἀπῆλθεν εἰς τὰς αἰωνίους μονὰς Α. 9) τὰ γέρον τῶν πόρων αὐτῶ καὶ ἰδρίαι-
των Α. 10) οὐκ ἤνεγκε — μονῶν Α. λαίπ. 11) διαστάσει τούτους βαλεῖν ἀλλήλους ἐπενομήσατο.
καὶ κατὰ ἡμερῶν 6913 ἢτοι 1405 μετὰ παρῆλθουσιν χρόνων κα', 21 τῆς τοιαύτης κοινότητος
τῶν δύο μονῶν ὁρίσας πρὸς καὶ συστατικὰ γράμματα τοῖς ἐν τῇ μονῇ τοῦ Διονυσίου μονα-
χοῖς ζητεῖν ἐπεισεν ὁ πολέμιος Α. ζητῶν ἐποίησεν ἱ συντακτικὰ γράμματα ἱ. Διὰ τὴν ἐ-
σταλιμένην ἐνταῦθα χρονολογίαν τοῦ κώδικος ἐγ. Παντελεήμονος διμοιτῆς κοινότητος
ὁ Βίβλον (ἐνθ' ἀνωτ. σ. 273), ἀλλ' ὁ πλαστογράφος ἐδόξεσε διὰ τὸν σκοπὸν τούτον, ὅτι
λέγει ὁ Σαΐνακτος. 12) τοῦ χρόνου Α. τῷ τότε καιρῷ κατ' ἐκεῖνον καιροῦ ἱ. 13) πρῶτος τοῦ
ὄρους Α. 14) ἔχειν τὸν τόπον, ὃν αὐτοῖς εἶχον ζητῶντες Α. οἱ; αὐτοῖς; ἔχειν εἰκὸς ἱ. 15)
καὶ διὰ εἰς τὸ κακὸν ἱ. 16) γνώμης ἕνα ἱ. 17) ἤξεν ἱ. 18) μικρὰν ἱ. 19) καὶ διὰ σκαιῶ
γνώμη ἐγεγόναι τῶν τοῦ ὄρους παντός ἱ. 20) ἀλλ' εἰς μὲν ἐκεῖνον μόνον ἦν οὐτωσί τοῦ εἰς
ταραχὴν ἐκίνει ἱ.

ἀπελήλυθο τῶν μονῶν, εἰς τισαύτας δὲ ταραχῶς (1) καὶ μάχας ἐχώρησαν οἱ ἐν αὐτοῖς μοναχοί, ὥς καὶ φόβον εἶναι πολὺν μήκου τις αὐτῶν τύχη προσόν (2) ἔργον φόνου γενόμενος (3), ὅπερ εἰδώς ὁ ἐν μοναχίς ὁσιώτατος κύρ (4) Ἀντώνιος, ὁ τῆς τοῦ ἁγίου Παύλου μονῆς προϊστάμενος, ὅτι τάχος εἰς τὴν καθ' ἡμῶν ἱερὰν ἀνατρέχει σύναξιν καὶ τὰ συμβάντα δῆλα πᾶσι ποιῆ. ἃ δὴ (5) πάντα ἡ ταπεινότης (6) ἡμῶν ἀκούσασα συνδιασκεψαμένη (7) τοῖς περὶ αὐτὴν θεοῖς ἀνδράσιν, ἡγουμέναις οὖσι τῶν ἐν τῷ καθ' ἡμῶν ἀγίῳ Ὅρει παντί, δεῖν ἔκρινε τοπικῶς ἐπέισε παραγενέσθαι, ὥστε καὶ τὸν τόπον ὑπὲρ οὗ ἡ διένεξις ἰδεῖν, κἀντεῦθεν τὰ δόντα καὶ βουλευσασθαι καὶ καταπραΰναι, καὶ δῆτα ἄνδρες ἐκλεγέντες οἱ τὰ τοιαῦτα εἰδότες (8) ἀπὸ μὲν τῆς ἀγίας Λαύρις ὁ τιμιώτατος ἐν ἱερομονάχοις καὶ πνευματικῶς (9) κύρ Σωφρόνιος, ἀπὸ δὲ τοῦ Βασιλοπαιδίου ὁ τιμιώτατος ἐν μοναχοῖς κύρ Μακάριος, ἀπὸ τῶν Ἰβήρων ὁ τιμιώτατος ἐν ἱερομονάχοις καὶ πνευματικῶς κύρ Μακάριος, ἀπὸ τοῦ Χιλανταρίου ὁ τιμιώτατος ἐν μοναχοῖς κύρ Ἰωβάνης, ἀπὸ τῶν Ρώσων ὁ γέροντα κύρ Νικάνδρος καὶ ὁ προηγουμένος ἀπὸ τοῦ καθίσματος τῶν Κερωνῶν (10) ὁ πνευματικῶς κύρ Θεοδόσιος (11). Οὗτοι οὖν πάντες προκριθέντες ἦλθον μεθ' ἡμῶν καὶ παραγενόμενοι ἐπέισε δικαίωμα παλαιγενὲς ἐζητοῦμεν προσφέρειν αὐτούς, ὡς ἂν δι' αὐτοῦ γνοίημεν (12) εἶνος ὁ τόπος, δι' ὃν ἡ ταραχὴ. οἱ δὲ δικαίωμα μὲν οὐκ ἔχειν εἶπον (13), διηγούμενοι ἅμα καὶ τὴν προτέραν ἔνωσιν· μάρτυρες δὲ προσβήλοντο τὸν τε πνευματικὸν κύρ Νικόδημον καὶ τὸν ἀπὸ Συριάνων κύρ Γρηγόριον, τὸν γέροντα, ἄνδρας ἀξίους πιστευθῆναι εἰς μαρτυρίαν, καὶ λόγῳ ἐρωτηθέντες ἀπλῶς. Ἡμεῖς δὲ διὰ τὸ μήποτε ὑπονοῆσαι τινα, ὡς τάχα γε (14) διὰ φιλίαν ἢ ἔχθραν τὸ δίκαιον οὐκ ἀναφανεῖται (15) καὶ βάρους (16) ἀλύτου καὶ φορικώδους ἀφορισμοῦ ἐξεφωνήσαμεν κατὰ τοῦ δι' ἔχθραν ἢ φιλίαν τὸ ἀληθὲς ὑποκρῦψαντος (17), ὃ καὶ ἀκούσας ὁ κύρ Γρηγόριος ἐμαρτύρησεν ἐγγράφως λέγων ἔχειν (18) ἐξ ἀκοῆς παλαιᾶς, ὥς τὰ κελία τοῦτε Δρουβανιστοῦ, τοῦ Γαλακτίωνος, τῶν φυλασσομένων (19), τὸ ἐπάνω κάθισμα ὁ Πρόδρομος, τὸ τοῦ Κυρίλλου, καὶ ὁ σκληθρὸς (20) εἰσι τοῦ Πρωτάτου. Τὸ δὲ παραθαλάσσιον ἄκαν ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ περιορισμοῦ τῶν

1) ὅσοις τῆς τῆς ταραχῆς I. 2) μήκου τῆς αὐτῶν προσείν I. 3) γενόμενος I. 4) Κύριος I. 5) ὅτι I. 6) οἱ τῆς κοινότητος I. 7) ἀκούσαντες συνδιασκεψόμενοι ἅμα I. 8) εἰς τὰ τοιαῦτα κἀναίνα ἰδόντες I. 9) πνευματικῶς I. 10) Κερωνῶν I. 11) ἀπὸ τοῦ σοῦς αὐτοῦς ἔχειν αἰεὶς - ὁ πνευματικῶς κύρ Θεοδόσιος - μία σελίς λαίπ. Α. 12) γνοίημεν I. καὶ παραγενόμενοι οἱ προση. ἦλθον ἔνθα ὁ τόπος, δι' οὗ ἡ ταραχὴ τῆς διαφορᾶς Α. 13) οὐκ ἔχειν οὐδ' ἔχει I. Οἱ δὲ τοῦ ἁγίου Παύλου μονάζοντες δικαίωμα μὲν οὐκ ἔχειν εἶπον οἱ τοῦ Διονυσίου Α. 14) τάχα I. 15) ἄνακ νοῦται I. (= ἴνα κοινοῦται). 16) βάρους I. 17) ἀπὸ τοῦ «ἡμεῖς διὰ τὸ μήποτε - ἀποκρῦψαντος» λαίπ. Α. 18) ὁ δὲ κύρ Γρηγόριος ἐγγράφως ἔλεγεν ἔχειν Α. 19) τὰ ἀλλασσόμενον I. 20) γέλυθρος I.

βουλευτηρίων (1) και παπαντων έως του αδελφου της του πατρ Σίμωνος ενι (2) του Ξηροποτάμου. ο δε πνευματικός (3) ειπεν, οτι εγω δε υπεταγην τω Ιερφ (4) Διονυσίω, τότε δέδωκε προς αυτων ο πρωτος εκεινος κυρ Λαοράθης ο Χιλαντιοφνης περιοχην τινα πολλήν· (5) ο δε ούκ εφθασε λαβειν ιτητην δια γραμματας. Ταυτην ειπόντων εκεινων ακούσαντες και μη δινηθέντες γινώντι, τίνις αρα ετη ο τόπος. ο παρ ου η διενεξις, εκει ουτε γραμμα ην, ουδ' ολ μαρτυρες Ισσαι (6) τουτ' αμφοβως, ημεις το της ειρήνης καλον προγραμματιόμενοι αμφοτέραις ταϊς μοναϊς, (7) κατὰ τον τόπον εκεινον γενόμενοι (8) και μέσον χωρήσαντες, μήτε τούτους μήτε εκεινους στενώσαντες, διακρίναμεν (9) και απεφηνάμεθα, (10) και επήξαμεν θρονος οϊ και έχουσιν ουτως (11): 'Απο της θιλιάσης Ισαι λίακος μέγισ, δε καλεϊται της ράχως του Κυλιθιά· εν τω τιπούτω τίνυν λάκκω πέτρα Ισαι μεγάλη ριζημαία, εν η ενεχαράξαμεν τιμιον σταυρόν, και μικρόν προς και' εϋθυ της πέτρας (12) επήξαμεν σταυροπήγιον. Εϊτα ερχόμεθα (13) κατ' Ισον εις την εις οϋδύ λήγουσαν (14) μεγιστην πέτραν, ητις και σχημα πυργου έχει, ην και σχίζοντες εις μέσον ανεσχόμεθα μέχρι των μεγάλων πετρών, επ' αις (15) θρυς, εν η και σταυρός κεχρησμένος Ισαι παρ' ημών· εκειτα αφέντες δεξιά και προς ανατολις την απιδαιαν γο, απιδειν ανερχόμεθα και ευρίσκομεν τύμβην κεινώδη, επ' η θρυς μεγιστη, εν η σταυρός, μικρόν δε προς Ιερος, δε ην μεν παλαιός τη θρυϊ κεχρησμένος, ανεκαινίσθη δε νυν υφ' ημών (16) ανωτέρω δε τούτου το του αββα Θεοδώρου αλιώνι(17), οπερ αφέντες προς ανατολὰς κατήλθομεν μικρόν και ενεχαράξιμεν εν θυοϊ δένδρουσιν αντικρου(18) Ισταμένους σταυρούς δύο· κατ' Ισότητα(19) δε βαίνοντες ενεχαράξαμεν σταυρούς εν τριακοντα(20) δένδρουσιν. 'Εν δε τω τέλει αντικρου της σελάδος, υφ' ης οραται η 'Αμιλφηνου, (21) Ισταται ελάτη μεγάλη, εν η τρεις σταυρούς κεποιήκαμεν. Τούτων δε ουτως οροθετηθέντων παρ' ημών δια τον σύνδεσμον της μακαρίας αγάπης λέγομεν και αποφαινόμεθα, ως αν(22) τα μεν(23) προς ανατολὰς πάντα έχη το μέρος του αγίου Παύλου, τα δε δυτικὰ έχη το μέρος του κυρου Διονυσιου, μηδενός από γε του νυν Ξηροτος αδειαν κινήσαι η διανοχλῆσαι η τω μέρει (24) της τω αγίου Παύλου μονῆς, η της του κυρου (25) Διονυσιου, άλλ' εϊναι εν ειρήνη και ομονοία αμροτέρας τας μοναϊς, ακουόμενας τοϊς οικείοις θροισ, (ως ημεις) αποφαι-

1) αγία Άννα I. 2) Κυρίου εϊσαι I. ο Α. εϋθυ των ορίων έχη μένον εις παραθαλάσσιον... 3) ανευ ονόματος 4) θεϊφ I. 5) ο δε πνευματικός κυρ Νικόδημος εμαρτύρησεν ειπόν, οτι ουκ εφθασεν ο κύριος και Ιερφς Διονύσιος την περιοχην δια γραμματας θεσπει Α. (τελεία διαστροφή). 6) ειπον Α. 7) η μεις-μοναϊς λειπ. Α. 8) παραγενόμενοι Α. 9) διακρίνωμεν I. απεφάσισαν Α. 10) και απεφηνάμεθα I. λειπ. Α. 11) και εροις τούτοις επήξαμεν Α. 12) και κατ' εϋθειαν προς το θνω του βουνοϋ προς την εϋθην μεγάλην πέτραν και κατ' εϋθειαν προς την Σελάδα (ητις σκοπιόν λάμπουσαν) αμφοτέρωθεν των μερών, ενθα νυν ο σιδηρούς σταυρός, εμαρτίσαντο το θρω και ουτως θητων ο μαρισμός Α. (δηλ. από την αρχην φθάνει εις το τέλος παραληφθέντων των εν τω μεταβη σπουδαίων οροσῆμων). 13) ανερχόμεθα I. 14) ισοϋλόμενον I. 15) εν εις I. 16) ανεκαινίσθη δε παρ' ημών I. 17) το του αββα καλλιον I. 18) αντικρου I. 19) και Ισότητα I. 20) τριακοντα I. λειπ. 21) Αμιλφηνου ελέγεται τότε, όπως λέγεται και σημερον, η άλλου μονη των εϋ' Αράβης Ισλαβου εγκατεστημένων εν Κ'πόλει. 'Αμιλφηνών I. 22) φων I. 23) τα κατὰ I. 24) το μέρος I. 25) κυρου I. λειπ.

νόμω. (1) ἀλλ' οὐδὲ τὰ προλιθόντα γράμματα ἐποίησιν ἀπὸ γε (2) τοῦ παρόντος τὸ βέβαιον, ἀλλ' ἀκρῶτα καὶ ἀβέβαια ἔσονται (3). Καὶ γὰρ εἰ καὶ ἀραῖς ἐναπεδώθησαν (4) καὶ ἀφωρισμοῖς, (5) ἀλλ' ὡς ἐν πειραβύστεφ καὶ γωνίᾳ γεγονότα καὶ μὴ ἔχοντα τὸ μόνιμον· κατὰ γὰρ τὸν μέγαν Βασίλειον αὐτὸ ἡ ἀρχὴ ἀδόκιμος καὶ τὸ πᾶν ἀπόβλητον. ὀφείλουσι καταλυθῆναι ὡς νόθα καὶ παρεγγράφα, τοῦ παρ' ἡμῶν γεγονότος ἔχοντος τὸ βέβαιον καὶ ἀσφαλές, ὡς μετὰ γνώμης π. α. ὡν γενομένου (6) τῶν ἀμορειτῶν. Ἄν δέ τις τυχὼν (7) ἢ ἀπὸ τοῦ ἀγίου Παύλου ἢ ἀπὸ τῆς τοῦ κυρίου (8) Διονυσίου οὐκ ἀρκούμενος (9) τῶν παρ' ἡμῶν γενομένοις ὁμοίαις εἰς ἀνατροπὴν τούτων χωρῆσαι πειραθῆι (10) τὸν τοιοῦτον, οἷος ἀρα καὶ [δὲν] εἶη (11), ὡς παρ' βίβλην καὶ χαιρέκαπον ἔχομεν ἀφωρισμένον (12) ἀπὸ πατρός, υἱοῦ καὶ ἀγίου [πνεύματος] τῆς μηδὲ καὶ ἀσιγγύτου θεότητος, ἐχέτω τὰς ἀρὰς τῶν ἀγίων τριακοσίον δέκα καὶ ὀκτώ θεοφύρων πιτέρων, καὶ ἡ μερὶς αὐτοῦ ἴσται (13) μετὰ Ἰουδίᾳ τοῦ προδότη. Καὶ εἰς ἀσφάλειαν καὶ βεβίωσιν καὶ τὸ παρὸν ἐγγόνει γράμμα, καὶ ὑπογραφὴν π. ω' ἡμῶν ἐπεδύθη τοῖς τοῦ ἀγίου Παύλου μοναχοῖς, μηνὶ Ὀκτωβρίῳ Ἰνδικτιῶνος θ', ἔτους ς ρθ'.

† Ὁ πρῶτος τοῦ ἀγίου Ὁρόου Γεννάδιος ἱερομόναχος.

† Ἀπὸ τῆς Λαύρας Σωφρόνιος ἱερομόναχος καὶ πνευματικός.

† Μακάριος μοναχὸς ὁ Βυτοκεδίου (14).

† Μακάριος ἱερομόναχος καὶ πνευματικός ὁ Ἰβήρων (15)

† Ἰωβίνης μοναχὸς Χιλανταρηνὸς (16) (Σλαβ.)

† Νικανδρὸς ἱερομόναχος τῶν Ρουσῶν (Σλαβ.)

† [Στέφανος μοναχὸς καὶ προηγούμενος].

† [ὁ ἐν ἱερομονάχοις ἐλάχιστος καὶ προηγούμενος τοῦ Ξηροποτάμου μαρτυρῶν καὶ βεβαιῶν ὑπέγραψα] 17).

† Ἐπιφάνιος μοναχὸς καὶ προηγούμενος Ρουσῶν (Σλαβ.).

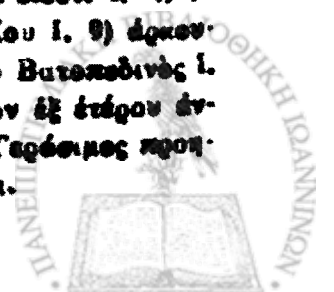
† Ὁ ἐν ἱερομονάχοις Γρι[γόριος] ... ὑγούμενος τοῦ Ξηροποτάμου μαρτυρῶν καὶ βεβαιῶν ὑπέγραψα.

† ὁ ἐλάχιστος ἐν ἱερομονάχοις [καὶ πνευματικὸς Θεοδόσιος ἀπὸ τῶν Καρσῶν.

† [ὁ γραφεὺς Ἰωάσαφ εὐελεθὲς διάκονος]

Ἐπὶ τοῦ ὀπισθίου μέρους ὑπάρχει ἐπικύρωσις ἣτις φέρει καὶ τὰς ὑπογραφὰς ἡγουμένων τινῶν. ἀλλ' ἐπειδὴ ἐγγράφη αὕτη ἐπὶ τοῦ πανίου ἢ δὲ

1) δ: ἡμεῖς τοῖς εὐκαίαις ὁμοίαις ἀποφαινόμεθα I. 2) ἀπὸ I. 3) ἀβέβαια εἰστέ I. 4) ἐν ἀπέθῃ I. 5) καὶ ἀφωρισμοί I. 6) γενομένου I. 7) Ἄν δὲ τυχὼν I. 8) κυρίου I. 9) ἀρκούμενος I. 10) πειραθῆ I. 11) δὲ ἀρα δὲν I. 12) ἀφωρισμένου I. 13) ἐν I. 14) ὁ Βυτοκεδινὸς I. 15) ὁ Ἰβήρ I. 16) Χιλανταρηνὸς I. 17) ἡ ὑπογραφή αὕτη λαίκα καὶ ἔλαβον ἐξ ἑτέρου ἀναγράφου, ἕως ἂν ἔχω νῦν ἐνταῦθα. ὁ Ἰωάσαφ ἔχει: «ὁ ἐν ἱερομονάχοις Γαρόσιμος προηγούμενος τῆς Ξηροποτάμου μαρτυρῶν κτλ.» ὅθεν μανθάνομεν καὶ τὸ ἄνομα.

μελάνη ἐφθαιρε τὸ πανίον καὶ οὕτω τινὲς τούτων δὲν ἀναγινώσκονται πλέον, ὡς καὶ ὀλίκληρος σχεδὸν ἢ ἐπικτήσις :

† [Ἀναγνόντες τὰ ἐντὶς γεγραμμένα, ἐρωτήσατες καὶ τοὺς ἐπιτοὺς κυριωγενού-
τας, ἐπεὶ τῇ ἡμετέρᾳ γνώμῃ ἐκείσε ἀπῆλθον, βεβαιούμεν τὸ πικρὸν τοῖς ἡμετέρας
ἐπιγραφαῖς] (sic)

† Ὁ καθηγούμενος τῆς σεβασμίας καὶ βασιλικῆς μεγάλης Λαύρας Ἱε-
ρομόναχος.

† Ὁ καθηγούμενος τῆς σεβασμίας καὶ ἱερᾶς βασιλικῆς μεγάλης τοῦ Βιτοπο-
πεδίου μονῆς Ἰγνάτιος Ἱερομόναχος καὶ πνευματικῆς.

† Ὁ ἡγούμενος τῆς σεβασμίας καὶ ἱερᾶς βασιλικῆς μονῆς τοῦ Χιλινδριῶν
Γρηγόριος Ἱερομόναχος (Σλιβ.)

† Ὁ καθηγούμενος τοῦ Ξινοφῶντος Νεόφυτος Ἱερομόναχος.

[† Ὁ καθηγούμενος τῆς σεβασμίας βασιλικῆς μονῆς τοῦ Ἐσφιγμένου Γεράσι-
μος Ἱερομόναχος].

(Ἐν ἀρχῇ τῆς ἐπικτήσεως ταύτης εἰς τὴν κενὰ διαισθήματα ὑπάρχουσι γράμ-
ματα σεβρικά μεταγενετέρου τινὸς προσθήκη, καὶ ὡς φαίνεται εἶναι μεταφρασις
τῶν ἑλληνικῶν).

Μετὰ δύο ἔτη οἱ Ἀγιοπαυλιταὶ ἐξήτησαν καὶ διὰ πατριαρχικοῦ σιγιλ-
λίου νὰ ἐπικυρώσωσι τὴν ὡς ἀνω πράξιν, — ἀκριβῶς δὲν γνωρίζομεν τὴν
γνησίαν ἢ τὴν πλαστήν — καὶ προυκάλεσαν τὸ δημοσιεύμενον γράμμα
τοῦ πατριάρχου Ματθαίου. Ἐνταῦθα ἀναφέρεται ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς
μονῆς ὁ μοναχὸς Γεράσιμος, ἀλλ' ὡς τοιοῦτος ἔπρεπε νὰ εἶναι ὁ ἕτερος τῶν
δύο Σέρβων, οἵτινες ἠγόρασαν τότε τὸ κελλῖον — τὴν νῦν μονὴν τοῦ ἁγίου
Παύλου — παρὰ τῶν Ξηροποταμηνῶν. Ὁ Γεράσιμος ὁμοίως εἶχεν ἀπο-
θάνει κατὰ Κοσμᾶν (σ. 270) τῷ 1401. Τὸ ἔγγραφο ἀναφέρει οὕτως
ὑπὸ ἐσφαλμένην χρονολογίαν 1404 (σ. 271). Ἐν αὐτῷ τὸ διαφιλονικού-
μενον μέρος καθίσταται ἐπίκοινον, ἄρα τὸ πατριαρχεῖον δὲν ἔ-
λαβεν ὑπ' ὄψιν τὴν εἰρημένην πολυθρόνητον πράξιν. Ἀκατανόη-
τον εἶναι, πῶς ἀνακινεῖται ζήτημα τοιοῦτον ἐπὶ συνόδου ὑπὸ τοῦ Πρώ-
του καὶ τῶν συνοδῶν του χωρὶς νὰ ἔχωσιν ἐντολὴν παρὰ τῆς ἀγιορειτικῆς
συνάξεως καὶ πῶς ἔπειτα ὅλοι οἱ ἀπεσταλμένοι ἀνέμενον ἐν τοῖς Παιρι-
αρχείοις τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου Διονυσίου; Τούτων οὐ-
τως ἔχοντων δημοσιεύω τὸ ἔγγραφο, διότι θὰ τὸ χρειασθῶ κατωτέρω καὶ
ἵνα κρίνωσιν ἄλλοι, διότι ἐγὼ δὲν ἔχω ἀντιγράψει καὶ τὴν ὑπογραφήν τοῦ
Πατριάρχου (ὡς κατὰ παραδρομήν). Ἀλλὰ καὶ δὲν ἔχω καιρὸν νὰ ἐπι-
μείνω περισσότερον πνιγόμενος ὑπὸ ἄλλων κατεπειγουσῶν ἐργασιῶν.

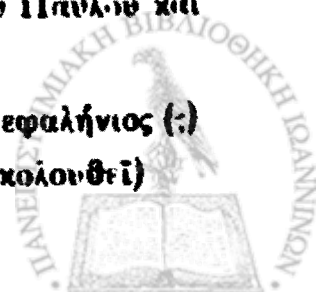
† Ἐπεὶ μετὰ τῶν σεβασμίων καὶ ἱερῶν καὶ θείων μονῶν κατὰ τὸ ἄγιον Ὁ-
ρος τὸν Ἄθω διακειμένων, τὴν τοῦ ἁγίου Παύλου καὶ τοῦ κυρ Διονυσίου (σάβλακον)
συνέβησαν σκάνδαλα καὶ ὀχλήσεις διὰ τὸν μεταξὺ τούτων βλαβὸν τε καὶ τόπον, δὲν οἱ

μὲν ἀγιοπαυλίται ὡς προκίτοχοι καὶ δίκαια ἔχοντες ἀπὸ τῆς τοῦ Ξηροποτάμοι βασιλικῆς καὶ θείας μεγάλης μονῆς ἔλεγον αὐτοῖς ἀνήκειν, ὅτε καὶ πολυχρόνιον νομὴν ἔχουσιν εἰς αὐτό, οἱ δὲ τοῦ κυρίου Διονυσίου ἐσφειροῖζοντο τὸν τόπον ὡς ἔγγιστα καὶ ἐπάνω πημάτων κείμενον, καὶ πολλὰς εἰς φιλονεικίας καὶ ὀχλήσεις ἔχθησαν. Ἐἶτα καὶ τῷ Πρώτῳ προσεχώρησαν οἱ τοῦ κυρίου Διονυσίου καὶ γράμματα ἔκομισαντο, ἐξ ὧν οὐ μικρὰ σκάνδαλα προσέβησαν καὶ ὀχλήσεις. Ἀναδραμόντες οὖν διὰ ταῦτα οἱ ἀγιοπαυλίται καὶ κοινὴν σύναξιν αἰτησάμενοι παρὰ πάντων γενέσθαι τῶν ἀγιορειτῶν, γνώμη καὶ τοῦ τηρικαῦτα Πρώτου συνέχρησάν τε (sic) καὶ ὁροθέτησαν τὰς μονὰς ἑκατέρας, ἀπὸ πάντων τῶν σεβασμίων μεγάλων μονῶν ἐκλεγέντες οἱ κρείτους, εἰκόνας τε ἐκβαλόντες ἀγίας συνάμα τῷ Πρώτῳ καὶ ὄρια ἑκατέροις πηξάμενοι, ὄριας τε καὶ ἀφορισμοῖς ἐγγράφως ἐμπειλόσαντες, μηδένα ποτὲ παραβῆναι ἢ καταλῦσαι τὰ προβάντα παρ' αὐτῶν ὄρια, ἢ πρὸς εἰρήνην καὶ ἀνενοχλησίαν ἐπήξαντο ἀμφοτέρων τῶν ρηθειῶν σεβασμίων μονῶν. Ἐπεὶ δὲ χρείας καταλαβούσης ὁ τε τηρικαῦτα Πρώτος καὶ οἱ ἀγιορεῖται πάντες κατὰ τινος δουλείας ἱναγκαίας ἔστησαν ἐνεαῦθα τινός, ἀνέδρομον δὲ καὶ οἱ ἀγιοπαυλίται δι' ἑνὸς τινος τῆς συνοδείας αὐτῶν, τοῦ μοναχοῦ Γερασίμου, καὶ ἔδειξιν τὸ κοινὸν γράμμα τῶν ἀγιορειτῶν καὶ ἤξλωσαν ἐπικυρωθῆναι αὐτὸ καὶ παρὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος, ἠρωτηθήσαν δὲ ὅτε Πρώτος καὶ οἱ ἐκ τῶν ἀγιορειτῶν σταλόντες, εἰ ἀληθὲς ἔστι τὸ ἐπιφερόμενον γράμμα παρὰ τῶν ἀγιοπαυλιτῶν, καὶ ὁμολόγησαν ἅπαντες αὐτῶν εἶναι τὸ γράμμα, καὶ αὐτῶν προβῆναι τὸ τῆς ἐπιστολής, ὡς ἐκεῖνο διωλαμβάνει διὰ καὶ ἐπεκυρώθη διὰ σιγιλίου γράμματος τῆς ἡμῶν μετριότητος. Ὑστερον δὲ οἱ ἐκ τοῦ κυρίου Διονυσίου παραγένοντο ὁ τε Γερασίμους καὶ ὁ παπῶς Δωρόθεος καὶ κατὰ λέγειν μὲν ἐπεχείρησαν καὶ συνοδικῶς ἀντεκρίθησαν τῷ Γερασίμῳ. ἀπεδείχθη, ὡς οὐδὲν ἀρηρέθησαν. Ὁ γὰρ μεταξὺ τόπος ὁροθετηθεὶς ἦν τοῦ ἀγίου Παύλου, κατεπέσθησαν δὲ καὶ αὐτοί, καὶ εἰρήνευσαν μετὰ τῶν ἀγιοπαυλιτῶν, ἵνα λαμβάνωσιν ἀπὸ τοῦ τόπου, ὧν ἂν δέονται, τηρουμένων τῶν ὄριων, οὕτως ὡς ἐτέθησαν, εἰρήνης καὶ μετριοῦς μεσολαβούσης. Ἡ μετριότης ἡμῶν διηγινώσκει καὶ ἀποφαίνεται τὰ μὲν ὄρια τηρεῖσθαι ἀκίνητα καὶ πάντη ἀπαρασάλευτα, οὕτως ὡς ἐτέθησαν ἐμπροσθεν τῶν ἀγίων εἰκότων φορεσάντων καὶ ἱερῶν ὑπὸ κάσης τῆς ἀγιορειτικῆς συνάξεως, λαμβάνειν δὲ τοὺς τε ἀγιοπαυλίτας καὶ τοὺς τοῦ κυρίου Διονυσίου, ὧν ἂν δέονται, ἀπὸ τῶν ἀλλήλων τόπων ἀδελφικῶς καὶ διὰ μετριοῦς μοναχικῆς καὶ πνευματικῆς ἀγάπης καὶ διαθέσεως, ὡς ἀδελφονοῦν ἀλλήλοις τηρεῖν τὸ φιλάδελφον. Εἰ δὲ τινες τούτων παρασάλευσαι τὰ ὄρια ἐπιχειρήσωσι τὸν ἀπὸ τῆς ἀγίας καὶ ζωτικῆς καὶ ἀδιειρέτου Τριάδος βαρύτερον καὶ φορικώδη ἀφορισμὸν ἐκφωνεῖ κατ' ἐκείνων ἢ μετριότης ἡμῶν, εἴτινες ὄρα καὶ εἶεν, ἀκολουθέντα εἰς τὴν περὶ τούτων ἀσφαλείαν ἐν ἔτει ὧσ' (6912), μηνὶ Ὀκτωβρίου, Ἰνδικτιῶνος ιβ' (1404)».

Σημ. (νεωτέρω χειρὶ) «διὰ τῶν μερῶν τοῦ βουλήου τοῦ ἀγίου Παύλου καὶ τοῦ κυρίου Διονυσίου» (ἔκονται ἴσως τὰ αὐτὰ σλαβιστῆ).

Ἐπὶ τῆς ὀπισθίως ὄψεως. «Δανιὴλ μοναχὸς ἀγιοπαυλίτης κεφαλῆνης (:)
ἔκνον πνευματικὸν τοῦ Σωφρονίου».

(Ἀκολουθεῖ)

Ματρουκλίτου Κορυδαί
 κ. ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΛΑ Λαυριώτου

ΤΟ ΚΕΝΤΡΟΝ ΤΩΝ ΗΣΥΧΑΣΤΩΝ

Ἀγῶνες σκληροὶ τῶν ἡσυχαστῶν καὶ κελλιωτῶν πρὸς τὰς μονα — Ἱστορικὴ πλαστογραφία τῶν Ἀγιοπαυλιτῶν. — Ἡ περιουναγωγὴ τῶν κητῶν εἰς τὰς μονὰς — Ἐορήμωσις τρομερὰ ἐν Ἄθῳ, μόναι αἱ μεγάλαι μοναὶ ἐσώθησαν — Ἡ ἀναβίωσις κελλιωτῶν καὶ ἡσυχαστῶν. — Ἡ «Σκήτη» ἐν τῇ Προβάτῃ. — Τὸ νεοραλικὸν νῆν σημεῖον ἐθνικῶς. — Τὸ διδακτικὸν ὑπόμνημα τῶν κελλιωτῶν. — Τὰ σχόλια. — Οἱ Λαυριῶται ὑποστηρικταί. — Παράδειγμα κελλιωτ. νοστροπίας.

(Συντέχεια ἐκ τῆς σελίδος 282)

Ἰδίως δὲ νέα περίοδος δὴως ἐσημειώθη ἐν τῷ Ἱερῷ ἡμῶν τόπῳ ἀφ' ἧς ἡ Ρουμανικὴ Κυβέρνησις κατέσχε τὰ ἐν Βλαχίᾳ καὶ Μολδαβίᾳ ἀπέριστα καὶ λίαν προσοδοφόρα κτήματα καὶ Μονὰς τῶν Ἱερῶν Μονῶν ἀφ' ὧν ἐξοικονομοῦν τὰ τῶν Μονῶν πλουσιοπραχίως, καὶ ἅ τὸ τῆς καθύδου, ἔνεκα πολιτικῶν λόγων, ρώσων Μονιχῶν ὑπὸ τὸ ποσόχημα τῆς συμβιώσεως καὶ ἐξιλεώσεως τοῦ θείου ἐν τῷ Ἱερῷ ἡμῶν τόπῳ. Αἱ Ἱερὰ Μοναὶ στεροθηθεῖσαι τῶν ἐκ Ρουμανίας ἀμυθῆτων χρηματικῶν ἀποσταλῶν ἐσκέφθησαν, ὅπως ἀντισταθμίσωσι κατὰ τὸ δυνατόν αὐτὰς διὰ τῆς μετατροπῆς τῶν Κελλιῶν ἡμῶν εἰς φέουδα καὶ τιμάραια καὶ ἀπεπειροθήσαν, ὅπως ἀμέσως καταργήσωσι τὴν ἀδυναμίαν καὶ ἀδιέκοπτον διαδοχὴν, ἡμᾶς δὲ ὡς «Ἰλωτας» ἐργαζομένους ὡς πικτωτὰς ἐπ' ὄρου ζωῆς πρὸς ὄφελος τῶν τιμείων τῶν Ἱερῶν Μονῶν καὶ τῶν προϊσταμένων αὐτῶν. Οὕτω δὲ καὶ ἄχρι σήμερον συμβαίνει, οἱ ἀγαθὲς ἡμῶν ρώσσοι Κελλιῶται διὰ τῶν ἀποστελλομένων αὐτοῖς καθ' ἐκείτην χρηματικῶν ἐμβισμῶν τῆς πανσλαβιστικῆς ἐταιρίας καὶ τῶν ἄλλων τοῦ ἐθνισμοῦ καὶ ἀπλοῦ ρωσσοῦ λαοῦ, κατόρθουν¹⁾ ἵνα συμμορφῶνται μὲ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν Ἱερῶν Μονῶν μὲ τὸ περιπλέον, ἵνα μὴ διακυβευθῶσιν αἱ προκηγανδιστικαὶ αὐτῶν ἐνέργειαι, καὶ διακοπῇ ὁ κατακτητικὸς αὐτῶν ροῦς²⁾ τὰ αὐτὰ δὲ μέτρα ἤρξαντο ἔκτοτε ἀπαρεγκλίτως νὰ ἐφαρμύζωσι καὶ καθ' ἡμῶν

1) Πρόσθετος ἔχωσιν, 2) γρ. κητορθώνουν, 3) τὸ περὶ δωροδοκίας τῶν Ρώσων καὶ χρηματισμοῦ τῶν ἑλληνικῶν μονῶν καταγγελλόμενα ἐνταῦθα δὲν στεροῦνται παντάπασιν ἀληθείας. Εἰς τὸ «Μετὰ ἀλλας», ὅπου καὶ κατὰ τῷ 1933 ἐν τῷ «ἐπιμέτρῳ» σ. 57 ἐ ἀναφέρω τὸ περιεχόμενον φυλλῆ τῆς «Νέας ἀγιορειτικῆς διακωμώδησις» ἐκδοθέντος τῷ 1898 ἐν Βουκουρεστίῳ ἀνωνόμως. Τὸ φυλλάδιον κατεστράφη, ὅπου καὶ ἂν εὕρισκτο ἡ ἐξηγορήσθη καὶ ἐν μένον ἀντίτυπον διετήρησεν ἡ Μονὴ τοῦ ἁγ. Παντελεήμονος ὑπ' ἀριθμ. 30/1901. Ἐγγράφη, ὡς φέεται, ὑπὸ τοῦ Γερ. Σμυρνάκη κατὰ τοῦ Λαυριώτου Ἀλεξάνδρου. Ἐνταῦθεν ἀνεδημοσίευσεν μόνον τὸ μέρος τὸ φιλολογικὸν ὅπου ἐξελέγχεται ὁ Ἀλεξάνδρος ὡς ἀμαθὴς καὶ πλαστογράφος. Τὸ β' μέρος, ὅπου τότε ἀπεισιώπησα, διαλαμβάνει πόσα ποσὰ ἔλαβε παρὰ τῶν ξένων διὰ τὴν ἀπεμολόγησιν εἰς αὐτοὺς τὰ ἱερὰ τοῦ ἁγίου Ὁρους ἐδόθη μὲ ἀριθμοὺς πρόσωπα καὶ πράγματα. Τὰ ζῶντα πρὸ 50ετίας πρόσωπα μὲ τὰ ἀμολόγησεν, ὅπου μάλιστα ὁ κατηγορούμενος ἀπεβίωσεν. Οὐδαμῶς ἐν τοῖς συγγράμμασι μου ἔκαμα περὶ τοῦτου λόγου. Τῷ μὲ ἐπειδὴ ὁ ἐπιζῶν ὑποτακτικὸς τοῦ ἐν Λαύρῃ καὶ ὁ τοῦτου μαθητὴς (διευθύνων τὸ γραφεῖον τῆς Λαύρας) ἠσέβησεν κατ' αὐτὸς πρὸς ἐμέ, ἵσως διὰ κυριωτέην φερῶν, ἐνεγκλίτως χάριν τῆς ἱστορίας νὰ κάμω τὴν ἀποκάλυψιν. Ὅταν τῷ 1898 ἦλθεν ὑπερφόρος εἰς Ἄθῳ ὁ ἀείμνηστος Ἰωάννης ὁ Γ' τὰ ὄργια ταῦτα ἐγένοντο

τῶν διουγενῶν, ἡμῶν δὲ μὴ δυναμένων, ἵνα φανῶμεν σινηαίς ἑφὸς τῆς χρηματικῆς καὶ ἄλλης αὐτῶν ἀδίκους ἀπαιτήσεις. αἱ Κυρίαρχοι ἡμῶν Μοναὶ κατεπάτησαν τὰ ὅρια τῆς περιοχῆς τῶν Κελλίων ἡμῶν, ἀπηγόρευον τὴν ἐκπολὴν οἰκοδομησίμου καὶ καυσίμου ὕλης ἐκ τῶν ἡμετέρων ἡμῶν καὶ αὐτῶν παρὰ τῆς ρητῆς διαιτήσεως τοῦ τυπικοῦ Κωνσταντινίου θ' τοῦ Μονομάχου (τύπος I') Ἐτριπλασίασαν τὴν τιμὴν τῆς καυσίμου ὕλης παλοῦντες ἀντὶ 3ῶν περίπου δραχμῶν 70 - 80 διὰ δις καυσοξύλων, ὅπερ οὐδὲ εἰς αὐτὰς τῆς μεγαλουπόλεως παρατηρεῖται. Ἐδυοῦσαι δὲ αἱ Κυρίαρχοι ἡμῶν Μοναὶ ἄλλην Κυλλιφορτίαν τὸν εἰσφεύδοντα μουσικὸν χειμαρρῶν, ὅστις εἶχεν ἀνάγκην στήγης μὴ ἐπαρκούσης αὐτῷ τῆς προτέρας ταπεινῆς, ἐδιπλασίασαν καὶ ἐτριπλασίασαν τὴν οἰκοδομησίμον ὕλην, πρῆγμα ὅπερ ἥμισυ ἐνδιαφέρει τοῖς συνιδέλοις ἡμῶν ῥώσους (ἰδίῳ προκειμένου μόνον περὶ τῆς ἀδείας τῆς ἀνεγέρσεως τῶν κτιρίων καταβάλλουσι ἀγογγύστως 10.000, 20.000 καὶ 25.000 δραχμῶν ἐπὶ τῶν ἰδιαιτέρων φιλοδωρημάτων τῶν προσιτιμῆτων σινησιθανόμενοι τὸ παράνομον τῶν τοιούτων πελοπίων καὶ μεγαλοπρεπεστάτων οἰκοδομῶν, αἵτινες οὐδὲ εἰς αὐτὰς τὰς μεγαλουπόλεις ἀπαντῶνται, καὶ ἴην ἢ ἀνέγερσις ἀστραπιαίως γίνεται) ἀσυζητητὴ ἀγοράζουσι αὐτήν, ὅ) διὸ καὶ αἱ Κυρίαρχοι ἡμῶν Μοναὶ κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ὄλων ἀνεξαιρέτως τῶν Κελλίων τὴς περιοχῆς κατεπάτησαν. Ἐφερον ἀνυπέβλητα προσκόμματα εἰς τὴν κοινὴν καὶ ἐγγραφὴν ἐν τοῖς Κελλιωτικοῖς ὁμολόγοις τῶν συνοδιῶν ἡμῶν, ἵνα κληρονομήσῃσι καὶ μεταπωλήσῃσι ταῦτα εἰς ἀπλήθυνδας καὶ ὑπερόγκους τιμῆς, ἢ μεταβάλλῃσι ταῦτα εἰς οἰνοπωλεῖα, ξενοδοχεῖα, καὶ ἄλλα διάφορα καταστήματα ποριζόμενα σιβα-

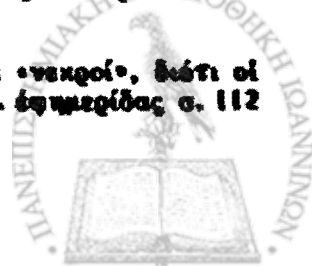
αὐτῷ γνωστῆ, καὶ ὁ πατριάρχης δὲν τὸ ἀπεισιόητος. Τοῦτο μαθὼν ὁ Ἀλεξανδρὸς διὰ τὰ τὸν τρομεροτάτην συνέταξε κατ' αὐτοῦ μετ' ἄλλων (αὐτὸ ἐπίστευεν ὁ Ἰωάννης) ἕνα δραματικὸν λίβελλον καὶ οἱ Λαυριῶται ἤρχισαν τὸν πόλεμον φανερόν διὰ τὰ τὸν ἀνεγνώσαν τὰ φύγη καὶ θὰ ἐφηνεν ἀσφαλῶς, τὸν δὲν ἐκώλυτο ὑπὸ ἀνεχίας, ὡς γράφει ὁ ἴδιος. Ὑπάρχει εἰς τὴν Λαύραν κιβώτιον μετ' τὴν ἀλληλογραφίαν τοῦ πατριάρχου, ἣν ὁμοῦ δὲν εἶχον καιρὸν τὰ μελετήσω. Ἄλλ' ὁ Πατριάρχης ἐκράτει καὶ ἀντίγραφο, ὅπερ ἀποδοκῆτως ἀπὸ τὰ λιβάδια τῆς Λαύρας προσκομίσθησαν εἰς ἐμὲ παρὰ τῶν ἀδελφῶν τῆς Μονῆς. Ἄλλὰ δὲν ἐνθυμοῦμαι καλῶς ἐν τὰ ἰδιόχειρα πατριαρχικὰ ἀντίγραφα προέρχονται ἐνταῦθεν. Ἐχω δέσμην ἄλλων διαφόρων χειρογράφων καὶ ἐπιστολῶν. Ταῦτα ἐφέλατον διὰ τὰ τὰ παρουσιάσω ἐπὶ δικαστηρίῳ, διότι κατήγγελα τὸν βάνδαλον ὑπογραμμάτις τῆς μονῆς, ὅστις ἐπειδὴ ἐχρηιάζετο τὸ δωμάτιον τοῦ ἀρχιεπίου τὰ ἐπέταξεν εἰς τὰ σκουπίδια κάτω ἀπὸ τὸ κάσιτρον ὡς ἀχρηστά πράγματα — ἦτο δὲ καὶ αὐτὸς Ἀλεξανδρίτης. — Καὶ ἐξ ἄλλης πηγῆς ἐκράτησα μερικά. Εἰς ἐν ἐβρόχωρον καὶ σκοτεινὸν δωμάτιον, χωρὶς θύρας καὶ παράθυρα, εἶχον εἶψαι ἄλλην ἀλληλογραφίαν. ταῦτα τὰ γράμματα εἶχον σιωπηροί, οἱ γὰρ τοὶ κρηνοῦντες τὰ κονίτια! ἀπίστευτον, ἀλλὰ γεγονός. Ἐγείμισα 3-4 μεγάλα κιβώτια, ὅπως τὰ προκίφη σεντούκια, ὅσα δὲν εἶχον καταφέρει οἱ κονίτικοι καὶ δὲν εἶχον ρυπάνει τὰ ἀφοδεύματα τῶν γάτων. Ἰσως καὶ ἐνταῦθεν ἔχω συλλέξει τὰ ἀντίγραφα, ὅπερ ἐτόλμισα εἰς ἐπερὰ τὰ συγκεντρώσω εἰς τὸ ἡμέτερον ἀρχεῖον καὶ διὰ τὸ δικαστήριον, ἀλλὰ καὶ διότι εἰργάζομαι ἐκτοτε καὶ ἐδημοσίευσον ἱστορικὰ τῆς Λαύρας, ἦτις κατέχει ἐπὶ τῆς ἀπαιτήσεως. Τὴν θλιβερόν ταύτην ἱστορίαν δὲν ἤθελον εἰ μὴ τὰ φέρω εἰς τὴν δημοσίευσιν (βλ. τὰ κρηνηλογοῦντα, καὶ ἡ βιβλιοθήκη τοῦ... Μεγίστου Λαύρας. Ἡ παροῦσα κατάστασις αὐτῶν, ἀνάτυπον ἐκ τοῦ 18' τόμου ἐπιτηρίδος ἐταιρίας βουλ. ἀποσπῶν. Ἀθήναι 1935, σ. 317 - 320).

1) ἔνν. τὴν οἰκοδομησίμον ξυλείαν παρὰ τῶν κυρίαρχων μονῶν.

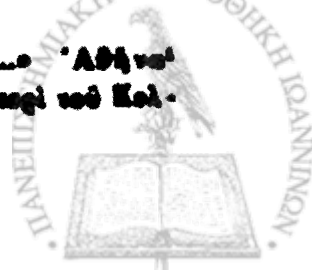
επὶ ποσὰ ἐνοικίων. Νὰ κίξωσι δι' ἐφόρον; πτωχοὺς Κελλιῶτας μὴ δυναμένους, ὅπως συντηρήσωσιν, ὡς οἱ ρῶσοι πολυμελεῖς συνοδίαι, ἵνα ἀποτίωσι διπλᾶ δοξίματα δι' ἀνυπόδικτους συνοδίαι, καὶ πλείστα ὅσα ἄλλα. Ἐπὶ παραδείγματι κερβίασαν αἱ Ἱεραὶ Μοναὶ τῆς περιοχῆς Ἀνθίμου Ἱερομονάχου Κελλιῶτου Κουτλουμοισιατοῦ, τῶν Ξηροποταμηνῶν Ἰωάννου Σάββη καὶ Ἰακώβου, τοῦ Ἰζηρίτου Κελλιῶτου Νεοφύτου Ἱερομονάχου, τοῦ Ἱερομονάχου Κοσμᾶ Χιλανταρινοῦ, τοῦ Ἱερομονάχου Βαρθολομαίου Λαυριώτου ἐν Προβάτι. Ἡ Ἱερά Μονὴ ζωγράφου κατέσχεν ὁλόκληρον τὸν ἔλαιονα τοῦ Στραφείμ Ἱερομονάχου Χιλανταρινοῦ Κελλιῶτου, καὶ ἄλλων Κελλιωτῶν τῆς αὐτῆς Μονῆς. Ἡ Μονὴ Καρακάλλου κατέσχε τὸ Κελλίον τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ τοῦ πατρὸς Δανιὴλ Μοναχοῦ, ἡ αὐτὴ Μονὴ σκοπίμως δυστροπεῖ, ἵνα ἐγγράψῃ τὴν συνοδίαν τοῦ πατρὸς Ἀβερκίου μοναχοῦ, ἵνα τοῦτον ἀποθνήσκοντος κληρονομήσῃ τὸ Κελλίον. Ἐπίσης ἡ Μονὴ Λαύρας ἀρνεῖται, ὅπως συμμορφωθῆ μὲ τὰ καθεστῶτα καὶ ἐκδώσῃ ὁμολογίαν διὰ τὸ Κελλίον τοῦ Βαρθολομαίου Ἱερομονάχου, ἡ Ἱερά Μονὴ Καρακάλλου δι' ὄλιων τῶν θεμιτῶν καὶ ἀσμεύτων μέσων κυκλῶς ἀπέβυλεν ἐννεὺ Γέροντας Ἑλληνας Κελλιῶτας μετὰ τῶν συνοδιῶν αὐτῶν κατασχέσασα τὰ περίλημπρα Κελλία αὐτῶν. μὴ κορροσθεῖσα δὲ μόνον εἰς τὴν ἀποβολὴν καὶ κατάσχεσιν εἰς ἐπίμετρον σκοπίμως ἀφῆκεν. ἵνα καταφρεύσῃ μετὰ τῶν ἐκκλησιῶν αὐτῶν, μετατραπέντων οὕτω εἰς λειμῶνας καὶ σταύλους ἐν οἷς βόσκονται καὶ διαιτῶνται οἱ ἵμλινοι τῆς Μονῆς καὶ πλείστα ἄλλα ζῶα, ἐνθα ἐπὶ αἰῶνας ἐταλεῖτο ἡ τοῦ Σωτῆρος θυσία. ¹⁾ Οὐδὲν ὡς ἀπίθανον ἐξ ἀνθρωπίνης ἀδυναμίας τινὲς τῶν Κελλιωτῶν αὐτῆς νὰ ἔσφαλιν, ἡ Μονὴ ὅμως ὠφελεν, ἵνα περιορισθῆ εἰς μόνην τὴν τιμωρίαν τῶν κυρίως ἐνόχων οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὴν ἐκ βάθρων καταστροφὴν τῶν Κελλίων καὶ τὴν ἀποβολὴν καὶ τῶν συνοδιῶν αὐτῶν, διότι οὐδεὶς νόμος ἔστω καὶ δρακόντιος πολλῶ δὲ μῖλλον καλογερικὸς δι' ἀπλούστατον πταίσμα, κατιδικάζει τὸν πταίστην εἰς τὴν ἐσχάτην τῶν ποιῶν. Πλὴν δυστυχῶς οὕτως ἔδει γενέσθαι ἵνα τὰ ἐξονομασθέντι Κελλία περιέλθωσιν ὑπὸ τὴν ἄμεσον κυριότητα τῆς τοῦ Καρακάλλου Μονῆς καὶ μεταβληθῶσιν εἰς ἐρείπια τὰ κτίρια αὐτῶν, καὶ ἐκμεταλλεῦνται τὰ κτήματα αὐτῶν, καὶ πλείστα ὅσα ἄλλα, ἅτινα ἀποσιωπῶμεν, τῶν ἐνδιωφερομένων Κελλιωτῶν φοβουμένων, ὅπως καταθέσωσιν αὐτὰ, ἵνα μὴ ἐπισύρωσι τὴν μῆνιν τῶν Κυριάρχων αὐτῶν Μονῶν. Τούτων ὄλιων καταπληκτικώτερον ἦτο καὶ ἡ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πρώτου προσώπου δεδομένη ὑπὸ τοῦ δευτέρου προσώπου πρὸς ἐγγράφην ὡς πρώτου εὐλογία ἡ καὶ ψυχομερίδιον λεγομένη. Τὸ ἐν λόγῳ ψυχομερίδιον προϊόντος τοῦ χρόνου ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ τριμεριδίου ἤτοι τοῦ τρίτου, οὐχὶ τῆς πραγματικῆς ἀξίας τοῦ Κελλίου, ἀλλὰ τῆς ἐν τῷ ὁμολόγῳ ἀναγραφομένης τιμῆς, ἥτις πρὸ τεσσαρακονταετίας ἦτο ἀλαχιστοτάτη ὡς κατὰ πολὺ μικροτέρα τῆς ἐν τῷ ἐσχάτῳ ἐκδοθέντι Σιγγιλίῳ καθοριζομένης. (ἄλλως οὐτε εἰς σιζήτησιν ἠθέλησαν αἱ Ἱεραὶ Μοναὶ ὅπως ἐλθῶσιν, ἀλλὰ διαφροδῆδην ἠρνήθησαν διὲ ἠρωτήθησαν ὑπὸ τῆς Μητροῦς Ἐκκλησίας, ἐὰν συγκατατίθενται, ἵνα ἐπανέλθῃ ἐν τοῖς Κελλιωτικοῖς ὁμολόγοις τὸ πρὸ τεσσα-

1) Κατὰ τὸν μ. Γεωργίου ὀνόμασε τὰ τοιαῦτα διαλελυμένα κελία «νεκροί», διότι οἱ νεκροὶ δὲν ἀνίστανται, ἀλλὰ τὰ ἰερόματα ἀνακαινίζονται (βλ. πατριάρχ. ἐπιμερίδας σ. 112 ἔ. καὶ τὸς εἰκόνας).

οικονομίας παραβίασθην καθεστώς). ἤρξε·ντο λοιπὸν αἱ ἱεραὶ Μοναὶ τὴν παραβίαν τῶν ὁμολόγων ἡμῶν καὶ ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου καὶ ἰδεοπλασάζον τὴν ἐν τῷ ὁμολόγῳ ἀναφερομένην τιμὴν τοῦ Κελλίου, καὶ ἐνὸς ἴδει ἵνα ἡ Μονὴ συμφώνως πρὸς τὴν ἐν τοῖς ὁμολόγοις τιμὴν τὰ λήθη 3, 7, 10, 20 μέχρι 25 λίρας, τὸ ἀνώτατον τριμεριδίον, ἐζήτησαν καὶ δυναστικῶς ἐλάμβανον διὰ διαφόρων ἐκκλησιῶν μέσων καὶ ἀπειλῶν 30, 40, 80, 100 καὶ 150 λίρας, οὕτω δὲ ἔλαβεν ἡ Μονὴ Χιλανταρίου ἀπὸ τοῦ Κελλίου αὐτῆς τῶν Ἀρχιεγγέλων τοῦ γέροντος Νεοφύτου Ἱερομονάχου λίρας 350 ἐντὸς τριετίας. Μὴ ἔχουσα τὸ σθένος καὶ τὴν δύναμιν, ἵνα διεκδικήσῃ τὰ δίκαια αὐτῆς ἡ συνοδία τοῦ Κελλίου ἠνιγκίσθη ἐκφοβὰ ἄκουσα, δπως καταβάλλῃ τὸ ἀνωτέρω ποσόν. Τὴν Μονὴν Χιλανταρίου ὑπερηκόντισαν ἡ Μονὴ Κουτλουμουσίου κατασχέασαι λόγῳ τριμεριδίου κτήματι τοῦ Κελλίου οὐτῆς τοῦ προφήτου Ἑλίου, ἀξίας τριακισίων καὶ πλέον λίρῶν τοῦ ἴσοντος τοῦ ρηθέντος κελίου Διονυσίου Ἱεροδιακόνου ἐπιβεβαρημένου διὰ διωφύρων ὑποχρεώσεων ἐξ 700 ὀθωμανικῶν λίρῶν καὶ ἐπέκεινα μὴ δυναθέντος, ἵνα ἱκανοποιήσῃ τὰς παραλόγους καὶ ἀδίκους ἀξιώσεις καὶ ἀπαιτήσεις τῆς Μονῆς. Ἄμει ὡς τοῦτο ἐγένετο γνωστὸν τὸ ρηθὲν πραξικόπημα καθ' ἅπαν τὸ ἅγιον ὄρος κατετάραξε καὶ δικαίως ἄπαντας τοὺς Κελλιῶτας καὶ εἰς σκέψεις ἤσχισε νὰ ἐμβάλλῃ. Βλέποντες νὰ ζητῶσιν αἱ ἱεραὶ Μοναὶ ἡμῶν τριμεριδία 300 λίρῶν ἀπὸ πεντατίτους ἀσχημένους, φανερούτους καὶ στερουμένους καὶ αὐτὸν τὸν ἐπιούσιον ἄγον ἐπιβεβαρημένους δὲ καὶ μὲ δυαβάστακτα χρέη. Κύριος δὲ μόνος οἶδε τί ἐμελλε νὰ συμβῆ εἰς τοὺς εὐποροῦντας πως, ἠναγκάσθημεν ἵνα συσσωμιτωθῶμεν, καὶ ζητήσωμεν πικρὰ τῆς ἱερᾶς Κοινότητος τὴν διόρθωσιν τοῦ προσγενομένου ἀδικήματος καὶ τὴν περιστολὴν τῶν ἐκδηλωθεισῶν διαθέσεων τῶν ἱερῶν Μονῶν πρὸς καταστροφὴν τῶν Κελλίων ἡμῶν. Δυστυχῶς δὲ εἰσηκούσθημεν, ἀλλὰ σκαιῶς ἀπεπέμφθημεν κληγυίνετε δπου θέλετε τὰ αἰτήματά σας εἶνε παράλογα καὶ ἀντίκεινται πρὸς τὰ καθιερωτά ὡσεὶ καθεστώς ἦτο, καὶ ἠκούσθη ποτέ : ἡ ἀρπιαγὴ κτήματος 300ων λίρῶν ἀπέναντι 18 μόνον λίρῶν τριμεριδίου *) Πρὸ τῆς τοιαύτης ἀδιαλλάκτου σιδάσεως τῆς ἱερᾶς Κοινότητος ἠναγκάσθημεν, ἵνα ἀνανεχθῶμεν εἰς τὰ σεβαστὰ πατριαρχεῖα πρὸς διευθέτησιν τῆς ἀναφύσεως ἱεροδ. Ἡ Μήτηρ Ἑκκλησία ἐπὶ τετραετίαν ὄλην βασιλεύσασα καὶ ἐξετάσασα συνοδικῶς τὰς τε ἀναιροῦς καὶ τὰ ὑπομνήματα ἡμῶν, τὰς ἀπαντήσεις καὶ τὰ γράμματα καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς ἱερᾶς Κοινότητος καὶ τὴν ἔκθεσιν τῆς διορισθείσης τριμελοῦς ἐπιτροπῆς τῆς ἱερᾶς Κοινότητος, *) ἐθέτισεν ὀριστικῶς καὶ τελειωτικῶς καὶ ἀμετακλήτως ὡς ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμὸν πρωτοκόλλου 4,434 ἐν ἔτει 1909 κατὰ μῆνα Ἰουνίου ἱερῶ Σιγίλλῳ καθορίζονται ἐπερὶ τριμεριδίου, ξυλεύσεως δοσιμάτων Κελλιωτικῶν ὄριων καὶ τὸ ὁμοίμορφον τῶν ὁμολόγων. *) Εἰς τὴν δικαίαν καὶ σωτήριον ταύτην ἀπόφασιν τῆς Μητρὸς Ἑκκλησίας πρωτοστυπούσης τῆς ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου ἀμέσως συνεμορφώθησαν αἱ ἱεραὶ Μοναὶ Ἰβήρων, Διονυσίου, Φιλοθέου καὶ ἁγίου Παύλου. Δυστυχῶς αἱ πλείσται τῶν ἱερῶν Μονῶν ἡγουμένων τοῦ πατρὸς Φιλίππου Καρυκαλλινού,

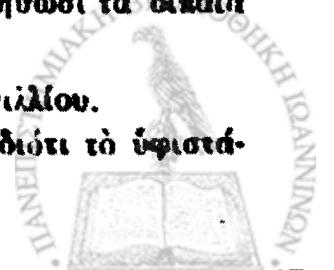
1) Βλ. Ἀρχμ. Χριστ. Κτενά, «ἀπαντα τὰ ἐν τῷ ἁγίῳ.. ἱερὰ καθιερώματα...» Ἀθήναι 1935, σ. 487ε. 835ε. 845ε. 2) Ἀθ. σ. 742· 751. 3) «Πατριαρχικὸν σιγίλλιον περὶ τοῦ Κελλιωτικῶς κτήματος...» Ἀθήναι 1913.

Χαρίτωνος Κοντιλουμουσιανού και Στεφάνου Παντοκρατορινοῦ, ἐξαιρουμένων τῶν ἱερῶν Μονῶν Ζωγράφου, Ξενοφώντος, ἁγίου Παντελεήμονος και Κωνσταντινου αἰετις συνεμορφώθησαν και ἀπεφάνθησαν ὑπὲρ τῆς ἀποδοχῆς τῆς σεπτῆς τῆς Ἐκκλησίας ἀποφάσεως, στερούμεναι ὁμοῦ Κελλίων δὲν ἠδυνήθησαν, ἵνα και ἐμ-
 πρῶτως προσιῶσιν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῶν, ἀντέταξεν πείσιμονα ἀρνησιν και ἀ-
 πείθειαν εἰς τὰς ἱερὰς ἀποφάσεις τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, τὰς διὰ φορικτῶν ἀρῶν
 και ἀναθεμάτων κατωχυρωμένας, και τὸν ἱερὸν ἡμῶν τόπον εἰς τὴν παροῦσαν
 ἐκρυθμον κατάστασιν ἤγαγον. Εἰς μίτην ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία τρις ἀπέστειλεν ἐ-
 ξαρχικῶς τὸν ἅγιον Κασσανδρείας κυρ. Εἰρηναῖον. Εἰς μίτην ἡ μήτηρ Ἐκκλησία
 πικλάκις διὰ σεπτῶν Πατριαρχικῶν και Συνοδικῶν ἐπιστολῶν, ἰδίως δὲ διὰ τῶν
 ἐπὶ ἡμερομηνίαν 1ης Δεκεμβρίου 1909 ὑπ' ἀριθμὸν πρωτοκόλλου 8.988, και 16ης
 Ἰουνίου 1911 ὑπ' ἀριθμὸν πρωτοκόλλου 4.522 και τῶν ἀνείγραφα ἐπισυνάπτομεν,
 ἠπεδεικνύετο τῇ ἱερᾷ Κοινότητι, ὅτι ἡ παρούσας τῆς ἐκκρομοῦς και ἀνώμαλου κα-
 ταστάσεως, ἡμισυ συνβιβίζετο πρὸς τὴ καλῶς ἐννοούμενα συμφέροντα τοῦ ἱεροῦ
 ἡμῶν τόπου κ.τ.λ. και ὅτι ἀντιβαίνει εἰς τὴν ὀφειλομένην εὐλάβειαν πρὸς τὰς ἐκ-
 κλησιαστικὰς ἀποφάσεις και διατάξεις. Ἄφ' οὗ αἱ ἱερὰ Μοναὶ οὐδόλως, ὡς φαί-
 νεται, ἀπέδωκαν τὴν προσήκουσαν σημασίαν και εὐλάβειαν και ἐξακολουθοῦσι πο-
 λιτευόμεναι κατὰ τὸ δοκοῦν, ἡ παραγνώρισις και ἀθέτησις τῶν διὰ φορικτῶν ἀρῶν
 κατωχυρωμένων δρων τοῦ ἱεροῦ Σιγιλίου ἐκτὸς τῆς ἐνδεικνυομένης ἀπρεποδῆς
 ἀνευλαβείας και παρακοῆς πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν, ἀποτελεῖ ἀμάχημα φο-
 βερὸν τὰ μέγιστα ἐπιβαρύνον τοῦς ἀπειθεῖς και παραβάτας και ἀγνώμονας, και
 ἠπεδεικνύετο τὸ ἔκτροπον και θρομισὸς τῆς τοιαύτης ἀγνώμονος και ἀνευλαβοῦς
 πολιτείας και συμπεριφορᾶς τῶν ἱερῶν Μονῶν κ.τ.λ. ὡς και ἐν τοῖς ἀνείγραφοις
 κατάδηλον γίνεται. Δυστυχῶς, Σεβασμιώτατε Δέσποτα, ἡ ἱερὰ Κοινότης ἐθισθεῖσα
 νὰ παρακοιῆ πάντοτε εἰς τὰς πατρικὰς και φιλοστόργους ὑποδείξεις τῆς Μητρὸς
 Ἐκκλησίας και τῶν ἄλλων ἡμῶν ἀρχῶν, καταχρωμένη δὲ και τὴν ἀνεκτικότητα
 και μακροθυμίαν ἡμῶν τῶν πτωχῶν Κελλιωτῶν ἀπὸ δεκαετίας και πλέον ἀρνεῖται,
 ὅπως σιμορφωθῇ πρὸς τὰς ἀποφάσεις τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας και ἱκανοποιήσῃ
 ἕστω και τὴν ἔλαχιστην τῶν αἰτήσεων ἡμῶν, ὅπως δὲ ἀουστόλως μετὰ τὴν ἀναχώ-
 ρησιν τοῦ Σεβασμιωτάτου ἁγίου ἐξαρχικῶς ἀπεσταλμένου ἠθέτει και ὑποσχέσεις
 και ἐπίσημα προκτικὰ (ἀνείγραφα τῶν ὁποίων και ἐπισυνάπτομεν) και οὕτω και
 ἡ Ἐκκλησία ἐνεπαίξετο και ἡμεῖς ἠδικούμεθα και κατεπιζόμεθα. Ἐκθέσαντες λε-
 πτομερῶς τὰ ἀνωτέρω τῇ ὑμετέρῃ προσκυνητῇ ἡμῖν Σεβασμιότητι και μετὰ ψυχι-
 κοῦ ἄλγους περιγράψαντες ἀρκετὰ ἀδικήματα ἡμῶν και τὸ ἀνώμαλον τῆς κατα-
 στάσεως τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν τόπου, ὅπερ οὐκ ἕλγιον συμβάλλει εἰς τοῦς καταχθονίους
 σκοποὺς ἐπληθύνων γνωστῶν μοναχῶν, ταπεινῶς ἐξαιτούμεθα τὴν ἐπιείκειαν τῆς
 ὑμετέρας Σεβασμιότητος, ἂν ἐν τῇ ρύμη τοῦ λόγου ὑπερέβημεν ἐν τῇ ἀδαημοσύνη
 ἡμῶν ὀρισμένους τινὰς τύπους. Διὰ τοῦς ἐκτεθέντας ὁμοῦς λόγους θερμῶς παρα-
 καλοῦμεν Ἀδελφὸν ὅπως κατὰ τὴν ἐνταῦθα παρουσίαν τῆς ἱκανοποιηθῶσι τὰ δίκαια
 αἰτήματα ἡμῶν, ὅτινα εἰσὶ τὰ ἑξῆς :

Α'. Αἰτοῦμεν τὴν ταχεῖαν και πιστὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἱεροῦ Σιγιλίου.

Β'. Αἰτοῦμεν τὴν διαρρύθμισιν τοῦ φορολογικοῦ συστήματος· διότι τὸ ὑφιστά-

μενον εἶνε δὲως ἀδικον, καθωρίσθη δὲ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1846, οὗ τὰ ἔσοδα τῆς ἱερᾶς Κοινότητος ἀνῆρχοντο εἰς 133.000 γροσίων (λίρ. 120 γρ. ὀθωμαν.) καὶ καταβάλλοντο ὑπὸ μὲν τῶν Μονῶν γροσία 106 δι' ἕκαστον ὄνομα, ὑπὸ δὲ τῶν σπηλαιωτῶν 71, καὶ ὑπὸ τῶν Κελλιωτῶν γρ. 37. Κατὰ τὸ διαρρηθῆσαν ὁμοῦ ἐβδομηκονταετῆς χρονικὸν διάστημα πλείστοι ὄσοι φόροι ὑπὸ διάφορα προσήματα προστέθησαν διὰ τὴν ἐπισκευὴν κυρποληθείσης στέγης τοῦ κύριου τῆς ἱερᾶς Κοινότητος, ὅπερ ἔατοτε παρῆμει πάγιον, τοῦ φόρου τῶν τοβηλίων, ταχρηρίων, χεντίων κ.τ.λ., καίτοι δὲ σήμερον ὁ προϋπολογισμὸς τῆς ἱερᾶς Κοινότητος ἀπὸ 133.000 γροσία ἀνέρχεται εἰς 224.000 γροσία ἴσως δὲ καὶ πολὺ περισσύτερον ἐξακολουθεῖ νὰ φορολογῶνται μόνον τὰ 1408 ὀνόματα, καὶ οὕτως τὸ μὲν μοναστηριακὸν φέρον ἔσθῃσαν ἀπὸ 106 εἰς 160, τὰ σπηλαιωτικὰ ἀπὸ 71 εἰς 140 καὶ τὰ κελλιωτικὰ ἀπὸ μόνον 37 εἰς 150, ἧτοι ἐτετραπλασιάσθησαν, ἐνῶ τὰ μοναστηριακὰ ἐπεφορτίσθησαν μόνον κατὰ τὸ ἡμισυ μὴ συμπεριλαμβανομένων τῶν ἄλλων φόρων ταχρηρίων κ.τ.λ. ἅτινα κατ' ἔτος ἱστούμεν καὶ διαφόρων ἄλλων ὑποχρεώσεων ἡμῶν. Καίτοι γενομένης ἀπογραφῆς τοῦ 1895 ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως εὐρέθη ὁ πληθυσμὸς ὁ νόμιμος τοῦ ἁγίου Ὄρους εἰς 5.526 ὡς καὶ εἰς τὴν δέλτον τῆς ὑμετέρας Σεβασμιότητος κατατῆλον γίνεται, οὗ ὁ νόμιμος ἀριθμὸς τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν τόπου ἀνέρχεται εἰς 6.945 (τὸ ἅγιον Ὄρος σελ. 129), καὶ ὁμοῦ φορολογοῦνται μόνον 1.408 οἱ δὲ λοιποὶ μένουσιν ἀσύδοτοι, οὕτω δὲ ἡ Μονὴ Κωνσταντινου ἐνῶ ἔχει πληθυσμὸν 66 μοναχῶν φορολογοῦν μόνον 14, τοῦ Καρακάλου 75 μόνον 16, Λαύρα 92, Βατοπαϊδίου 86 ἀπὸ 160 καὶ πλέον καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς ὅλαι οἱ Μοναὶ τὸ τρίτον καὶ τὸ τέταρτον τοῦ νομίμου πληθυσμοῦ αὐτῶν φορολογοῦσιν, ἐνῶ διὰ τοὺς Κελλιῶτας συμβαίνει ὅμοῦ τοῦναντίον, διότι ἡ Λαύρα καταβάλλει τῇ ἱερᾷ Κοινότητι ταβήλια διὰ 68 κελλιωτικὰ ὀνόματα εἰσπράττει ὁμοῦ ἀνω τῶν 130, ἡ Μονὴ Βατοπαϊδίου καταβάλλει 43 καὶ εἰσπράττει ἀνω τῶν 75, ἡ τοῦ Ξηροποτάμου καταβάλλει 2 καὶ εἰσπράττει 12, Στιυρονικήτα καταβάλλει 6 καὶ φορολογεῖ 36, τοῦ Γρηγορίου 2 καὶ φορολογεῖ 10 καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. οὕτω δὲ ἕκαστον Κελλίον φορολογεῖται μὲ 100 δραχμὰς καὶ πλέον ἑτησίως, ἀντὶ εὐλαχιστοτάτου ποσοῦ ὅπερ θὰ ἐπλήρωνε κατὰ τὴν ἀκριβοῦς καὶ δικαίας καταμετρήσεως καὶ φορολογίας μόνον τοῦ νομίμου πληθυσμοῦ. ἄλλως τε ἡ φορολογία τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν τόπου δὲν ἀποτελεῖ δόγμα τι τῆς ἀμοιότητος ἡμῶν πίστεως νὰ καθιερωθῇ καὶ ὑφίσταται ἀπὸ ἐβδομηκονταετίας ἐνῶ ἤλλαξαν οὐκ ἐλαττωδὲν αἱ περιστάσεις καὶ αἱ συνθήκαι τῆς βιωτῆς ἡμῶν ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ τόπῳ, τοῦτο δὲ ἀντίκειται καὶ εἰς τὸ πνεῦμα καὶ γράμμα τῆς κελλιωτικῆς ὁμολογίας ἐχούσης ἐπὶ λέξει, εὐφραδισαὶν οἱ Κελλιῶται ἀποιεῖν κατ' ἔτος τὰ ἐπιπίπτοντα ἧτοι τὰ κατ' ἔτος ἀναλογοῦντα καὶ ἀξιοματιούμενα ἐξήσαι δοσίματι, οὐχὶ δὲ τὰ εἰς αἰῶνα τὸν ἀπαντα θεσπισθέντα ὡς ἡ ἱερὰ Κοινότης φρονεῖ. Ὅμοῦ δὲ τοῦναντίον αἱ ρωσικαὶ σκῆται Σεραγίου καὶ προφήτου Ἡλίου, καίτοι δι' ἱερῶν Σιγγιλλίων ἔχουσι νόμιμον πληθυσμὸν 150 καὶ 130 μένουσι παντελῶς ἀφορολόγητοι, καθότι ἰδρύθησαν καὶ ἠξήθησαν μετὰ τὴν κατὰ τὸ ἔτος 1845, γενομένην ἀπογραφὴν καὶ ὁμοῦ ἡ ἱερὰ Μονὴ τοῦ ἁγ. Παντελεήμονος καταβάλλει μόνον 45 ὀνόματα, καίτοι κατοικεῖται ὑπὸ 2.000 περίπου, καὶ οὕτω οἱ μὲν ρῶσοι, καίτοι ἐπισήμως ἀνεγνώρισμένοι ὑπὸ τε τῶν σεβαστιῶν κατωρχείων καὶ τῆς κ.

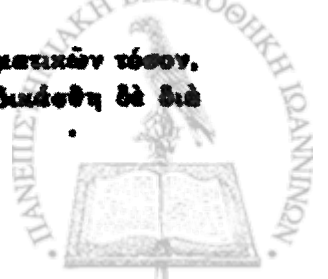
βελνήσεως, αποκλειόμενες δλων τῶν τελωνειακῶν δουλοσιῶν, ἐν τοῖτοις μένουσιν ἐν τῷ ἱερῷ ἡμῶν τόπῳ πιντελιῶς ἀφορολόγητοι, κτὶ φορολογούμεθα μόνον ἡμεῖς οἱ Κελλιῶται καὶ κατὰ τὸ ἡμῖς καὶ ἔταρτον αἱ ἑλληνικαὶ Μοναί. *)

Γ'. Αἰτούμεν τὴν κατάργησιν τοῦ συστήματος τῆς διανυκτερεύσεως καὶ φιλοξενίας τῶν Σεριδαρέων ἐν τοῖς Κελλίοις ἡμῶν, διότι τῶν ἐν λόγῳ Σεριδαρέων στρατολογουμένων ἐκ τῆς ἐσχατειάτης κοινωνικῆς, τῆξως ποικιλοτρόπως κατασκοπεύουσι τὰς διαφόρους εἰσόδους τῶν Κελλίων ἡμῶν, σχηματίζουσι σιφῆ ἰδέαν περὶ τῆς οικονομικῆς καταστάσεως ἐνὸς ἐκάστου ἡμῶν καὶ εἰτα ἀποδίδονται εἰς διαφόρους ληστείας καὶ κλοπὰς· διότι, δυναστικῶς Σεριδαρέοι ἐπὶ κεφαλῆς ἔχοντες αὐτὸν τοῦτον τὸν ἀρχηγὸν τοῦ σώματος καὶ ἦδη εἰς τὰς φυλακὰς τῆς Θεσσαλονίκης εὐρισκόμενον, διέπραξιν τὰς ληστείας τῶν ταχυδρομικῶν χρηματοδεμάτων τῆς Σκῆτης τοῦ προφήτου Ἰησοῦ, καὶ τοῦ πατρὸς Παχωμίου Κελλιῶτου Φιλοθείου, τὴν ἀπαγωγὴν τοῦ ἱερομονάχου Γεωργίου Κελλιῶτου Λαιριώτου εἰς τὰ δρη, ἀφθέντος ἐλευθέρου κατόπιν καταβολῆς 400 λιτρῶν λύτρων, τὸν τραυματισμὸν τοῦ ἱερομονάχου Βικεντίου, τὴν ἀπαγωγὴν τοῦ Νικηφόρου μοναχοῦ Κελλιῶτου Βιτοπαιδίου, καὶ τῶν Λαιριωτῶν Γεράντων Κελλιωτῶν Γιβριῆλ Μελετίου καὶ Παρθενίου καὶ τούτων ἀφθέντων ἐλευθέρων διὰ καταβολῆς πολλῶν λύτρων καὶ πλείστα βσα ἀλλὰ δεῖν ἀποσιωπῶμεν κηδόμενοι ὑψίστων ἔθνικῶν συμφερόντων τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν τόπου καὶ τῆς ἀξιοπρεπέας τῆς ἱερᾶς Κοινότητος.

Δ'. Αἰτούμεν τὸν διορισμὸν καὶ Κελλιωτῶν ἀντιπροσώπων εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τὴν ὀρθοθεῖσιν διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ὀργανικοῦ χάρτου τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν τόπου, ἵνα εἰτα δὲν λόγῳ ὀργανικῶς χάρτης ἔχη κῆρος καὶ ἰσχὺν καὶ ἡ ἐφαρμοσῖμος· διότι αἱ κατὰ καιροὺς παρασιπονδῖαι, ἡ κατάφορος καὶ ἥκιστα εἰλ-βῆς κτηκίτησις ἱερῶν Σιγίλλων ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Κοινότητος, ἡ ἀθέτησις καὶ παραβίασις τῶν πρακτικῶν αὐτῆς ὑπὸ τῶν ἰδίων ἀντιπροσώπων, ἡ κρύφια γενομένη σύνταξις τῶν τελευταίων τυραννικωτάτων δι' ἄπυνης τοῦς ὑποτελεῖς κανονισμῶν ἐπὶ σκοπῷ ἀποκλειστικῶς νὰ καταργήσῃ τὴν ἰσχὺν καὶ τὴν οὐσίαν τοῦ ἱεροῦ Σιγίλλου, τοῦ καθορίζοντος μεταξὺ Μονῶν καὶ Κελλιωτῶν σχέσεις ὑπὸ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, καὶ τοῦς ὀποιους κανονισμοὺς δὲν παραδεχόμεθα, ἐκλόμισαν τὴν πίστιν καὶ τοῦ ἐλαχιστοῦ καὶ πλέον ἀπλουστεροῦ τῶν ὑποτελῶν ἡμῶν, δι' ὃ καὶ ὁ νέος ὀργανικῶς χάρτης ὡς ἀπορρεῦσαν ἐξ ὀλοκλήρου ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Κοινότητος οὐδεμίαν θὰ ἔχη ἐν ταῖς κερῖαις αὐτῶν θέσιν καὶ ἡ ἐφαρμογὴ αὐτοῦ πάντοτε θὰ προσκρούη εἰς διάφορα πατριαρχικὰ Σιγίλλια καὶ τὰ ἀληθῆ καθεστῶτα τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν τόπου.

Ε'. Ἐπειδὴ δὲ μετὰ ψυχικοῦ ἄλγους βλέπομεν καθ' ἐκάστην τὴν ἐπὶ τῇ βᾶσει προδιαγεγραμμένου σχεδίου καὶ προγράμματος καταστροφὴν τῶν Κελλίων ἡμῶν ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον διὰ χρηματικῶς λόγους, δὲν ἀφιστάμεθα δὲ μακρὰν, ἵνα ἴδωμεν τὴν τελείαν καταστροφὴν τοῦ Κελλιωτικοῦ συστήματος, ὅπερ αἰῶνες αἰῶνων ἐσβᾶσθησαν καὶ ἅγιοι δομητορες ἱερῶν Μονῶν κινδύρωσαν ὡς ἀκαρ-

1) Σημειώσιον, διὰ τὴν Λαύρα ὡς ἔχουσα πληθυσμὸν ἑταροτικῶν ἢ ἑξαρταματικῶν τόπων, ὅσον εἶναι αἱ μοναί, ἀπεστήριξε τὰς περὶ φορολογίας ἀπόψεις αὐτῶν. Κατεδικάσθη δὲ διὰ Σουλῆ φερμανίου τῷ 1808 διὰ τὴν τοιαύτην στάσιν.

τητον διὰ πλείστοις λόγους, καὶ τὴν ἑπαρξίν μόνον 31, ἴσως δὲ προϊόντος τοῦ χρόνου, ἐὰν δὲν ληφθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων τὰ ἐνδεικνύμενα τῇ περιστάσει κατ' ἄλληλα περιστατικά μέτρα, εἰς 40 καὶ 50 καὶ περισσοτέρων ἴσως ρωσικῶν καὶ τῶν ἄλλων 20 περίπου Ρουμανικῶν, Βουλγαρικῶν καὶ Γεωργιανῶν Κελλίων (θιότι αἱ ἱεραὶ Μ. Γρηγορίου καὶ Σταυρονικήτα δὲν πιθύουσιν ὅπως, παρὰ τὰ καθιστώσα καὶ τὰ ἔθνικα συμφέροντα μετατρέπουσι καὶ προάγῃσι κηθ' ἐκείστην καλύψας μικροσκοπικῶς εἰς Κελλία περιωπῆς) καὶ νὰ ἀριθμῶνται καὶ διακρίνονται μόνον εἰσὸς ἱεραὶ Μοναὶ ἀπέναντι 50 εἰς 60 ρωσικῶν καὶ ἄλλων Κελλίων καὶ σκητῶν ἀσυγκρίτως μεγαλοπρεπεστέρων καὶ πολυπληθεστέρων τῶν κυριότατων ἱερῶν Μονῶν, ἐντὸς τῆς βενδυλικῆς πράξεως τῆς ἱερᾶς Μονῆς Κυριακάλλου, τῆς καταστρεφάσης τὰ ἐννέα ἑλληνικὰ Κελλία περὶ ὧν ἀρκετὰ ἀνωτέρω ἐλέχθησαν. Ἡ ἱερὰ Μονὴ Ἰβήρων κατεδάφισεν οὐ πρὸ πολλοῦ τὸ ἐν Κυριαιῖς αὐτῆς Κελλίον τοῦ τιμίου Προδρόμου, ἀνήγειρε πολυτελεστάτην οἰκοδομὴν χρησιμοποιουμένην ἤδη εἰς καφεῖα καὶ κουρφεῖα !!! καὶ ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ θυσιαστηρίου ᾠκοδόμησε τὰ ἀποχωρητήρια τοῦ καταστήματος !!! ἡ ἱερὰ Μ. Λαύρας τὰ Κελλία αὐτῆς τοῦ ἁγ. Νικολάου (τῶν ἐκκλησιαστικῶν ¹⁾) καὶ τὸ Κελλίον τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου μετέτρεψεν εἰς ξενοδοχεῖον, ἀρτοποιεῖον, ὄπλοποιεῖον παντοπωλεῖον κ.τ.λ. ἡ ἱερὰ Μονὴ Δοχειαρίου τὸ Κελλίον αὐτῆς τῶν ἁγίων 5 μαρτύρων μετέτρεψεν εἰς κατάστημα ζαχαροπλαστικῆς καὶ παντοπωλεῖον καὶ κατάστημα νεωτερισμῶν καὶ πολυτελείας, ὡς καὶ ἡ ἱερὰ Μονὴ Ζωγράφου εἰς ἴδιον κατάστημα τὸ Κελλίον αὐτῆς τῆς ἁγίας Τριάδος. ἡ ἱερὰ Μονὴ Γρηγορίου δι' ὄλων τῶν θεμιτῶν καὶ ἀθεμιτῶν μέσων ἀπέβαλε τὸν ὑπερνενηκοντούτιδα θεμελιωτὴν καὶ κτήτορα τοῦ Κελλίου τῆς Ὑπαπαντιῆς ἀντὶ ἐλαχίστου τιμήματος, μετέτρεψεν αὐτὸ εἰς κουρφεῖον, οἶνοπωλεῖον, ξενοδοχεῖον κ.τ.λ., καὶ προσπορίζεται ἤδη τὸ σκευαστὸν ποσὸν 100 λιρῶν περίπου ἐτησίως. ἡ ἱερὰ Μονὴ Σίμωνος Πέτρα κατεδάφισε τὸ ἀρχαῖον Κελλίον τοῦ ἁγίου Γεωργίου (τὸ τοῦ Κυλυθᾶ) ὡς καὶ τὴν βυζαντινὴν αὐτοῦ ἐκκλησίαν ἐστολισμένην διὰ τοιχογραφιῶν λαμπρᾶς, ἀρχαίας βυζαντινῆς τέχνης, ὅπερ καὶ ὑπὸ τοῦ Σερβισμωτάτου Μητροπολίτου Ἀθηνῶν κ. κ. Θεοκλήτου ἐπὶ τουρκικρατίας ἐπισκεφθέντος τὸν ἱερὸν ἡμῶν τόπον ἐθεωρήθη καὶ ἐχαρακτηρίσθη ὡς «ἔργον ἀσεβές» ἐκ συμπρώσεως ἐβρεθέντος κατὰ τὴν ὥραν τῆς κατεδάφισεως, καὶ ἀνήγειρε τὴν περιλαμπρὴν ἤδη ὀρωμένην στολὴν ἐνοικιασθεῖσαν εἰς διαφόρους ἐμπορευομένους καὶ ἐπαγγελματίας. ἡ Μονὴ Ξηροποτάμῳ κατεδάφισε τὸ ὑπὸ τὴν κατοχὴν αὐτῆς εὑρισκόμενον Κελλίον τῆς ἁγίας Τριάδος πωλήσασα τὴν οἰκοδομήσιμον ξυλείαν αὐτοῦ, καὶ πλείστα ὅσα ἄλλα ἀποτελοῦντα ὀλόκληρον τόμον, ἅτινα παραλείπομεν δι' εὐνοήτους λόγους. Καὶ οὕτω τὰ ἱερά ἡμῶν Κελλία ἀπὸ σεμνεῖα προσευχῆς καὶ δεήσεως ὑπὲρ τῆς τοῦ σύμπαντος εἰρήνης καὶ καταστάσεως εἰς ἃ ἐπὶ αἰῶνας ὀλοκλήρους [κατέφενγον] κλήν τῶν κυ-

1) Γράφει «τὸ ἐκκλησιαστικὸν» ἢ «τὸ Κοιμητήριον», ὅπερ εὐρίσκεται μέχρι σήμερον εἰς τὴν πύλιν τῶν Καρυσιῶν ἐναντι ἀκριβῶς τοῦ Πρωτάτου, δηλ. εὐρίσκεται ὁ ναός, εἰς τὰ εἰρήματα ἐκάθητο οἱ νεωκόροι ἢ οἱ «ἐκκλησιαστικοὶ» ὡς ἀνομάζοντο ἐν Ἀθῆναις. Ἡ Λαύρα κατ' ἐγγραφὸν τοῦ Ἀπριλίου 1749 παρεχώρησεν εἰς τοὺς Καρυσιῶτας καλλιτέχτας νὰ ἐπισκευάσωσιν τὸ Κοιμητήριον ὅπερ «ἐσαθρώθη ἐκ τῆς πολυκαρίας» καὶ ἐκτοτε ἀνήκει εἰς αὐτοὺς δηλ. ἡ μονὴ ἀπεφενώθη.

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

— Η «Κιβωτός»

Τὸ φύλλον καὶ ἔγκριτον περιοδικὸν ἡ «Κιβωτός» νομίζομεν δεῖ ἤρχισε νὰ χάνη τὸν δρόμον τῆς δογματικῆς. Ἦρχισε πλὴν νὰ παραδέχεται εἰς κλάνας τοῦ Μακρόκη, ἐν αἷς πρώτην θέσιν κατέχει τὸ «τριουθέντον τοῦ ἀνθρώπου». Καὶ γὰρ μὲν μετὰ δυσκολίας δέχεται τὴν δημοσίευσιν τῶν σπηλιτευόντων τὸς διξασίας τοῦ Μακρόκη ἀρθρων τοῦ κ. Κ. Παπασπύρου, μίαν δὲ εὐχαρίστας τῶν τοιαύτων ὑπὲρ τοῦ Μακρόκη, ὡς εἰς τὸ φύλλον τοῦ Ὀκτωβρίου 1954 ἀρθρον τοῦ κ. Χαρ. Κυριακῆ τοῦ καὶ Ἀναστασίου περὶ τοῦ τριουθέντου τοῦ ἀνθρώπου.

Τὰ τοιαῦτα θέματα δὲν ἐπιτρέπεται νὰ χριζέται πᾶς τις, ἀλλ' ἀποκλειστικῶς ἡ οὐκονόμος τῆς θείας χάριτος, ἡ ἐπίσημος Ἐκκλησία, καὶ δεῦν ὑπάρχη πρὸς αὐτολόγους. Πολὺ δὲ ἀλιγώτερον εἶναι θεμιτὸν εἰς οὐκονόμοις αὐτοχρηστούντητον θεολόγον νὰ γράφῃ ἐλεύθερα ὅ,τι θέλει, πρὸς βλάβην μεγίστην τῶν πιστῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ μίλιστα ἀνεξελέγκτως.

Καὶ ἄλλοτε ἐλέχθη δεῖ πρέπει ἡ ἱερὰ Σύνοδος νὰ ἀναστήσῃ γραφεῖον ἐλέγχου διὰ τὰ θερησκευτικὰ βιβλία καὶ περιοδικὰ ὡστε νὰ μὴ κυκλοφοροῦν ταῦτα, ἀναμυσῶντα κλάνας αἰρετικῆς, αἰτινῆς ἔχουν

καταδικασθῆ ὑπὸ τῆς Ὁρθ. Ἐκκλησίας. Ὑπέχει λοιπὸν μεγάλην εὐθύνην ἡ «Κιβωτός» διὰ τὴν στείσιν τῆς αἰτήν, δεχομένη τοιαῦτα βλάσφημα δημοσιεύματα.

Παραλέμκομεν τὸν ἀναγνώστην εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Παπασπύρου δημοσιευμένα εἰς τὰ φύλλα τῆς «Κιβωτοῦ» τῶν μηνῶν Ἰουνίου, Ἰουλίου, Σεπτεμβρίου, Ὀκτωβρίου καὶ Νοεμβρίου ἀρθρα, διαλαμβάνοντα γενικῶς τὰς κλάνας τοῦ Μακρόκη.

Εἰς ἄλλην στήλην βλέπει ὁ ἀναγνώστης τὴν ἀναίρεσιν τοῦ τριουθέντου ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀγίας Γραφῆς καὶ τῶν Πατέρων, σελίς 361 - 362.

— Ἐπὶ νέον ὀλισθημα

Μετὰ τὸν Foulton Ourtler, ὅστις ἔγραψε τὸν βίον τοῦ Ἰησοῦ με πνεῦμα βλάσφημον καὶ ἀνίερον, Ἰδοῦ καὶ νέος Ourtler, θεολόγος αὐτὸς Ἕλληνας, ἔγραψε τὸν βίον τοῦ τιμίου Προδρόμου, τὸν ὑπερέτερον πάντων τῶν προφητῶν καὶ τὸν ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μέγιστον, ὑπὸ τὸν τίτλον «ὁ υἱὸς τῆς ἐρήμου», βιβλίον ἐκτυπωθὲν εἰς τὰ τυπογραφεία τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ζηλώσας καὶ οὗτος δόξαν Ἡροστράτου, ἀγωνίζεται διὰ τῆς χυδαίας του φρασσεολογίας καὶ ἀναρμόστου, καὶ δῆθεν ρε-

ρίως μονεχῶν καὶ τῶν δόλων καὶ ἀγίων μαρτύρων Ἀθανασίου τοῦ Λαύρας (960) Νεκταρίου τοῦ Ἀθωνίτου (1470), Κυπριανοῦ τοῦ Νεομάρτυρος (1679), Νεΐλου τοῦ μυροβλήτου (17ου αἰῶνος) τοῦ πρώτου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαχαίρα παραδοθέντων Κελλιωτῶν (1282) κ.τ.λ. κ.τ.λ., [καὶ ἀπε:] εἶδρον ἐν πάσῃ ἐποχῇ Πατριάρχαι (Ἀθανάσιος Γ' ὁ Πατελάριος ἐκ τοῦ γένους Παλαιολόγων (1652), Στραφίμ Β' ὁ Ἀκαρνάν (1768) κ.τ.λ., καὶ ἱεράρχοι καὶ ἄλλοι ἐπιφανεῖς κληρικοὶ Νικόδημος Νάξιος (1809) κ.τ.λ., φεύγοντες τὰς πικρίας τῆς πολυτίχβου καὶ πολυμερίμου κοινωνικῆς κοπίστρας ἡσυχαστήριον θεοσκεπαστον καὶ ποιητικόν, ἐν ᾧ ἀναπνέοντες ἄερα μὴ κίξαντα τὰ στήθη αὐτῶν [ἐκέρυον] νὰ διδάσκει βίον ἡρεμον καὶ ἀπράγμονα μελετῶντες ἐν τοῖς σκουδαστηρίοις τούτοις τῆς κατὰ Θεὸν φιλοσοφίας τὸ ἐπίκρονον τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων.

(ἀκολουθεῖ)

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ ΚΟΥΡΙΑΣ ΠΗΤΡΟΥ ΚΟΥΡΥΤΖΑΣ

ΤΟ ΚΕΝΤΡΟΝ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΗΣΥΧΑΣΤΩΝ, Η ΣΚΗΤΗ ΤΟΥ ΜΑΓΟΥΜΑ ΕΝ ΑΘΩ ΚΑΙ Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΚΑΜΙΣΤΟΣ Ο Α΄.

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 275 τοῦ 1η' ἔτους)

Ἐν αὐτῷ ἐξαιρεται ὁ ἡσυχαστικὸς βίος καὶ καταδικάζεται ὁ μοναστηριακός· οἱ ἐν ταῖς μοναῖς χαρακτηρίζονται ὡς ἀναπεπτωκότες, οἵτινες ἀληθῶς ἀνεπαισθήτως ἐπανέρχονται εἰς τὸν κοσμικὸν πολυμέριμον βίον, «μέγα τοῦτο μόνον ἠγούμενοι τὸ ραγῆναι τοῦ κόσμου... τὰ δ' ἄλλα ἀδελῶς διαπράττοντες, ἠγουν ἐπικτησεις σκευῶν ποικίλων καὶ πολυτιμῶν καὶ ἀγρῶν καὶ κτημάτων καὶ τῶν ἄλλων, ἃ τοῖς φιλοκόσμοις καὶ φιλομερίμοις εἰσι περιπούδαστα, πρὸς τὸ μηδὲν ἑαυτοῦς ὠφελῆσαι.. Πολυκτημόνες ἀντὶ ἀκτημόνων ὀνομαζόμενοι καὶ τῆς γῆς τοῦ πλούτου κύριοι, καὶ τοῦ οὐρανίου πλούτου ἀλλότριοι...» (Lake, σ. 35). Προτρέπει δ' ἀπεναντίας νὰ μιμηθῶμεν τὸν βίον τῶν πρὸ ἡμῶν πατέρων «τὸν ἀκηλίδωτον καὶ μικροῦ δεῖν ἄσαρκον καὶ ἀσώματον... ἐκεῖναι γὰρ ἡπαξ κόσμου καὶ τῶν ἐν κόσμῳ ἀπαλλαγέντες οὐκέτι πρὸς τὰς κοσμικὰς ματαιοπονίας ἑαυτοῦς ἀπησχόλουν, ἀλλ' ὀσημέραι πρὸς προσλαμβάνοντες· καὶ ταῖς ἀναβάσεις ὡσπερ θεούμενοι τὰ κάλλη τῶν ὁρωμένων καὶ τοῦ βίου τὴν εὐθηνίαν ὡς

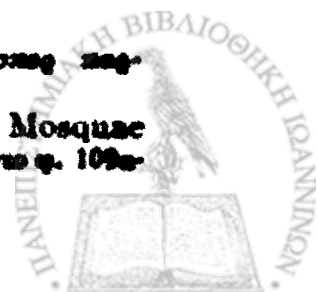
ΣΗΜ. Ὁ πρῶτος γυμνίτης ἀσκητής, ὁ ὄσιος Μακάριος (βρα σ. 282, 1η' ἔτους 1953).

Ἐδημοσιεύθη «βίος καὶ πολιτεία καὶ διήγησις παραδόξης περὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Μακαρίου τοῦ Ρωμαίου, τοῦ εὐρεθέντος εἰς τὰ ἔσχατα τῆς αἰοιήτου».

Τοῦτον τὸν ὄσιον ἀνεκάλυψιν τρεῖς μοναχοὶ Θεόφιλος, Σέργιος καὶ Ὑγιεινὸς μετὰ μακρὰν καὶ περιπετειώδη πορείαν καὶ ἐπλησίασαν εἰς τὰ πρόθυρα τοῦ παραδείσου, ὅπου ἐντὸς ἀτραπίου σπηλαίου εἰσελθόντες, ἀλλ' ὁ ὄσιος ἀπουσίαζεν. «Ὡς οὖν ἐκαθέσθημεν μικρὸν, γράφουσιν, ἰδοὺ εὐωδία μέγαν γέγονεν εἰς τὸ σπήλαιον καὶ ἤρχετο εἰς τὰς ρίνας ἡμῶν, ὥστε καὶ νυστάζει ἡμᾶς καὶ ὑπνῶσαι πειποίηκε καὶ ἐξυπνήσαντες ἐξῆλθομεν... καὶ θεωρήσαντες ἐπὶ ἀνατολῆς εἶδομεν ὁμοίωμα στολισμοῦ ἀνδρὸς φ' βεροῦ ἀνδρὸς, οὐδὲν ἕτερον ἰδεδυμένου, εἰ μὴ τρίχας λευκὰς ἤρχετο γὰρ ὁ ὄσιος Μακάριος· ἀύξησάσης γὰρ ἐκ χρόνων τῆς κόμης τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἐσκέπασαν ὅλον αὐτοῦ τὸ σῶμα... καὶ ἡμεῖς ἐβροῆσαμεν λέγοντες· ἐλέησον ἡμῖς, ὄσιε, πάτερ, Θεοῦ γὰρ ἐσμὲν δούλοι... τότε ἔρχεται πρὸς ἡμᾶς καὶ ἐκτείνας τὰς χεῖρας.. εὐλόγησεν ἡμᾶς καὶ διαχωρίσας τὰς τρίχας ἀπὸ τῆς ὄψεως αὐτοῦ.. ὠμίλει ἡμῖν, καὶ ἦσαν αὐτοῦ αἱ τρίχες λευκαὶ ὡσεὶ χιών.. καὶ ἐκ τοῦ πολλοῦ γήρους οὐκ ἐφαίνοντο οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ· οἱ γὰρ ὀφρύες αὐτοῦ χαλασθέντες ἐσκέπασαν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, οἱ δὲ ὄνυχες τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν αὐτοῦ ἀπὸ πῆχους καὶ πλέον ¹⁾, αἱ δὲ τρίχες τοῦ μύστακος ἐσκέπασαν αὐτοῦ τὸ στόμα.. ὅθεν ὡς ὠμίλει ἡμῖν ἐνομίζαμεν, δι' ἐκ βράθους τις ἐφθέγγετο· καὶ εἶδμεν τὸ σῶμα αὐτοῦ ἀγριον καὶ οὕτως ἦν πλήρες ὡς δέρμα χελώνης καὶ ἠρώτησεν ἡμᾶς· ²⁾. Ἦτο δὲ τὸ μέρος τοῦτο εἴκοσι μίλια μακρὰν τοῦ παραδείσου, ἐντεῦθεν μακρὰν τοῦ παραδείσου.

1) Ἄλλοι κώδικες καὶ ὁ Λατινεσσατικὸς: «Οἱ δὲ ὄνυχες.. ὄνυχες μεγάλοι, ὡσπερ παραδάλαως», ὅπως ὁρθότερον.

2) Anecdota graeco byzantina, Pars I. Collegit. A. Vassiliev. Mosquae 1893, σ. 150-151. Ὁ βίος αὐτὸς ὑπάρχει καὶ ἐν κώδ. 200, φ. 1064 ἂ. τὸ μέρος τοῦτο φ. 109α-110α.

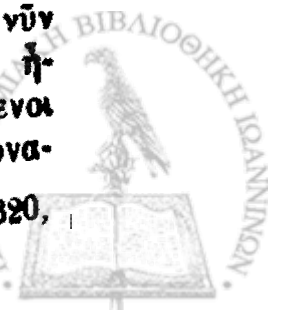
οικίαν παρέτρεχον... μονολόγιστον κεκτημένοι διαγωγὴν μονότροπον, καὶ τὴν δυσεύρετον καὶ σπανίως ἀρτι γινωσκομένην...» (αὐτ 38 - 39). Ὁ θαυμάσιος αὐτὸς βίος ὡς καὶ ὁ τοῦ Ὀνουφρίου ἐν πολυαριθμοῖς διασώζονται ἐν ταῖς ἀθωνικαῖς βιβλιοθήκαις χειρογράφοις ἰδίως ἐν Λαύρα.

Ἀλλὰ δεκάς σχεδὸν ἡσυχαστηρίων Ὀνουφριακῶν ἦσαν ἐν Καρφαῖς καὶ τοῖς περίεξ μαρτυρούντων τὴν παναρχαίαν ἐγκατάστασιν καὶ τὸ πρῶτον πόλισμα ἐνταῦθα τῶν ἡσυχαστῶν. Οὗτοι, διὰ τὸ μοναχικὸς βίος ἐγκατεστάθη ἐν Χαλκιδικῇ, κατέφευγον εἰς τὸ ἐρημικὸν τοῦτο μέρος τοῦ Ἄθωνος ἐγκαταλελειμένου ἀπὸ πολλῶν ἑκατονταετηρίδων ἕνεκα τῆς πειρατείας καὶ ἀπηργωμένου πλέον, ὡς παρίσταται ἐν τῷ βίῳ τοῦ ἀθωνίτου Πέτρου, ἦτο ἐνδιαίτημα τῶν ἀγρίων μόνον θηρίων. Ἐν τῷ Β' Τυπικῷ, τῷ 1048, ὅποτε παρουσιάζονται εὐδιαλλακτικώτεροι πρὸς τοὺς μοναστηριακοὺς οἱ ἀσκηταί, ἀντιπροσωπεύεται καὶ τὸ ἐν Καρφαῖς ἡσυχαστήριον τοῦ ἀγίου Ὀνουφρίου. Ὁ Οὐσπένσκις καὶ ὁ παρ' αὐτοῦ ἀντιλῶν Σμυρνάκης ἔχουσι μεταξὺ τῶν ὑπογραψάντων ἡγουμένων: «Ὁ τοῦ ἀγίου Ὀνουφρίου» (χριστ. Ἀνατ. Ἄθως, III Κίεβον 1877, σ. 290, 300ς τὸν ἀριθμὸν, τὸ ἅγιον Ὄρος σ. 43, 31ος τὸν ἀριθμὸν). Ὁ Meyer (ἐνθ' ἀνωτ. σ. 162) ἔχει: «Νικηφόρος ἡγούμενος καὶ πρεσβύτερος τοῦ ἀγίου...», ἦτοι ἔχει τὸ ὄνομα τοῦ ἡγουμένου, τὸ δὲ τοῦ ἀγίου ἐξέπεσεν. Ἐνδεικτικὸν εἰς ταῦτα εἶναι καὶ τὸ πρῶτον ἐπίσημον γραπτὸν μνημεῖον τῆς ἀγιορ. ἱστορίας τὸ «σιγγίλιον» τοῦ αὐτοκράτορος Βασιλείου τοῦ Μακεδόνα, ἀπολυθὲν ὡς ἐξάγεται, μεταξὺ τοῦ 882-885 οὗ ἡ ἀρχή: «Τοὺς τὸν ἐρημικὸν βίον ἐλομένους καὶ τὰς καταμόνας καὶ διατριβὰς ἐν τῷ τοῦ Ἄθωνος ὄρει ποιησαμένους καὶ τὰς εὐτελεῖς σκηναῖς ἐκεῖ πηξαμένους...» (παρὰ Γεδεῶν σ. 79).

Τοιαύτην ἔχοντα τὴν ἀρχὴν τὰ ἐρατεινὰ ταῦτα τῶν ἡσυχαστῶν κέντρα, φαίνονται ἀκμάζοντα εἰσέει κατὰ τὰ μέσα τοῦ ΙΔ' αἰῶνος, τοῦ χρυσοῦ αἰῶνος τῆς ἀγιορειτικῆς ἀκμῆς.

Οἱ ἡσυχασταὶ εἶχον καὶ τινὰ μοναστικὸν ὄργανισμὸν καὶ ἐνιαχδῶ διετέλουσαν ὑπὸ ἡγούμενον, ἐνῶ ἄλλοι μοναχοὶ ἐρημίται ἦσαν ἀσύντακτοι εἰσέει. Ἐχομεν παλαιγενὲς ὄριακὸν μεταξὺ Ἱερισσωτῶν καὶ Ἀθωνιτῶν τοῦ τελευταίου τετάρτου τοῦ Θ' αἰῶνος ἐκδοθὲν ἐν Θηρίκῃ, ἐν ᾧ μετὰ τῶν πολιτικῶν ὑπογράφεται καὶ ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῆς πόλεως Γρηγόριος (οὗτος ἦτο εἰς τὸν θρόνον τῷ 882) κατὰ τὰ τότε κρισιμόγραφα. Ἐνταῦθα ὑπογράφονται καὶ οἱ Ἀθωνῖται προτάσσοντες (οὐχὶ σφραγίδας) τὰ σίγνα ἦτοι τὸν τίμιον σταυρὸν καὶ ἐγκαρσίως ἄνω καὶ κάτω τὰ ὀνόματα: «Σίγνον πάντων μοναχῶν τοῦ Ἄθωνος — Σίγνον Ἰωάννου μοναχοῦ τοῦ Ἄθωνος — Σίγνον Ἀρκαδίου μοναχοῦ Ἀθωνίτου»). Οὐδεμίαν μὲν τῶν νῦν ὑπαρχουσῶν τότε ἀναφέρεται ἐντὸς τοῦ Ἄθωνος. Τὸ Ὄρος ἦτο εἰς τὴν κατοχὴν τῶν ἀσκητῶν, ὧν διακρίνονται οἱ ἡγούμενοι τῶν ἡσυχαστῶν. «Ἐπεὶ δὲ πολὺ βιαζόμενοι ἀναγκασθέντες οἱ μονα-

1) Πορφ. Οὐσπένσκις. Χριστιαν. Ἀνατολή. Ἄθως, Κίεβον 1877, σ. 318-320,

χοί τῆς μονῆς τοῦ Χάλδου ἦτοι τῶν ἡσυχαστῶν, ἐκλήσιν ἐποίησα-
 το ὁ αὐτοῖς καθηγουμιενεύων, ὁ μοναχὸς Λαυρόθεος...» (Actes de Phil. I,
 Ε7, σ. 5), καὶ κατωτέρω (145, σ. 6) «ἀποδοθεὶς τῷ μέρει τῆς μονῆς τοῦ
 Χάλδου, ἔστω δεσποζόμενος παρ' αὐτῆς... καὶ χρύσθω παρὰ τῶν τῆς μο-
 νῆς μοναχῶν καὶ ἡγουμένων». Τῷ 1065 εἰς ἔγγραφον ἐκδοθὲν ὑπὲρ τῆς
 Λαύρας διὰ τὴν μονὴν τοῦ Καλαφάτου ὑπόσχει καί: «Σίγνον. Νικόλιος
 μοναχὸς καὶ ἡγούμενος τῶν ἡσυχαστῶν». (1) Πρὸς τὴν τῷ 1030 ὑπογράφον-
 ται οἱ μοναχοὶ Γαβριήλ καὶ Ἰγνάτιος, ἡγούμενοι τῶν μοναστηρίων (γρ.
 ἡσυχαστηρίων) τοῦ κυροῦ Νικολίου τοῦ ἡσυχαστοῦ. (Ὅτιοι ἀπεχαρί-
 σαντα πρὸς τὸν ἡγούμενον τῆς Θεοτόκου τῆς λεγομένης Στροβηλαίας τό-
 πον πρὸς οἰκοδομὴν κελλίων (2). εἰς πρᾶξιν τοῦ πρώτου τοῦ 1287
 Ἰωάννου ἀφορώσαν τὴν τῆς τοῦ Κουτλουμουσίου καὶ τοὺς περὶ
 αὐτῆς κελλιώτας διὰ τὴν ἐρημιωθεῖσαν μονὴν τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ.
 Ταύτην ἡ μονὴ εἶχεν ἀνεγείρει, ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ γείτονες ἐπιθύμουν
 πάλιν τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς, ἐδόθη τοῖς Κουτλουμουσιανοῖς ἡ ἐρημι-
 μὲν τοῦ Σταυρονικήτα. Ἐνταῦθα ὑπογράφεται τελευταίος: «Ὁ ἐν
 τῷ ἡσυχαστικῷ κελλίῳ τοῦ ἁγίου Ὀνουφρίου καθήμενος ἁμαρτω-
 λὸς Ἰσαὰκ ὑπέγραψα» (Actes de Kutlumus 25 edit. par P. Lemerle,
 Paris 1945, 42). Ἐπίσης ἡσυχαστήριον τοῦ ἁγίου Ὀνουφρίου ὑπῆρχε καὶ
 ὑπεράνω τῆς μονῆς μεταξὺ τῶν νῦν Κουτλ. κελλίου τῆς Κοιμήσεως καὶ
 τοῦ Λαυρωτικοῦ τῆς ἁγ. Τριάδος, Προφουρνίου, οὗ «ὑποκάτοθεν ἡ φρά-
 κτι τοῦ ἁγίου Ὀνουφρίου», (αὐτ. 50, 15, σ. 166, ἐτ. 1506). Ὀλίγων ἡσυ-
 χαστηρίων δυστυχῶς γνωρίζομεν τὰ ὀνόματα, ἅτινα ἐχρημάτισαν αἱ κυ-
 ψέλαι τῆς αὐστηρᾶς ἀσκήσεως, τῆς νηπτικῆς καὶ τὰ φροντιστήρια τῆς
 νοερᾶς προσευχῆς. Τὰ πλείω τῶν τοιούτων ἡσυχαστηρίων ἀσφαλῶς συνε-
 στήθησαν εἰς τὸ κέντρον τοῦ ἁγίου Ὄρους περὶ τὸ Πρωτάτον, ὅπου ὑ-
 πῆρξε τὸ ἔσχατον ὄμιον τῆς ἐκ Χαλκιδικῆς διεισδύσεως τῶν ἀσκητῶν πο-
 λὺ πρὸ τῆς ἰδρύσεως τῶν μονῶν. Δημοσιεύω ἐνταῦθα ἀνέκδοτον ἐκ τοῦ
 ἀρχείου περὶ παραχωρήσεως τοῦ ἁγίου Ὀνουφρίου, κειμένου ἐν Κα-
 ρεαῖς πρὸς τὴν μονὴν Λαύρας, ἐξ οὗ ἀποδεικνύται, ὅτι τὰ μονύδρια
 τῶν ἡσυχαστῶν εἶναι τὰ κελλία τῆς σήμερον.

Τὰ σύνορα τοῦ ἐν Καρεαῖς ἁγίου Ὀνουφρίου τῆς Λαύρας

Χαρτ. 0,41X0,28, ἔτους 1415 (ἀντίγραφον)

† Κάλλιςτος μοναχὸς εἰδήσει τοῦ πανοσιωτάτου μου πατρὸς καὶ πρώ-
 του τοῦ καθ' ἡμᾶς ἁγίου Ὄρους ἐξεδόμην πρὸς σὲ τὸν πανοσιώτατόν μου

(1) Actes de Lavra 29, 33 σ. 78. Τὸ α' ἐδημοσιεύθη ἐν τοῖς Βυζ. χρόν. Πηλό-
 λεως 1899, 3 ὑπὸ Ἀλεξάνδρου Λαυριώτου, Ἀθῶνις σινα, 10. Οἱ ἐκδόται τῶν Actes
 τὰ πλείστα παρήλαβον ἐκ τῶν ἐκδόσεων τοῦ Λαυριώτου τούτου.

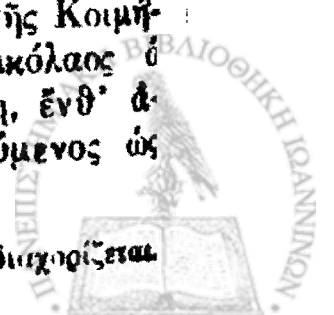
(2) Τοῦ ἔγγραφου σύντομον περίληψιν ἔχει ὁ Σμερνάκης σ. 41 - 2 καὶ τὰς ἑ-
 πογραφάς. Πρβ. K. Lake, the early days of monasticism of Mount Athos. Oxford
 1909 σ. 76-82.

πατέρα και καθηγούμενον τῆς ἁγίας· και Ιερᾶς βασιλικῆς μεγάλης Λαύρας κύριον Εὐθύμιον Ιερομόναχον, και διὰ σοῦ πρὸς ταύτην δὴ τὴν ἁγίαν Λαύραν τὸ κελλίον, ὅπερ οἰκείους μου ταῖς ἐξόδοις και ἀναλώμασιν ἀνεκτησάμην ἐντὸς τοῦ καθίσματος τῶν Καρεῶν και πλησίον τοῦ Λαυριωτικοῦ ὑμῶν κελλίου. ἐξεδόμην δὲ αὐτὸ ἐξ ὀλοκλήρου, ¹⁾ ἵνα εἰς μὲν τὸν δεύτερον πάτον κάθηναι αὐτὸς μετὰ τῆς κατοῦνας μου και τοῦ βιγεναρίου μου μέχρι· ἂν ἐν τοῖς ζῶσι διατελῶ· μετὰ δὲ τὴν ἐμὴν ἀποβίωσιν νὰ βάλληται ὅλον βούλεισθε. κατὰ δὲ τὴν ἡμετέραν ζωὴν νὰ ποιῆτε ἐπ' αὐτῷ και ἐν τοῖς αὐτοῦ πάτοις πᾶσιν ἀνάκτισιν ²⁾ ὅταν και βούλοισθε. πρὸς τοῦτοις ἔχοιτε και τὸν ἔξω πάτον μετὰ και τῶν δύο κητοπεριβολίων και τῆς καρέας και τῶν τριῶν ἀγιονοφριτικῶν ³⁾ ἀμπελίων, ἧγουν τὸ πλησίον τοῦ Καλί-
[]ύκα και τὸ πλησίον τοῦ Προφουρνίου και αὐτὸ τοῦ ἁγίου Ὀνουφρίου, τῶν περὶ τὸ κάθισμα τῶν Καρεῶν μετὰ και τῆς ⁴⁾ περὶ αὐτὰ νομῆς τε και δεσποτείας και δὲ []δρων ὀπωροφόρων και γῆς γερασέας, ἡ διαχωρίζεται ⁵⁾ και ἀρχεται ἀπὸ τὸ πλήρωμα τοῦ μεγάλου βᾶσταγος και τοῦ ρυακίου τοῦ κατερχομένου κατ' εὐθὺ ⁶⁾ εἰς τὴν βασιλικὴν βούσιν ⁷⁾ δεξιά τὸ περιοριζόμενον και ἀριστερὰ τῶν Ρωσῶν. ἀπερνᾷ αὐτὴν τὴν βούσιν ⁸⁾ περικύπτων τὴν ὁδὸν και κατέρχεται κατ' εὐθείαν τὸ ρυάκιον περικύπτων. και ἀπερνᾷ τὸ ρυάκιον τὸ κατερχόμενον ἀπὸ τὸ Προφουρνι. Ὁ Θεοδώρητος εἰς τὸν κώδικά του γράφει : « Προφούρνιον καλοῦνται και τὰ δύο κελλία τῆς ἁγίας Λαύρας, τὰ ἀνωθεν τοῦ κελλίου τούτου τῆς Παναγίας (Κουκουζέλη) ἧγουν ὁ ἅγιος Γεώργιος και ἡ ἁγία Τριάς » (νῦν τοῦ πατᾶ Εὐγενίου). Γνωρίζω δὲ καλῶς ὁ κωδικογράφος Λαυριώτης Προηγούμενος διότι ἔκαμε κοινοβιάτης εἰς τὸ κελλίον τῆς Παναγίας, ὅπερ ὑπήγετο εἰς τὴν μονὴν τοῦ Καλύκα.

Αὕτη ἡ μονὴ ἦτο ἐν τοῖς ὄρεισι τοῦ Χιλιανδαρίου και νῦν σώζεται παρεφθαρμένον μόνον τὸ ὄνομα ἐν τῇ τοποθεσίᾳ Καλίτζα πρὸς δυσμὰς τῆς σερβικῆς μονῆς. εἶχε τότε ἐν τοῖς ὄρεισι τῶν Καρεῶν ἀγρὸν ἢ τοιφλίκιον (ὡς νῦν λέγομεν), τὸ κελλίον τῆς Παναγίας, τὸ ἄδειν εἰς τὸν λίανκον κάτωθεν τοῦ Σεραγίου και τὸ νῦν λαυριωτικὸν Κονάκιον, ἀγορασθὲν ὑπὸ τῆς Λαύρας τῷ 1159, ἀφ' οὗ τὸ ἀνωθεν τῶν Καρεῶν, ἡ εἰρημένη ἁγία Τριάς, ὅπου τὸ πρῶτον ἐμόνασεν ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος, ἦτο πολὺ μακρὰν. Τοῦ Μακροῦ ἢ Μακρῆ ἡ μονὴ εἶναι τὸ πρὸς τὰ ΝΑ τῶν Καρεῶν κελλίον Κουτλουμουσιανὸν (Κασσανδρινὸν νῦν) ἢ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου, ὅπερ ἐλέγετο και « παλ. κ. Πύργος » (Πάτρια τοῦ ἁγ. Ὁρους ὑπὸ Σ. Λάμπρου, ἐν « Ν. Ἐλληνομνημόνι », τόμ. Θ' 1912, σ. 221). Ἄλλ' ἐγγὺς τῆς Κοιμήσεως εἶναι και ἕτερον κελλίον Κουτλουμουσιανόν, ὁ ἅγιος Νικόλαος ὁ Θεοδώρητος δὲ τοῦτο ὀνομάζει τοῦ Μακροῦ (παρ' Οὐσπένσκη, ἐνθ' ἀνωτ. σ. 323). ἦτο και τοῦτο ὀνομαστὸν μονύδριον και ὁ ἡγούμενος ὡς

¹⁾ Ἐξολοκλήρου. ²⁾ ἀνάκτισιν. ³⁾ Ἀγιονοφριτικῶν. ⁴⁾ Τὴν. ⁵⁾ ἡ διαχωρίζεται. ⁶⁾ κατευθῆ. ⁷⁾ βούσιν. ⁸⁾ ἀπερνᾷ.

πλησιόχωρος υπογράφεται εις πλείστας πράξεις τοῦ Πρωτάτου καὶ πορεύεται κατ' εὐθείαν, καὶ ἀκουμβίζει εἰς τὸν φράκτην τοῦ Μακροῦ καὶ εἰς τὸ ρυάκιον ¹⁾ τὸ κατερχόμενον πλησίον τοῦ αὐτοῦ φράκτη τοῦ Μακροῦ. εἰτα στρέφεται δυτικὰ κρατεῖ τὸ αὐτὸ ρυάκιον, δεξιὰ τὸ περιοριζόμενον ἀριστερὰ τοῦ Μακροῦ, ἀνέρχεται κατ' εὐθείαν περικόπτων τὴν ὁδὸν καὶ ἀνέρχεται καὶ ἀκουμβίζει εἰς τὰ ὄρια τοῦ Προφουρνίου, εἰτα στρέφεται κατ' ἀρκτον κρατεῖ τὴν ἰσότητα καὶ ἀνωθεν τοῦ μεγάλου βύστατος καὶ ἀπέρχεται καὶ ἀκουμβίζει, ὅθεν ἤρξατο, ὧν τὰ μὲν δύο ὀφείλετε ²⁾ ἔχειν μετὰ τὴν παροῦσαν τρέγγην ὡς τέλειοι οἰκοκύριοι, ἤγουν τὸ πλησίον τοῦ Καλλιύκα καὶ τὸ ἕτερον τὸ πλησίον τοῦ Προφουρνίου μετὰ τῆς περὶ αὐτὰ νομῆς τε καὶ δεσποτείας καὶ δέ[ν]δρων ὀπωροφόρων καὶ τῆς χειρσαίας γῆς. τὸ δὲ ἕτερον μετὰ τὴν ἐμὴν ἀποβίωσιν, ἀλλὰ δὴ καὶ τὰ βαγένια ἀπερ' ἔχω καὶ ἄλλην μου πᾶσαν ὕλην ὀσπητικὴν ἔξωθεν ἧς μέλλω δοῦναι εἰδήσει ὑμῶν πρὸς τὸν εὐρεθισόμενον ὑπουργῆσαί μοι ³⁾ καὶ γηροτροφῆσαι. ὑπὲρ ὧν ἀπάντων καὶ ὀφείλω λαμβάνειν διακονίας ἀδελφάτων ⁴⁾ δύο, ἤγουν οἴνου ἀπὸ τοῦ Καλλιύκα μέτρα μη' καὶ ἀλεύρι ⁵⁾ μουζούρια κδ' ἑστάν (sic) ἐν τοῖς ζῶσι διατελῶ. μετὰ δὲ τὴν ἐμὴν ἀποβίωσιν οἷος εὐρεθῆ εἰς τὸν θάνατόν μου ὑπουργός μου νὰ ἔχη ⁶⁾ τὸ ἐν, ὀφείλων ⁷⁾ δὲ εἶναι εἰς τὴν ὑποταγὴν καὶ εὐπέθειαν τῆς ἀγίας Λαύρας καθὼς καὶ αὐτὸς [ἐγώ]. ἔχω δὲ καὶ εἰς τὴν Λαύραν κελλίον, ἵνα ἐὰν θέλω κατοικῶ ἐκεῖσε διαπαντός, ἢ ἔχω αὐτὸ ὅταν σὺν Θεῷ ἐκεῖσε ἐπιδημῶ κατὰ διαφόρους καιρούς, ὅπερ ὀφείλει καὶ εἰς τὸν θάνατόν μου, εὐρεθισόμενος ὑπουργός μου, ὀφείλων ⁸⁾ εἶναι ὡς εἴρηται πειθήνιος ⁹⁾ ὡς καὶ ἐμὲ ¹⁰⁾ καὶ εὐήκοος εἰς τὰ τοῦ μοναστηρίου. ὀφείλων ¹¹⁾ καὶ αὐτὸς ἐγὼ ἀπὸ τὴν σήμερον καὶ Λαυριώτης εἶναι καὶ εἰς τὰ τῆς Λαύρας σπουδάξω δση δύναμίς μοι. ἔχω δὲ καὶ ἄλλην κυβέρνησιν ἀπὸ τὸ μοναστήριον, οἷαν ¹²⁾ διακρίνει ὁ κατὰ καιροῦς πανοσιώτατός μου πατήρ καὶ καθηγούμενος. Διὰ τοῦτο γέγονε καὶ τὸ παρόν μου γράμμα καὶ ἐπεδόθη τῇ διαληφθείσῃ ἀγίᾳ, ἱερᾷ βασιλικῇ μεγάλῃ Λαύρᾳ εἰς ἀσφάλειαν. ἐν μηνὶ Ἰουνίῳ Ἰνδικτ. γ' τοῦ ζ, ἐννεακοσιοστοῦ τρίτου ἔτους (=1415).

† Κύλλιστος μοναχὸς διὰ χειρὸς τοῦ πρώτου ὑπέγραψα.

† Ὁ πρῶτος τοῦ ἀγίου Ὄρους Ἱερομίας Ἱερομόναχος.

† Ὁ ἐλάχιστος ἐν ἱερομονάχοις Λαμμιανὸς καὶ ἐκκλησιάρχης τῆς ἱερᾶς Λαύρας τῶν Καρεῶν.

† Ὁ ἐλάχιστος ἐν ἱερομονάχοις καὶ πνευματικοῖς Θεοδόσιος.

† Ὁ ἐλάχιστος ἐν ἱερομονάχοις Δωρόθεος καὶ δομέστικος τῶν Καρεῶν.

† Εὐφρόσυνος μοναχὸς καὶ ἠγούμενος τοῦ ἀψευδῆ. ¹¹⁾

(Ἐξωθεν): [ὁ περιορι]σμός τοῦ ἀγίου Ὀνουφρίου ἐν ταῖς Καρεῖς καὶ πλησίον τῆς βασιλικῆς 1. Βασιλικῆ (πηγῆ) λέγεται μέχρι ἡ βρύσις, ἣν συ-

¹⁾ ρυάκιον. ²⁾ ὀφείλεται. ³⁾ ὑπουργῆσαι μοι. ⁴⁾ ἀδελφείτων. ⁵⁾ ἀλεύρη. ⁶⁾ ἔχει. ⁷⁾ ὀφείλων. ⁸⁾ ποιθήνιος. ⁹⁾ κατ' ἐμέ. ¹⁰⁾ ἀψευδῆ. ¹¹⁾ οἷαν.

ναντιώμεν ἐξερχόμενοι ἐκ Καρεῶν διὰ τὴν Λάφυην. Ἰδιοκτησία τῆς Λαύρας· «βυσιλικὸ νερό».

Σύγχρονον ἢ καὶ παλαιότερον τῇ πράξει φαίνεται καὶ τὸ σημεῖωμα τοῦ Κουτλουμουσιανοῦ κώδικος 6, φ. 239 β: «Ἡ βίβλος αὕτη ὑπάρχει τοῦ μονιδρίου τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ Ἰσαγγέλου Ὀνουφρίου, τοῦ ἐχομένου ἐν τῇ Λαύρα τῶν Καρεῶν. Ἡλιφα (sic) τοίνυν ταύτην ἐγὼ Καλλύνικος μοναχὸς ἐκ τοῦ εἰρημένου μονιδρίου ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἐφόδου τῶν Τουρκῶν, οὐχ' ἕνεκα ἱεροσυλίας ὡσάν τις ἡμᾶς κρίνοιτο, ἀλλ' ὅπως ταύτην φυλάξοιμι. Ὁ γοῦν (μὴ) βουληθεὶς ὑστερῆσαι ταύτην ἢ μετὰ τὴν ἐμὴν ζωὴν ἢ μετὰ τὸ πέρας τοῦ βίου μου, ἐὰν μὴ προφθάσω ἐγὼ ἐκεῖσε δοῦναι, ἔστω ἢ μερὶς αὐτοῦ μετὰ τοῦ Σατανᾶ καὶ μετὰ τοῦ Ἰούδα τοῦ προδότου καὶ τῶν εὐιώντων ἄρον ἄρον σταύρωσον αὐτὸν» (Κατάλ. Λάμπρου Α', σ. 271).

Εἰς τὸ σπουδαῖον τοῦτο ἔγγραφο, ὅπερ μαρτυρεῖ πῶς τὰ ἀρχαῖα μονύδρια περιήρχοντο εἰς τὰς μονὰς, ὀρίζονται ἐπακριβῶς τὰ δῶρα καὶ ἡ θέσις τοῦ ἁγίου Ὀνουφρίου. Ὁ ἄκριτος Σμυρνάκης (σ. 701) γράφει, ὅτι τὸ ἄνωθεν τοῦ Κονακίου κελλίον τῶν ἀρχαγγέλων «ἐτιμᾶτο πρότερον ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῶν ὁσίων Πέτρου καὶ Ὀνουφρίου». Κατὰ τοὺς κελλιωτικούς τῆς Λαύρας κώδικας οἱ Ἀρχάγγελοι μετὰ 250 σχεδὸν χρόνους ἠγοράσθησαν παρὰ τοῦ Πρωτάτου ὑπὸ τῆς Λαύρας τῷ 1661 ὡς κελλίον καὶ ἐν τῷ Κώδικι Κονακίου ὑπάρχει ἐν φύλλῳ 48α τὸ α' ὁμόλογον. οὔτε δὲ τοῦτο οὔτε τὸ πωλητήριον ἀναφέρει τι περὶ ἁγίου Πέτρου καὶ Ὀνουφρίου.

Ὁ περίφημος οὗτος τῶν Καρεῶν ἅγιος Ὀνούφριος μετὰ τὴν προσάρτησιν εἰς τὴν Λαύραν δὲν ἀκούεται πλέον· σήμερον δὲ οὔτε τὴν θέσιν γνωρίζομεν, ἴσως ἐκ τινος καταποντισμοῦ (νεροπονιᾶς) παρεσύρθη, ὅπως ἀεννάως παρασύρεται πρὸς τὰ κάτω τὸ καρεωτικὸν ὑπέδαφος, καὶ ἔσβυσεν. Καὶ ὅμως ὁ ἡγούμενος τοῦ μονυδρίου τούτου συχνάκις συναντᾶται εἰς τὰ παλαιτάτα τοῦ Πρωτάτου ἔγγραφα καὶ εἰς τὰ πρῶτα Τυπικὰ τοῦ ἁγίου Ὁρους (βλ. ἄνωτ.) Ἐν ἔγγραφῳ τοῦ Λαυρ. ἀρχείου (Κώδ. Κυρίλλου φ. 6 β.) ἀρχομένου τοῦ ΙΓ' αἰῶνος διὰ τὴν παραχώρησιν εἰς τὴν μονὴν τῆς πάλαι τῶν Ἀμαφηνῶν μονῆς ὑπογράφεται μετὰ τῶν ἄλλων ἡγουμένων «ὁ ἐν τῷ ἡσυχαστικῷ κελλίῳ τοῦ ἁγίου Ὀνουφρίου ἀμυρτωλὸς Ἰσαάκ». Ἐν ἔγγραφῳ τῆς τοῦ Χιλιανδαρίου τοῦ 1364 (Actes chilandar 148, 46, σ. 313) μετὰ τῶν ἄλλων Καρεωτῶν: «Ἰερόθεος ἀγιονουφρίτης». Ἐπίσης τῷ 1366: «Νικόδημος μοναχὸς καὶ ἡγούμενος τοῦ ὁσίου καὶ θεοφύρου πατρὸς ἡμῶν Ὀνουφρίου» (αὐτ. σ. 322 τελ.) καὶ τὸ 1389: «Κάλιστος μοναχός» καὶ ἡγούμενος τοῦ ἁγ. Ὀνουφρίου¹⁾ Εἶχε δὲ κτήματα πολλὰ καὶ ἐν τοῖς πέριξ τῶν Καρεῶν καὶ τῇ παραλίᾳ. Ἐν ἐγ-

¹⁾ Αὐτ. σ. 342, 46 βλ. τὸ κείμενον. Τὸ Actes de Chilandar εἶναι τὸ V καὶ τελευταῖον τεῦχος (μέγας τόμος) τῶν Actes de l' Athos καὶ ἐξεδόθη τῷ 1911 ὡς παράρτημα τοῦ ΙΖ' τόμου τῶν «Βυζαντινῶν χρονικῶν» τῆς Πετρούπολεως.

γράφῃ τῆς μονῆς τοῦ ἁγ. Παντελεήμονος Acta Rus monast. in Montē Atho κιλ. 3, σ. 4) τοῦ 1048 Γρηγόριος ὁ ἡγούμενος «τῶν ἁγίων Ἀποστόλων τοῦ Δομετίου» παραχωρεῖ εἰς τὸν τοῦ Ξυλουργοῦ Ἰωαννίκιον «τόπον τε ρύπιον ἐν τῇ ὄρησι (λιμένι) τοῦ ὑπ' ἡμῶν ἀγιδίου τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ὁνουφρίου, τοῦ ποιῆσαι ἐκεῖσαι ἀποθήκην ἢ μᾶλλον εἰπεῖν καταβοστάσιον, τόπον ὀκτὼ ὀργυαῖς.. κατέναντι τῆς ἀποθήκης τοῦ «Φιλαδέλφου» (δηλ. ἐγγὺς Σταυρονικήτα). Τελευταῖον ἀναφέρω, ὅτι καὶ ἐν τῇ εἰρημένῃ Λαυρ. Προβάτι ὑπῆρχεν ἅγιος Ὁνούφριος «ἐδώκαμεν τοὺς καὶ τὸ κελλὸν τοῦ ἁγίου Ὁνουφρίου νὰ τὸ καλλιεργοῦν, ἔδωκαν καὶ αὐτοὶ εὐλογίαν εἰς τὸ μοναστήρι ἄσπρα τ', νὰ δίδουν καὶ σιδουσίαν μίαν λίτραν λάδι»¹⁾.

Ἄλλα ἡσυχαστήρια τοῦ ἁγίου Ὁνουφρίου εἰς τὸν Παντοκράτορα, Ξηροπόταμον καὶ Διονυσίου.

Ἐγγὺς τοῦ Μαγουλά ἐν τοῖς μεθορίοις πρὸς τὰς Καραῖς τῆς μονῆς Ἰβήρων ἔκειτο κάτωθεν ἀκριβῶς τῆς τοῦ Κουτλουμουσίου τὸ ἡσυχαστήριον τῆς μονῆς τοῦ Φιλαδέλφου, ἧτις προσηγορήθη ἔπειτα εἰς αὐτὴν τῷ 1334 ἐπὶ τοῦ πρώτου Ἰσαάκ. «οὐδὲν χάριν καὶ καινῇ τῶν τιμιωτάτων καθηγουμένων καὶ τῶν λοιπῶν γερόντων συνάπτομεν ταύτη τὴν τοῦ Φιλαδέλφου μονὴν μετὰ τοῦ ἡσυχαστηρίου αὐτῆς καὶ ἀδιασπίστως τῇ τοῦ Κουτλουμουσίου ἐνοῦμεν»²⁾. Ἀλλὰ καὶ ἀνωθεν τοῦ Μαγουλά, ὅπου νῦν τὸ ρωσικὸν κελλὸν Ἰβήρων τὸ πάλαι ἦν τὸ ἡσυχαστήριον ἢ ἡ σκήτη τῆς αὐτῆς μονῆς (Νέον μαρτυρολ. ἔκδ. Βενετίας 1799, σ. 23) ἐπ' ὄνοματι τοῦ ὁσίου Ὁνουφρίου, τὸ κέντρον τῶν ἡσυχαστικῶν ἐξίδων. Τὰ ὁσίου Ὁνουφρίου ἡσυχαστήρια ὑπῆρχον καὶ κάτωθεν τῶν Καραίων³⁾, καὶ δὴ εἰς τὰ ὄρια τῆς μονῆς Παντοκράτορος. Ἐν μουσικῷ κώδικι τῆς Εὐαγγ. σχολῆς Σμύρνης τοῦ 17^{ου} αἰῶνος ἀναγινώσκομεν: «Ἡ βίβλος αὐτῆ ἐγράφη διὰ χειρὸς καμοῦ Μελχισεδὲκ ἱεροδιακόνου τοῦ ἐκ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Παντοκράτορος ἀψλγ' (1733) Ἰανουαρίου 18^{ου}. Ἐγράφη εἰς τὸ ἡσυχαστήριον τοῦ ἁγίου Ὁνουφρίου, πλησίον κείμενον τῆς εἰρημένης ἱερᾶς μονῆς τοῦ Παντοκράτορος ἐν τῷ ἁγίῳ Ὄρει»⁴⁾ ἐνταῦθα κατέφυγε συχνῶς καὶ Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης καὶ ἀνεδείχθησαν ἐνάρετοι

¹⁾ Ὁ λαβὼν τὸ τσιφλίκιον εἶναι τὸ κελλὸν ἢ «Κοίμησις τῆς Παναγίας τοῦ πατρὸς Δανιηλάκη εἰς τὴν σκήτην» ὃτερ σήμερον λέγεται Παναγία τῆς Κριναῖς καὶ εἶναι τοῦ πατρὸς Ἰγνατίου τὸ κελλὸν (Κώδ. Ὁμολόγων Β' φ. 76, α ἔτους 1674).

²⁾ Οὐσπένσκη Χριστ. Ἀνατολή. Ἀθῶς, Συρκοῦ ἐκδιδόντος. Πειρούπολις 1892, σ. 663.

³⁾ Βλ. Ἀθῶς, ἄρθρον ἡμέτερον ἐν τῇ Θεσπ. καὶ Χριστ. ἐγκυκλοπ. Α', 1936, σ. 511—513.

⁴⁾ Κατάλογος τῶν χειρογράφων τῆς ἐν Σμύρῃ βιβλιοθήκης τῆς Εὐαγγ. σχολῆς ὑπὸ Ἀθανασ. Παπαδ. Κερμιέας. Σμύρνη 1877, σ. 55 (Ἀπόσπ. ἐκ τοῦ περιόδ. «Ὁμηρος»).

άνδρες και άγιοι άσκηται ώς Κάλλιστος ό Ξανθόπουλος μέχρι δέ τών τελευταίων χρόνων ήν όνομαστή ή περιοχή τής Καψάλας, εις λίαν κατασκευασμένην περιβάλλον κειμένη έν τῷ μέσῳ τής όδοῦ Καρεών Παντοκράτορος, συνέχεια τοῦ λάκκου Ἐλαειν, όπου τὸ κελλίον «Ἄξιόν έστιν».

Ἰσυχαστήρια τοῦ άγίου Ὀνούφριου έν τοῖς όρσις Ξηροποτάμου.

Ἐκ Λάφνης άνερχόμενοι τὸ βουνὸν πρὸς τὰς Καρεάς συναντῶμεν τὸ «Ξηροποταμηνὸν λιβάδι» μικρὸν πρὶν φθάσωμεν εις τὸν «Ζυγόν», τόπιον έν τῷ μέσῳ πλουσίας δασικῆς βλαστήσεως, εἶναι ἀπὸ τοῦ θαυμασιωτέρου καστανεῶνας τοῦ άγίου Ὀρους. Ἡ έκπληξις αύξάνει, εάν προχωρήσωμεν πρὸς τὴν συνεχομένην πρὸς τὰ ΝΑ «Ἀναπαυσίαν». Ἡ πυκνότης, ή ζωηρότης και τὸ εὐθυτενές τῶν καστανεῶν εἶναι άφάνταστο. Τοιοῦτον ὕλομανές δάσος οὐδαμοῦ τῆς ὑψηλοῦ ὑπάρχει και εἶχον δίκαιον οἱ Ξηροποταμηνοὶ νὰ τὸ διεκδικοῦν ἐπὶ αἰῶνα; πολλούς, άλλ' οἱ Κουτλουμουσιανοὶ πιεζόμενοι ὑπὸ τῆς στενότητος τοῦ δάσους των έπεισαν τὰ δικαστήρια νὰ ἐπιδικάσωσιν αὐτὴν εις αὐτούς. Φρονῶ ὅτι εις τὴν «Ἀναπαυσίαν» εις τὰ «Μανιταράδικα» και εις τὰ Καρεάς ὁ ἰσυχασμὸς ἀπὸ τῆς άγρίας φύσεως τοῦ Ἄθωνος μετέστη εις τὴν καλλιτεχνικὴν εις τὸ ὠραιότερον θέαμα τῆς δημιουργίας, εις τὴν «πανήγυριν τῶν ὀφθαλμῶν», ὅπως άνεφώνησεν έκπληκτος ὁ πολὺς Fallmerayer, ὅταν εὐρέθη εις τὰς Καρεάς, νοσησθεῖς τὴν φράσιν παρ' άρχαίου Ἑλληνοσ. Καὶ τοῦτο συνέβη, διότι οἱ ἰσυχασταὶ ἦσαν Ἕλληνες και ὅπως οἱ πρόγονοὶ των κατεβίβασαν τὸν Θεὸν ἀπὸ τοῦ ὕψηροφους και άπροσίτου Ὀλύμπου, ἀπὸ τοῦ μυστικοπαθοῦς και περικεκλεισμένου χώρου τῶν Δελφῶν και τοῦ άγρίου Παονασσοῦ εις τὴν Ὀλυμπίαν και εις τὴν ἰσοεμον και καλλιτεχνικὴν τῆς Ἄλτιεωσ φύσιν, οὕτω και ένταῦθα ἔκαμαν τὸν αἰγυπτιακὸν ἰσυχασμὸν ἑλληνικόν.

Περὶ τῆς τοποθεσίας ἔγραφέ μοι ὁ μακ. Εὐδόκιμος Ξηροποταμηνὸς ἀπὸ ἡμέρ. 29-11-29 τὰ ἑξῆς: «Οἱ παρὰ τὴν θέσιν «άγιος Ὀνούφριος» τοῦ δάσους τῆσ καθ' ἡμᾶς μονῆσ ἔγγύτερον ἢ άπώτερον ὑπῆρχε πράγματι ἄθροισμα κελλίων, ὧν λείψανα δύνανται νὰ θεωρηθῶσι τὰ ἄγρια τῆσ νῦν σωζόμενα μετὰ οἰκημάτων τῶν ναϊδρίων τῶν κελλίων ἡμῶν ὑπὸ τύπων τσιφλικίων ¹⁾ και έν τῆσ μονῆσ, αἵτινα φέρουσι τὴν προσωνομίαν «Μανιταράδικα», κληθέντα οὕτω κατὰ τὴν παράδοσιν, διότι οἱ κάτοχοι αὐτῶν ἔφαγον μανιτάρια και δηλητηριασθέντες ἀπέθανον. διετέλουν δέ έν ενεργεία μέχρι τῆσ ἐπαναστάσεωσ τοῦ 1821».

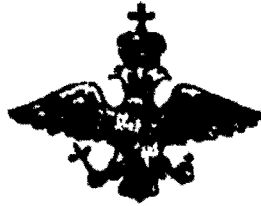
¹⁾ Τὸ αὐτὸ βλέπομεν και έν τοῖς όρσις τῆσ Λαύρας έν Προβάτια, ἧτις ἦτο τὸ πάλαι μέχρι τοῦ ΙΙΙ' αἰῶνοσ σκήτη, τὰ διαλελυμένα μονύδρια προσηρητήθησαν εις τὰ ὑπόφροντα κελλία ὡσ τσιφλίκια.

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ = = ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Γιὰ τοῦτο καὶ μὲ δίκαιον
κῆπον καὶ περιβόλι.

τῆς Παναγίας Δέσποινας
τὸ ὀνομαζοῦν ἅλοι.
(Καισάριος Δαπόντες)

ΥΠΟ ΤΗΣ ΣΕΠΤΑΣ ΕΥΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

ΙΑΡΥΤΗΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ (†1940)
ΙΑΤΡΟΣ - ΜΟΝΑΧΟΣ

Ἐν Βόλῳ
Μάρτιος - Ἀπρίλιος 1953

Διευθυντής - Ἰδιοκτήτης
ΣΩΤ. Ν. ΣΧΟΪΝΑΣ
Κοραή 47 ἐν Βόλῳ

Ἐπίτιμος συντάκτης ἸΩΑΝΝΗΣ ΣΠΑΘΑΡΗΣ - Καθηγητὴς τοῦ Α' Γυμνασίου Ἀρσένων Βόλου

ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΑΛ, ΜΗΤΡΟΠ. ΚΟΥΥΤΣΙΣ

Ἡ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΛΙΤΑΝΕΙΑ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ "ΑΞΙΟΝ ΕΣΤΙΝ,, ΕΝ ΚΑΡΕΑΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΕΥΤΕΡΑΝ ΗΜΕΡΑΝ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Ἱστορικὸν ὑπόμνημα ἀνέκδοτον.

«Σὺ Χριστέ, τοῖς ἔμοις ποθεινοτάτοις τέκνοις, οἷς ἀδελφοῖς
καλέσαι ἠδύοκλους, τῆς ἐμῆς ἐκλήσεως γενοῦ κυριώτατον».

(Ἰωάννου Δυμασκηνοῦ λόγος δεύτερος εἰς τὴν Κοίμησιν)

Ἐν Ἀθῶν πύρρσιν εὐρισκόμενος ἦκουσα τὰ ἐπεισόδια, ἅπερ συνέβησαν τὸ Πάσχα κατὰ τὴν περιφορὰν τῆς εἰκόνης τῆς Παναγίας, διότι τινες ἐπρότειναν νὰ διέλθῃ καὶ διὰ τῆς Σκήτης τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου—ρωσικὸς κολοσσὸς κυριαρχῶν τῆς πρωτεύουσας τῆς ἁγιοφ. πολιτείας, τὸ λεγόμενον Σεράγιον—ὁ ἀρχιερεὺς δ' εὐρεθεὶς ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ἱερᾶς ποιμπῆς, δταν ἐφθασαν εἰς τὸ Κιόσκι, ἠναγκάσθη νὰ ξεφορέσῃ διὰ νὰ μὴ καινοτομήσῃ. Πρὸ ἐτῶν, δὲν ἐνθυμοῦμαι ποῦ, εἶχον ἀναγνώσει περιγραφὴν τῆς λιτανείας ταύτης, γενομένην ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ βυζαντιολόγου Γαβριὴλ Millet καὶ διηπόρουν τότε τίνα σχέσιν εἶχει τὸ θέμα τοῦτο μὲ τὴν βυζαντ. τέχνην, ἣν θεράττει ὁ Γαλάτης οὗτος. Ἀφότου δ' κ. Millet συνέλιψε τὴν ἰδέαν ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἡ ἀναγέννησις τῆς βυζαντ. τέχνης ἐν Ἀθῶν ἀνήκει εἰς τοὺς Σέρβους συνειργάζετο σιενῶς καὶ μετὰ τῶν Ρώσων, βλ. observa-

tion de l'auteur (Mission Millet-Boskovic 1934) εν Αθως pl. 95. Ἀσφαλῶς τώρα πείθομαι, ὅτι ἤτο ἐπιστρατευμένος νὰ ἐξυπηρετήσῃ ξένους ἀνομολογήτους σκοπούς. Ἐκ τούτου λαμβάνω τὸν νδύσημον νὰ δημοσιεύσω τὸν ἐπίσημον κώδικα τοῦ Πρωτάτου, ἐν ᾧ ἐκτίθειται ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ ἡ διαδρομὴ τῆς λιτανείας. Καὶ ἕτερο: λόγος μὲ ᾧθιγεν εἰς τοῦτο. Καὶ ἀπὸ τὴν εἰς τοὺς διαφόρους σταθμοὺς γίνονται ἐκφωνήσεις ποικίλαι καὶ εὐχαὶ διάφοροι πρὸς ἀποτροπὴν νόσων καὶ ἐπιδημιῶν ἐπιπολαζουσῶν εἰς τε τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὴν καλλιεργούμενην φύσιν ὡς καὶ εἰς τὰ ζῷα. Ἐπειδὴ δὲ αἱ λιτανεαὶ ἐν τῇ ἐλλαδικῇ Ἐκκλησίᾳ ἀπὸ τινῶν ἐτῶν ἐπληθύνθησαν καὶ θεωροῦνται ἀπαραίτητοι εἰς κάθε πανηγυρίζοντα ναόν, δύναται νὰ υποδειγματίζωνται ἐκ τῆς ἐκθέσεως ταύτης λαμβάνοντες οἱ ἀρμόδιοι εὐχαί, καὶ τροπάρια καὶ οὕτω νὰ ποικίλωσι τὴν μονοτονίαν, ἥτις παρατηρεῖται εἰς τὰς λιτανεὰς ταύτας ἐπὶ μίαν καὶ πλεον ὥραν, καθ' ἣν ἡ διάρχονται ἐν σιωπῇ ὡς εἰς κηδεῖαν ἢ ἐπαναλαμβάνωσι τὸ τροπάριον τοῦ ἐορταζομένου ἁγίου.

Ἐγγραφὸν ἐν Ψυχικῇ τῇ 9 τοῦ Ἰανουαρίου 1933
† ὁ Κορυθαῖος Εὐλόγιος Κευρίλας

Κώδ. ἐν τῷ ἀρχεῖῳ τῆς Ἱ. Κοινότητος ἁγίου Ὄρους Ἄθω
ἀποκειμένος χαρτ. 0,22Χ0,16, φ. 74

(φ. 8α) Τάξις γινομένη τοῦ Πρωτάτου τῶν Καρεῶν τῇ νεᾷ δευτέρῃ εἰς τὴν λιτὴν.

Ἀκολουθία τῆς λαμπρᾶς τῆς νέας δευτέρας: γίνεται δὲ λίαν ταχύτερον ἢ λειτουργία διὰ τὴν λιτὴν. Καὶ μετὰ τὸ δοῦναι τὸ ἀντίδωρον, κρούσαντες τῶν σημαντήρων (sic) ἐξερχόμεθα ἐν τῇ νάρθηκι μετὰ τῆς εἰκόνης τῆς θεομήτορος καὶ τῶν ἄλλων ἁγίων εἰκόνων, καὶ τοῦ ἁγίου καὶ σεπτοῦ Εὐαγγελίου, καὶ τῶν τιμίων ξύλων τοῦ σταυροῦ. Προευνεπισθέντος τοῦ σκήπτρου ὡς τοῦ θρόνου τῆς ἁγίας εἰκόνης καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ διάκονοι φορεμένοι, ποιεῖ ὁ πρῶτος ἱερεὺς εὐλογητόν. (φ. 3β) Μετὰ τὸν εὐλογητόν τὸ Χριστὸς ἀνάστη μετὰ τῶν σιγῶν καὶ τῆς συναπτῆς: καὶ οὕτω ἀρχόμεθα τὸν κανὸνα τῆς λαμπρᾶς καὶ τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν ἰδιομέλων καὶ Εὐαγγελίων, ψαλλομένων εἰς τὴν λιτὴν τοῦ Πρωτάτου κατὰ τάξιν τοῦ καθ' ἑνὸς ἁγίου. Ὁ κανὼν τῆς ἀναστάσεως εἰς ς', καὶ τῆς Θεοτόκου εἰς η', καὶ ἐξερχόμενοι πάντες εἰς τὴν λιτὴν μετὰ σημαντήρων καὶ τοῦ σκήπτρου ἀρχεται ὁ κανὼν τοῦ Πάσχα, ᾧδὴ α' ἤχος α' δείροδος Ἀναστάσεως ἡμέρα κτλ.

(φ. 4α) Ὁ κανὼν τῆς Θεοτόκου: Ἀναστάντα κατιδοῦσα κτλ.

(φ. 4β) Ἀπερχόμενοι δὲ εἰς τὸ ἱβηρικὸν κονάκιον καὶ ἐκεῖ εἰσελθόντες εἰς τὸν ναὸν ψάλλουσι τὸ Δοξαστικόν: Εὐφραίνου ἐν Κυρίῳ πόλις Θεσσαλονίκη. Καὶ νῦν, Ἀναστάσεως ἡμέρα, Εὐαγγέλιον τὸ εἰς τὸν ὄρθρον τοῦ ἁγίου, εἰτα μνημονεύει συνήθως ὁ διάκονος. Εἰτα ἐκεῖθεν ἀπέρχονται εἰς τὸν πύργον τοῦ Μακροῦ¹⁾, καὶ εἰσελθόντες ἐν τῷ ναῷ ψάλλομεν

¹⁾ Ἀπερχόμενοι εἰς τὸ ἱβηρικὸν - τοῦ Μακροῦ ἐπὶ τῆς ὄψης.

τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἀγίου. Ἦχος πλ. β' (φ. 5α) Ἰεραρχῶν τὴν καλλονὴν κτλ.
(φ. 5β) Καὶ νῦν, Ἀναστάσεως ἡμέρα. Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν: Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἔστη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ.

(φ. 6β) Ὁ δὴκονος: Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός. Χριστὸς ἀνέστη ἐκ τριῶν τοῦ (φ. 7α) καὶ ἀπόλυσις.

Καὶ ἐξερχόμενοι τοῦ ναοῦ πάντες, δίδεται ὑπὸ τοῦ οἰκοκύριου πᾶσι τοῖς ἀδελφοῖς ἀνά κλάσματος ἄρτου καὶ ἐξ ἑνὸς ποτηρίου οἴνου, καὶ οὕτως ἀπερχόμενοι ψάλλομεν, ᾠδὴ γ' ὁ εἰρμός: Λεῖτε πόμα πίνωμεν καινὸν κτλ.

(φ. 7β) Τῆς Θεοτόκου: Ἐπὶ τὴν ἀκήρατον ζωὴν κτλ.

(φ. 8α) Καὶ οὕτως ἀπερχόμεθα ἐν τῇ τοῦ Κουτλουμουσίου Μονῆ. Καὶ αὐτοὶ πάλιν οἱ ἱερεῖς καὶ διάκονοι φορεμένοι ἐξερχονται ἔξω τῆς πύλης τοῦ κλάστρου καὶ συναπαντῶνται ἀλλήλοις μετὰ θυμιαμάτων καὶ λαμπάδων καὶ ἀσπύζονται· καὶ εἰσερχόμενοι πάντες ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, κρουίντων πάντων τῶν σημαντήρων μετὰ καὶ ἀλλῆς παρασκευῆς καὶ τῶν ἱερέων ψαλλόντων, εἰσερχονται ἐν τῷ ναῷ καὶ ἀρχονται ψάλλειν τὸ ἰδιόμελον τῆς Μεταμορφώσεως. Δόξα ἤχος πλ. β' Προτυπῶν τὴν ἀνάστασιν.

Καὶ νῦν, Ἀναστάσεως ἡμέρα. Εἶτα τὸ Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον: Τῷ καιρῷ ἐκεῖνο παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην.

(φ. 9β) Εἶτα μνημονεύουν τὸν ἠγούμενον σὺν τῇ ἀδελφότητι. Ὁμοίως καὶ (φ. 10α) αὐτοὶ μνημονεύουν τὸν Πρῶτον τῶν Καρεῶν, καὶ οὕτω γίνεται ἀπόλυσις. Καὶ ἐξελθόντες τῆς ἐκκλησίας καθέζονται πάντες, καὶ δίδουσι¹⁾ οἱ τῆς Μονῆς ἀδελφοὶ καθ' ἑνὸς ἀνά κλάσματος ἄρτου καὶ ἐν ποτήριον οἴνου πᾶσι τοῖς τῶν Καρεῶν ἀδελφοῖς, καὶ οὕτω ἐξερχονται τῆς Μονῆς μετὰ κρότων καὶ ὕμνων καὶ ἀπέρχονται ἐν τῷ τοῦ Ραβδούχου πύργῳ ψάλλοντες. ᾠδὴ δ' ὁ εἰρμός: Ἐπὶ τῆς θείας φυλάξεως.

(φ. 11α) Τῆς Θεοτόκου: Ὁ διαπλάσας τὸν Ἀδάμ.

(φ. 11β) Καὶ ἐρχόμενοι ἐν τῷ τοῦ Ραβδούχου πύργῳ, καὶ εἰσελθόντες ἐν τῷ ναῷ ψάλλουσι²⁾ τὸ ἰδιόμελον τῆς Θεοτόκου. Ἦχος πλ. δ'. Μετὰ τὸ τεχθῆναι σε θεόνυμφε Δέσποινα.

Καὶ νῦν, Ἀναστάσεως ἡμέρα. Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν: Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά.

(φ. 12β) Καὶ μνημονεύει ὡς σὺνηθες, καὶ ἀπόλυσις.

Καὶ ἀπερχόμεθα εἰς τὴν Μονὴν τοῦ Ἀλυπίου, ἡγουν εἰς τῶν ἀγίων Ἀποστόλων, ψάλλοντες: ᾠδὴ ε' ὁ εἰρμός.

(φ. 13α) Ὁρθρίσωμεν ὁρθροῦ βαθύς.

Τῆς Θεοτόκου: Φωτίζεται θείαις ἀκτίσιν.

(φ. 13β) Καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν Μονὴν τοῦ Ἀλυπίου. Δόξα, ἤχος δ'.

Τῷ τριτῷ τῆς ἐρωτήσεως. Καὶ νῦν: Ἀναστάσεως ἡμέρα.

¹⁾ Κῶδ. δίδουσι. ²⁾ Ψάλλουσι.

(φ. 14α) Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαίου : Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τοὺς δούλους.

(φ. 15α) Καὶ μνημονεύει ὁ διάκονος ὡς ἔθος καὶ ἀπόλυσις.

Καὶ ἀπερχόμεθα εἰς τὸν σταυρὸν τοῦ Χρυσοστόμου, ψάλλοντες τὴν αὐτὴν φθῆν, ἤγουν τὴν πέμπτην.

(φ. 17α) Ῥῆθ' ε' ὁ εἰρμός : Ὁρθρίσωμεν ὀρθρου βαθέος.

Τῆς Θεοτόκου : Φωτίζεται θελαῖς ἀκτίσιν.

(φ. 17β) Καὶ ἐλθόντες εἰς τὸν σταυρὸν τοῦ Χρυσοστόμου. Δόξα πλ. β' Ὅσπερ τρισμάκαρ, ἀγιώτατε πάτερ. ὁ ποιμὴν ὁ καλός.

(φ. 18α) Καὶ νῦν, Ἀναστάσεως ἡμέρα. Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην : Εἶπεν ὁ Κύριος, ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα.

(φ. 19α) Καὶ μνημονεύει ὡς ἔθος. Εἶτα τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν καὶ τὴν εὐχὴν.

Εὐχαὶ λεγόμεναι ἐν λιτανείαις

(Εὐχὴ α') Εἰς πληγὴν θανατικοῦ

Ποίημα τοῦ ἀγιωτάτου καὶ σοφωτάτου κυρ Φιλοθέου καὶ οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου : Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἡ τῶν οἰκτιρῶν ἀνεξάντλητος πηγὴ.

(φ. 22α) Εἶτα λαβὼν ¹⁾ ὁ ἱερεὺς τὸν σταυρὸν εὐλογεῖ σταυροειδῶς κατὰ ἀνατολὰς καὶ δύσιν, ἀρχτον τε καὶ μεσημβρίαν ²⁾, λέγων ἐκ τρίτου. Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου.

Καὶ οὕτως ἀπερχόμεθα εἰς τὸν τοῦ ἀγίου Στεφάνου σταυρὸν, ψάλλοντες φθῆν ε' ὁ εἰρμός. Κατηλθεῖς ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς.

(φ. 22β) Τῆς Θεοτόκου : Ἀνῆκται τὸ πάλαι κρατούμενον ³⁾.

(φ. 23α) Δόξα, ἤχος πλ. β'. Πρῶτος ἐν μάρτυσιν ἐδείχθη καὶ ἐν διακόνους.

(φ. 23β) Καὶ νῦν : Ἀναστάσεως ἡμέρα. Εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαίου : Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην ἄνθρωπός τις ἦν εἰκοδεσπότης

(φ. 24β) Εὐχὴ β' τοῦ αὐτοῦ

Ἠμάρτομεν, ἠνομήσαμεν, ἠδικήσαμεν ἐνώπιόν σου πανάγαθε Δέσποτα.

(φ. 24α) Καὶ εὐλογεῖ ὁ ἱερεὺς κατὰ ἀνατολὰς μετὰ τὸν τίμιον σταυρὸν, ὡς προέφημεν, καὶ οὕτως ἀπερχόμεθα εἰς τὸν σταυρὸν ἀνωθεν τοῦ πνευματικοῦ πατρὸς κυρ Σάββα, ψάλλοντες φθῆν ζ' ὁ εἰρμός. Ὁ παῖδας ἐκ καμίνου ρυσάμενος.

(φ. 25α) Τῆς Θεοτόκου : Νεκρώσα : ὁ υἱὸς σου τὸν θάνατον.

(φ. 25β) Καὶ οὕτως ἀπερχόμενοι εἰς τὸν σταυρὸν ἀνωθεν τοῦ πνευματικοῦ πατρὸς κυρ Σάββα, ψάλλομεν. Δόξα, ἤχος β'.

¹⁾ λαβὼν. ²⁾ δύσεως, ἀρχτον τε καὶ μεσημβρίας. ³⁾ Καὶ οὕτως ἀπερχόμενοι εἰς τὸν τοῦ ἀγίου Στεφάνου σταυρὸν ψάλλομεν (ἐπιανάληψις).

Εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριὴλ τῇ πεκαριτωμένην σήμερον.

(φ. 30α) Καὶ νῦν, Ἀναστάσεως ἡμέρα. Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν: Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ συνέλαβεν Ἐλισάβετ.

(φ. 31β) Καὶ μνημονεύει ὁ διάκονος.

Εὐχαὶ ἕτεραι εἰς ἀνομβρίαν, τοῦ αὐτοῦ Πατριάρχου καὶ Φιλοθέου

Ὁ διάκονος: Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὁ ἱερεὺς τὴν γ' εὐχὴν. Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τῷ ζῶντι καὶ ἐνυπνοτάτῳ σου Λόγῳ.

(φ. 34β) Καὶ εὐλογεῖ ὡς προείπομεν σταυροειδῶς μετὰ τοῦ τιμίου σταυροῦ καὶ πάλιν ἀπερχόμεθα εἰς τὸν τοῦ Καπρούλι σταυρὸν, ψάλλοντες:

Ῥδὴ ἡ' ὁ εἶμος: Αὕτη ἡ κλητὴ καὶ ἁγία ἡμέρα.

(φ. 35α) Τῆς Θεοτόκου: Ἦλθε διὰ σοῦ εἰς τὸν κόσμον ὁ Κύριος.

(φ. 35β) Καὶ πάλιν ἐρχόμενοι εἰς τὸν τοῦ Καπρούλι σταυρὸν, ψάλλομεν: Δόξα, ἤχος πλ. β'. Ἀνθίστασε τοῦ Θεοῦ καὶ πιστὴ θεράπων, λειτουργῆ Κυρίου, ἀνεῖ ἐπιθυμιῶν, σκευὴ ἐκλογῆς, στύλι καὶ ἐδραῖωμα τῆς Ἐκκλησίας.

(φ. 36α) Καὶ νῦν: Ἀναστάσεως ἡμέρα. Εἶτα τὸ Εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην: Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς ἐληλυθότας . . . ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας.

(φ. 37α) Ὁ διάκονος: Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεός . . . Ἐτι δεόμεθα ἑπὶ ἐλέους . . . Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Καὶ ὁ ἱερεὺς [λέγει] τὴν δε τὴν εὐχὴν τοῦ αὐτοῦ (Φιλοθέου) ἢ παρ' ἄλλοις τοῦ Καλλίστου: [Εὐχὴ δ'.]

Κύριε, Κύριε, ὁ διὰ τοῦ σοῦ προφήτου Ἡλιοῦ λύσας τὸν αὐχμὸν.

(φ. 40β) Εἶτα εὐλογεῖ ὡς σύνηθες μετὰ τοῦ τιμίου σταυροῦ σταυροειδῶς καὶ ἀπερχόμεθα εἰς τὸν τοῦ μεγάλου Ἀντωνίου σταυρὸν ψάλλοντες (ἐπαναλαμβάνεται ἡ ἡ' Ῥδὴ).

(φ. 42α) Καὶ ἀπερχόμενοι εἰς τὸν τοῦ μεγάλου Ἀντωνίου σταυρὸν ψάλλομεν τὸ Ἰδιόμελον, Ἦχος πλ. δ'. Τῶν μοναστῶν τὰ πλήθη. Καὶ νῦν: Ἀναστάσεως ἡμέρα. (φ. 42β) Εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἔστη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ.

(φ. 43α) Καὶ μνημονεύει ὡς σύνηθες.

(φ. 43β) Καὶ τὴν ε' εὐχὴν τοῦ αὐτοῦ (Φιλοθέου) ἢ παρ' ἄλλοις τοῦ Καλλίστου. Κύριε ὁ Θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν, οἶδαμεν, διὰ ἀνάξιον τυγχάνομεν.

(φ. 46β) Εὐχὴ τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Τρύφωνος

Ἐν ὀνόματι τοῦ Πατρὸς . . . ἐμοῦ τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Τρύφωνος.

(φ. 50α) Δέησις εἰς τὸν ἅγιον Τρύφωνα. Ἡμεῖς δὲ οἱ ἀνάξιοι δούλοι σου. (φ. 50β) Εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν: Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἐαυτοῦ μαθηταῖς, Ἰδοὺ δίδωμι ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφρων.

Καὶ μνημονεύει ὡς σύνηθες, καὶ εὐλογεῖ ὡς ἔθος σταυροειδῶς.

(φ. 51α) Ἐνταῦθα γίνεται ὀλίγη ἀνάπαυσις τῶν ἀδελφῶν, ὑπὸ δὲ τῶν οἰκούντων ἐν τῇ τοῦ μεγάλου Ἀντωνίου μονῇ, ἀνά κλάσματις ἀφ-

του και τίνος ποτηρίου οίνου ἐκιδίδονται πᾶσι τοῖς ἀδελφοῖς; ¹⁾

(φ. 51β) Καὶ οὕτως ἀπερχόμεθα εἰς τὸν σταυρὸν τὸν Ζωγραφίτικον ψάλλοντες. Ὡδή θ' Μεγαλάνθριον . . . φωτίζου, φωτίζου. κτλ.

(φ. 52β) Καὶ τῆς Θεοτόκου: Συμφώνως Παρθένε, σὲ μακαρίζομεν πιστοί. (φ. 53α) Καὶ ἀπερχόμενοι εἰς τὸν σταυρὸν τὸν Ζωγραφίτικον, ψάλλομεν: Δόξα, ἦχος πλ. α'. Δεῦτε ἀναβῶμεν εἰς τὸ ὄρος Κυρίου. Καὶ νῦν: Ἀναστάσεως ἡμέρα. Εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν: (φ. 53β) Τῷ καιρῷ ἐκεῖνον παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον.

(φ. 54β) Εὐχή ἐπὶ ἀπειλῇ ²⁾ βροντῶν καὶ ἀστραπῶν [εὐχή 5]. Πάλιν σοῦ, Κύριε, τοῦ φιλιανθρώπου Δεσπότης μνήμη παιδείας. (φ. 56α) Ἐκφώνησις: Ὅτι Θεὸς ἐλέους καὶ οἰκτιρῶν. Ὅτι ἐλεήμων . . . καὶ ἀπόλυσις. Καὶ οὕτως ἀπερχόμεσθε ἐν τῇ τοῦ ἁγίου Σάββα μονῇ εἰς τὸν πύργον ψάλλοντες πάλιν τὴν θ' ὥδήν. Καὶ ἀπερχόμενοι ἐν τῇ τοῦ ἁγίου Σάββα μονῇ ψάλλομεν: Δόξα, ἦχος πλ. δ'. Τῶν μοναστιῶν τὰ πλήθη.

(φ. 56β). Καὶ νῦν: Ἀναστάσεως ἡμέρα. Εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον: Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς, πάντα μοι παρεδόθη.

(φ. 57α) Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεός . . . Ὅτι ἐλεήμων . . . καὶ ἀπόλυσις. Καὶ πάλιν μὲ τὴν θ' ὥδήν ψάλλοντες κατερχόμεθα εἰς τὸ Ξηροποταμινὸν κονάκι, (φ. 57β) καὶ φθάνοντες εἰς τὸ Ξηρ. κονάκι ψάλλομεν. Ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου Δημητρίου, Δόξα ἦχος α'. Εὐφραίνου ἐν Κυρίῳ (φ. 58α) Καὶ ἀπὸ τὸ Ξηροποταμινὸν κονάκι κατερχόμεσθε ἐν τῇ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Πρωτάτου, ψάλλοντες ³⁾ τὰ Στιχηρά, ἦχος πλ. α'. Ἀναστήτω ὁ Θεός . . . Πάσχα ἱερὸν ἡμῖν σήμερον. κτλ.

(φ. 59α). Δόξα ἦχος πλ. β'. Τῇ ἀθανάτῳ σου κοιμήσει.

(φ. 59β). Καὶ νῦν: Ἀναστάσεως ἡμέρα. Εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν: (φ. 60α). Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεῖναις ἀναστᾶσα Μαριάμ.

(φ. 61α). Ὁ διάκονος ⁴⁾ μνημονεύει τοῦ πρώτου καὶ τῶν ἄλλων ἀδελφῶν, οἱ ⁵⁾ καὶ τὴν εὐλογίαν τοῦ οἴνου παρέχουσιν, ἢ ἄλλο τι κατὰ τὴν συνήθειαν, καὶ οὕτω γίνεται ἀπόλυσις.

Εἰς δὲ τὴν τραπέζαν γίνεται μεγάλη παράκλησις τοῖς ἀδελφοῖς. (φ. 61β)

(ὁστος ὁ λόγος ἐν τῇ τραπέζῃ ἀναγινώσκεται).

Διήγησις περὶ τῆς λιτῆς τῆς γενομένης τῇ νέα δευτέρα ἐν ταῖς Καραῖς ⁶⁾ τοῦ Πρωτάτου, καὶ τὸ ἐν αὐτῇ ἐξίσκιον θαῦμα. Εὐλόγησον.

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ ποιῶν θαυμάσια ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, ὡς ἐπηγγέλματο ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος, οὕτως ⁷⁾ καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν ἐδείξε σημεῖα καὶ τέρατα εἰς λυσιτελίῃ (sic) καὶ ὠφέλειαν πάντων ἡμῶν, ὡς αὐτόπται γενόμενοι ἐπὶ τοιούτου (φ. 62α) τελειοργου θαύματος, ὅπως ἴδωσι καὶ ἡ ἐσχάτη γενεὰ καὶ δοξάσωσι τὸν Θεόν, καὶ τῶν θείων πατέρων τὴν παράδοσιν φυλάξωσιν, ὅτι ὁ μὴ διαμένων εἰς

¹⁾ πάντων τῶν ἀδελφῶν ²⁾ ἀπειλῆς ³⁾ ψάλλομεν. ⁴⁾ διάκων. ⁵⁾ ὄν. ⁶⁾ εἰς ταῖς Καραῖς. ⁷⁾ οἶτος.

τὰ δὲ τῶν πατέρων ἐκικατάφυτος, δὴλον ἐν τῷ ἀγίῳ Ὅρει τοῦ Ἄθου ὅτι παρὰ τῶν πάλαι θείων πατέρων καὶ παραδόσις.

Μετὰ τὴν αὐριον τῆς λαμπρᾶς Κυριακῆς τῇ δευτέρῃ καὶ τῇ τρίτῃ λιτὴ γίνεται ἐκτὸς τῶν μοναστηρίων μετὰ σκήπτρων καὶ θείων εἰκόντων λαμπροφορουμένων ἱερέων καὶ διακόνων μετὰ μανουαλίων (φ. 62β) καὶ μετὰ τῆς τοῦ σύμπαντος μοναχικοῦ ὁμηγύρευος ψαλλόντων τῆς λαμπρᾶς: τὰ μελλήφουτα ¹⁾ ἄσματα, καὶ εὐωχίαν παρακλήσεως ἐν εἰθισμένοις τόποις ποιουμένων ²⁾, ὡς καὶ τῷ Πρωτάτῳ δηλονότι. Τὸ δὲ ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ τοῦ ἀγίου Ὁρει, ἦτοι τῷ Πρωτάτῳ οὕτως ἐκτελεῖται. Τῇ δευτέρῃ πρωτὶ συνάζονται ἅπαντα ἢ σκήτη τῶν Καπεῶν καὶ λειτουργία γίνεται ταχύτερον. Εἰθ' οὕτω μετὰ τὸν ἀγιασμόν κρούονται ἅπαντα τὰ σήμαντρα, καὶ ἀπέρχονται ἅπαντες μετὰ χαρᾶς καὶ ὑμνωδίας εἰς τὸν πύργον τοῦ Μακρῆ ³⁾, ἄδουσι καὶ εὐαγγελίζονται τὰ συνήθη. Εἶτα ποιοῦσι παράκλησιν πᾶσι τοῖς ἀδελφοῖς: αὐθις ἀπέρχονται εἰς τὴν ἱερὰν καὶ μεγάλην μονὴν τοῦ Κουτλουμουσίου, καὶ ἐκεῖ ὁμοίως ὕμνου; καὶ εὐωχίαν ἀπολαμβάνουσι: εἶτα καὶ αὐτοὶ τὸ σκήπτρον καὶ τὰς σεπτὰς εἰκόνας ἀπολαμβάνουσι μετὰ ἱερέων καὶ θυμιαμάτων καὶ λαμπάδων ἀπέρχονται εἰς τοῦ Ρυβδά τὸν πύργον: εἶτα εἰς τὴν μονὴν τοῦ Ἀλυτίου, αὐθις εἰς τὸν σταυρὸν τοῦ Χρυσοστόμου (φ. 63β) εἶτα εἰς τὸν σταυρὸν τοῦ ἀγίου Στεφάνου τοῦ πρωτομάτυρος. Ἐκεῖ καὶ σημεῖον ἔδειξεν ὁ Θεὸς ἐξαισίον τοῦ τότε τρέχοντος ἔτους ζις' (1508). Τότε τὸ κελλίον ἐκεῖνο τοῦ ἀγίου Στεφάνου οἱ ἐκ τῆς μονῆς τοῦ Διονυσίου ἐκρυτοῦσαν εἰς πρόσωπα τέσσαρα (ἴσως: τρεῖς) ὡς ἔθος παρὰ τῷ Πρωτῷ εὐήφασιν: καὶ οἱ ἐν αὐτῷ οἰκοῦντες μοναχοὶ ἐκλείσαν τὸ κελλίον καὶ ἐκρύβησαν, καὶ κατὰ τὴν συνήθειαν οὐ προσήνεγκαν τὰ πρέποντα. Οἱ δὲ μετὰ τῆς λιτῆς ἅπαντες ἐνόμισαν, [ὅτι] εἰς τὸ μοναστήριον λ[ε]ίπουσιν: ὑμνήσαντες οὖν ὡς εἰκός, ἀπῆλθον εἰς τὸν σταυρὸν (φ. 64α) τοῦ ἀγίου Τρύφωνος: καὶ ὡς ἔθος ὑμνήσαντες καὶ εὐωχίαν ἀπέλαβον. Εἶτα εἰς τὸν σταυρὸν τοῦ Καπροῦλι καὶ τοῦ Ψαρᾶ ὁμοίως: αὐθις εἰς τὸν σταυρὸν τοῦ ἀγίου Ἀντωνίου καὶ τοῦ ἀγίου Βασιλίου τὰ ὁμοῖα εὐήφασιν: εἶτα εἰς τὸν πύργον τοῦ ἀγίου Σάββα ὑμνήσαντες καὶ παράκλησιν δαψιλῶ; ἀπέλαβον. Εἰθ' οὕτως ἀπῆλθον εἰς τὸ καθολικὸν τοῦ μεγάλου Πρωτάτου (τὴν ἐκκλησίαν) καὶ καταφωτίσαντες ἐν λαμπάσι, τὰ σήμαντρα ⁴⁾ καὶ τὰ σιδηρα κρούσαντες ὕμνου; καὶ ψαλμωδία; τῷ Θεῷ ἀνέπεμψαν. (φ. 64β)

¹⁾ μελλήφουτα. ²⁾ εἰς ἠθισμένοις...ποιούμενοι. ³⁾ Μακρῶ. ἔλεγτο καὶ Μικροῦ ἐκκλησίον Κουτλουμουσί νῦν κελλίον τοῦ ἀγίου Νικολάου (Φιλοθ, χειρογρ. παρ' Ὁσπένση III 323: καὶ ἐν παλιωτέροις ἐγγράφοις ἀναφέρονται ἠγοούμενοι (Actes d' Esphigmenou VII 254, 22 τῷ 1316 actes de Chilandar τ. 59 σ. 3) πρὸς καὶ Πυτρία ἐν Νέῳ Ἑλληνισμῷ. Θ' 221: «Κελλίον καλούμενον παλαιῶς πύργος κρυπόμενον εἰς τὴν κοίμησιν τῆς Θεοτόκου ὑπὸ τὴν δεσποτείαν τῆς Λαύρας κατὰ τὸν δρόμον τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου ἀνωθεν τοῦ αἰθιαῖοντος ἕδατος», ἦτοι τὸ νῦν τοῦ Κομμουνιστῆ ἐπιλεγόμενον. Ἄλλ' ἀνωτ. εἶδομεν ὅτι ἐφάλλετο τοῦ ἀγίου Νικολάου τρεπάριον. ⁴⁾ σήμαντρα.

Ἔλτα εἰς τὴν τοῦ πεζῆς τῆς Μέσης εὐωχίαν μεγάλην ἀπέλαυσαν δαψιλῶς, καὶ τῶν βασιλέων [z]h[iv] q[im]h[iv] μετὰ τοῦ Πρώτου καὶ τῶν ἀπάντων ἐξ-φώνησαν ὡς εἰκός. Ἔλτα ἀναστάντες ὡς θέμις, ὁ Πρῶτος τοῦς πάντας ἐπρό-πεμψε μετ' εὐλογίας καὶ ἀγαλλιᾶσεως. Οὕτως ¹⁾ ἀπῆλθον ἅπαντες μετὰ χαρᾶς εἰς τὰ ἴδια. Ὅθεν εἰς τὸ ἐπιόν[τα] ἔτος αὐθις ὡς εἰκός ἀπῆλθον εἰς τὸν σταυρὸν τοῦ ἁγίου Στεφάνου, καὶ εὐρόντες τοῦς γέροντας ἐκ τῆς τοῦ Διονυσίου μονῆς ποτιοῦντας, (φ. 65α) καὶ τὴν λιτὴν μετὰ κηρῶν καὶ θυ-μιαμάτων εὐλαβῶς κρηῦπῆντησαν, [καὶ] μετὰ τὴν εὐχισμένην [εὐλογίαν] ὑμνωδίαν καθίσαντες ἅπαντες· οἱ δὲ γέροντες καὶ οἱ ἀδελφοὶ ἐκ τῆς προ-λαχθείσης μονῆς τοῦ Διονυσίου ἐξέβαλον τὰ ἑαυτῶν καμηλαύχια ²⁾ καὶ πε-σόντες ἐπὶ τῆς γῆς καὶ αἰτοῦντες λύσιν καὶ συγχώρησιν ἐκ πάντων, ἐξομο-λογοῦμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν λέγοντες: κατὰ τὸν πέρυσι καιρὸν ἐκρύ-βη[θη]μεν ἐκ τῆς λιτανείας, καὶ ὑμᾶς ἐκρίναμεν καὶ ἐμυκτηροῦσαμεν φά-γους καὶ οἰνοπότα· ἐκαλοῦμεν, καὶ τὴν τάξιν αὐτὴν ἀνομον ἐλέγαμεν, (φ. 65β) καὶ ἐσπέρας ἐδειπνοῦμεν χαίροντες καὶ ἀγαλλόμενοι· ἐξαίφνης ὄμ-βρο· ἀθρόω· καὶ χάλαξα ³⁾ ὑπέπεσε, καὶ ἡμεῖς τὸ Κύριον ἐλέησον ἐπειπόντες, καὶ ἀναστάντες τῆς τραπέζης ἀπῆλθομεν ἀναπα[υθ]ῆναι. Τὸ δὲ πρῶτ' ἐπι-φωσκούσης ἡμέρας ἐξῆλθομεν ἰδεῖν τὴν γενομένην συμφορὰν· καὶ δοῶμεν ἅπαντα ἠφανισμένα, ἀμπελῶνας, ὄπωρας καὶ κήπους· καὶ κατασκοπεύσαν-τες τὰ πέριξ ⁴⁾ κύκλῳ τῶν γειτονευόντων ἡμῶν, καὶ ἦσαν σῶα καὶ εὐθαλῆ, καὶ οὐδὲ ὄλω· τὸ οἰονοῦν κακῶς ἔχοντα, οὐδέ τις ἀνιάρου πράγματος (sic), μόνον τὰ ἡμέτερα ἅπαντα ἠφανισμένα καὶ ἀπωλεσμένα παντελῶς· (φ. 66α) καὶ τότε ἐπέγνωμεν τὴν ἁμαρτίαν ἡμῶν [καὶ] τὴν θεήλατον παι-δαυσιν τὴν εἰς ἡμᾶς γινομένην, καὶ ἀπῆλθομεν εἰς τὸ μοναστήριον ἡμῶν τοῦ Διονυσίου, καὶ τὰ συμβεβηκότα ἅπαντα ἀνηγγελαμεν. Τότε τοῦ και-ροῦ ἐκεῖνου παρῆν καὶ ὁ κτῆρ Νήφων, ὁ παναγιώτατος καὶ οἰκουμενικός πατριάρχης, καὶ τοῦτο ὡς ἤκουσεν ἠγανάκτησε λίαν τὴν ἀνομίαν ταύτην ποιήσαντες (sic), καὶ βαρὺν κανόνα τοῖς μοναχοῖς ἐκεῖνοις δέδωκεν, εἰπὼν πρὸς αὐτούς: (φ. 66β) «οἱ μυκτηρήσαντες μοναχοὶ τοῦ ἁγίου Θεοδοσίου τοῦ κοινοβιάρχου τὴν παρ' ἰδοσιν, ὄλον τὸν σῆτον τοῦ μοναστηρίου ἀπώλεσαν, καὶ παραβάται γεγόνασι τοῦ πατρὸς αὐτῶν· πόσῳ μᾶλλον ὑμεῖς τῶν το-σοῦτων ἁγίων πατέρων νενομοθετημένα καὶ παραδεδομένα κατεκρίνατε καὶ ἀπώσατε, δι' ὃ ⁵⁾ καὶ τὴν ἅπασαν κυβέρνησιν τοῦ κελλίου ἀπώλεσατε, καὶ τὴν ἀρὰν τῶν πατέρων, ὧν κατεκρίνατε, ἀπολάβετε. Οὐκοῦν εἰς τὸ ἐρχό-μενον ἔτος (φ. 67α) λάβετε ἅπασαν διακονίαν ἐκ τοῦ μοναστηρίου, καὶ ὡς εἰκός εὐωχῆσατε αὐτούς, καὶ ἀναπαύσατε καὶ ἐκ πάντων λάβετε συγχώρη-σιν, καὶ μηκέτι οὕτω πράσ[σ]ετε πονηρὸν ποτε», ὃ καὶ πεποιήκασι καὶ συγ-χώρησιν ἐκ πάντων ἔλαβον· καὶ ταῦτα μὲν περὶ τούτου.

Ἐν ὑστέροις δὲ καιροῖς καὶ οἱ μοναχοὶ τῆς μονῆς τοῦ Κουτλουμου-σίου ἀπώσαντο τὴν τῶν ἁγίων πατέρων ταύτην συνήθειαν, λέγοντες, δι

¹⁾ ὡς. ²⁾ τῶν . . . καμηλαυχίων. ³⁾ χαλάξη. ⁴⁾ περὶ. ⁵⁾ δι' οὐ.

ἡμεῖς μοναστήριον μέγιστον ἐσμέν, καὶ ὀφειλομέν ἰδίως λιτανεύειν, ὡς καὶ τὰ ἄλλα μοναστήρια ¹⁾, καὶ τὴν ἀρχαίαν ταύτην παράδοσιν τῶν πατέρων οὐ ποιοῦμεν. Τοῖνυν καὶ ἀπεχώρισαν ἐκ τοῦ Πρωτάτου καὶ ἐκ τῶν καλλίων καὶ εὐθύς ἡ ὄργη τοῦ Θεοῦ ἀνέβη ἐπ' αὐτούς· ἐξάπινα γὰρ τῆς θαλάσσης καὶ τῆς ἡπείρου οἱ ἀλλόφυλοι [ἐξεληθόντες] πυρκαυστον τὸ καράβι αὐτῶν σὺν τῷ παραβοδογίῳ καὶ τὰ ἄλλα πάντα παρέδωκαν, καὶ ἄλλαι πολλαὶ πληγαὶ ἐπισυνέβησαν ²⁾ τῇ μονῇ, καὶ ὄρατῶς καὶ ἀοράτως ἐδαπανᾶτο ³⁾ καὶ ἐθλίβοντο οἱ μοναχοὶ [ἀπὸ] ταῖς κακώσεσιν. (φ. 68α) Καὶ τότε[ς] ἦν ταῖς πολλαῖς θλίψεσιν ἐμνήσθησαν τὸν Θεὸν καὶ ἐταπεινώθησαν καὶ ἐπέστρεψαν ⁴⁾ εἰς τὴν ἀρχαίαν τάξιν τῶν ἁγίων πατέρων, καὶ τὸ ἐξῆς ⁵⁾ λιτανεύσαντες ὁμοῦ, καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτῶν ὡς κρήνην σὺν αὐτοῖς ἐνώθησαν (sic) καὶ ἐπορεύθησαν. Ἄλλ' οὖν πάλιν ἐγεν[ν]ήθησαν ὡς τόξον στρεβλὸν κατὰ τὸν προφήτην, καὶ ἠκολούθησαν ταῖς πρώταις παραβάσεσι· τότε τοιγαροῦν χείρονα τῆς πρώτης παιδείας ἀπέλαβον, καὶ ἡ πρόσφατος δόμησις ⁶⁾ τῆς τραπέζης σὺν τοῖς ἑτέροις κτίσμασι τῆς μονῆς ἐκτὸς (φ. 68β) καὶ ἐντὸς κατέπεσον ἀθρόως ὡς τὰ Ἰεριχούντια τείχη· μᾶλλον ⁷⁾ καὶ διπλῶς τὰς παιδεύσεις ἀπέλαβον· διὸ σαφῶς καὶ ἀριδῆλως ἔγνωσαν τὴν δυστυχίαν καὶ τὴν παιδευσὶν τὴν πρώτην καὶ τὴν ἐσχάτην, ὑφ' οὗ καὶ ἐπεστράφησαν καὶ εἶπον: «Κύριε ἐμνήσθημέν σου ἐν ταῖς θλίψεσι», καὶ ἐμετενόησαν καὶ εἶπον, ὅτι Κύριε ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἔτι μὴ γένοιτο ἐξ ἡμῶν καὶ μεθ' ἡμᾶς γενέσθαι ⁸⁾ τοιοῦτον οὐδὲ παρὰ ⁹⁾ τῶν μεταγενεστέρων ἡμῶν ἀδελφῶν τοιοῦτο τολμήσῃ τις ¹⁰⁾ αὐθις ποιῆσαι, ἡμεῖς ἀνάτιοι, καὶ αὐτοὶ (φ. 69α) ὀφονται καὶ παιδευθήσονται ὡς αἴτιοι τοῦ κακοῦ.

Ὁδοκοῦν, πατέρες καὶ ἀδελφοί, δεῦτε πάντες σὺν ἡμῖν εἰπατε: «Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν καὶ αἰνετὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν. Ὅτι δίκαιος εἰ ἐπὶ πᾶσιν, οἷς ἐποίησας ἡμῖν. Καὶ πάντα τὸ ἔργα σου ἀληθινὰ καὶ εὐθεῖαι αἱ ὁδοὶ σου· καὶ πᾶσαι αἱ κρίσεις σου ἀληθεῖς, καὶ κρίματα ἀληθείας ἐποίησας κατὰ πάντα, ἃ ἐπήγαγες. Καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν τὴν τῶν πατέρων (φ. 69β) ἡμῶν Κουτλουμουσίου, ὅτι ἐν ἀληθείᾳ καὶ κρίσει ἐπήγαγες ταῦτα πάντα ἐφ' ἡμᾶς διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν· ὅτι ἡμάρτομεν καὶ ἠνομήσαμεν ἀποστήναι ἀπὸ σοῦ, καὶ ἐξημάρτομεν ἐν πᾶσι, καὶ τῶν ἐντολῶν σου οὐκ ἠκούσαμεν, οὐδὲ συνειρηρήσαμεν, οὐδὲ ἐποιήσαμεν, καθὼς ἐνετείλαντο οἱ πατέρες ἡμῶν, ἵνα εὖ ἡμῖν γένηται, ἀλλ' ἐν ψυχῇ συντετριμμένη καὶ πνεύματι ταπεινώσεως προσδεχθείμεν ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἔμπρός». (φ. 70α) Ἡμεῖς δέ, ἀδελφοὶ καὶ πατέρες τὰ εἰκότα ἐορτάσωμεν καὶ πανηγυρίσωμεν μετὰ πάσης εἰρήνης καὶ εὐταξίας, ὅτι οὕτω προστάζει ὁ Θεὸς διὰ τοῦ προφήτου Ἡσαίου λέγων: «Γίνεσθε ἅγιοι, ὅτι ἅγιος ἐγώ εἰμι» καὶ ἐπειδὴ αὐτὸς εἰ-

¹⁾ ὡς καὶ τῶν ἄλλων μοναστηρίων. ²⁾ ἄλλαις πολλαῖς πληγαῖς ἐπισυνέβησαν. ³⁾ ἐδαπανᾶτω. ⁴⁾ ἐπέστρεψαν. ⁵⁾ τῶν ἐξῆς. ⁶⁾ καὶ τὴν πρόσφατον δόμησιν. ⁷⁾ μᾶλλον. ⁸⁾ μεθ' ἡμῶν γενέσθαι. ⁹⁾ μετὰ. ¹⁰⁾ τολμήσωσιν.

ναι ἅγιος, ὡς καθαρός, πρέπει εἶναι νὰ γενθῶμεν καὶ ἡμεῖς ἅγιοι καὶ καθαροὶ διὰ νὰ τὸν ἀρέσωμεν, διὰ νὰ τὸν εὐφραίνωμεν καὶ διὰ νὰ τὸν εὐαρεστούμεν· ὅτι ἂν καὶ μεγάλα καὶ θαυμάσια κατορθώσωμεν, καὶ τὸν Θεὸν δὲν ἀρέσουν, τίποτε δὲν ὀφειλομένησθε ἀπὸ ἐκεῖνα, διότι κάλλια εἶναι ὀλίγη (φ. 70β) δόσις μετὰ λαοφύτου καὶ χάριτος, καθὼς λέγει ὁ Σολομών, παρὰ πολλή ¹⁾ δόσις μετὰ γογγυσμοῦ, ἡγουν κάλλια εἶναι ὀλίγαις ἀρεταῖς με συντετριμμένην καὶ τεταπεινωμένην καρδίαν, καθὼς λέγει ὁ προφήτης Δαβὶδ, νὰ ἀρέσουν τὸν Θεόν, παρὰ πολλαῖς ἀρεταῖς με ὑπερηφάνειαν καὶ κενοδοξίαν νὰ μὴ ταῖς δέχεται ὁ Θεός. Ἄλλὰ ἄμπουτε· ὁ Θεὸς μᾶς ἐκαταξίωσε καὶ ἐφθάσαμεν εἰς τὴν σημερινὴν λαμπρὰν ἁγίαν ἡμέραν, αὐτὸς νὰ μᾶς ἀξιόσῃ νὰ φθάσωμεν καὶ τοῦ ἐπερχομένου καιροῦ (φ. 71α) λαμπροφορεμένην με τὸ Χριστὸς ἀνάστη, με ὑγιείαν, με σωτηρίαν, με ψυχικὴν καὶ σωματικὴν εἰρήνην, ἀπὸ μὲν ἐχθρῶν, ψυχικῶν, ἀταράχων καὶ ἀνεπηρεσῆστων ἡμᾶς διαφυλάξῃ καὶ ἐλευθερώσῃ, ἀπὸ δὲ τοὺς σωματικῶν νὰ μᾶς ἐξελευτρώσῃ ἀπὸ τῶν διαβουλιῶν αὐτῶν· ἐδῶ μὲν νὰ περάσωμεν εἰρηνεμένοι καὶ τετιμημένοι ἐκ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων ψυχικῶς καὶ σωματικῶς, ἐκεῖ δὲ νὰ ἀξιωθῶμεν τῆς στάσεως τῶν ἁγίων, τῆς λαμπρότητος τῶν ἀγγέλων, τῆς μερίδος τῶν δικαίων τῆς τρυφῆς τῶν ἐκλεκτῶν, (φ. 71β) τῆς τιμῆς τῶν ἀπ' αἰῶνος εὐαρεστησάντων Χριστῷ ἁγίων, καὶ τῆς αὐτοῦ ²⁾ βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἧς γένοιτο πάντα ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν, χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπία τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ τριμέρου ἐκ νεκρῶν ἀναστάντος Θεοῦ ἡμῶν, ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις εἰς τοὺς ἀπεράντους αἰῶνας τῶν ἀτελευτήτων αἰώνων. Ἀμήν.

Ἀκολουθεῖ μονόγραμμα δυσξύμβλητον: «Ἐλαβε τέλος (;) εἶτα: ἔχνηθλω 581(κ)17(κ)1 τὸ παρόν».

Ἐν ἀρχῇ ἐπὶ τῶν παραφύλλων δι' ἄλλης χειρὸς:

«† Ἀνεκαινίσθη εἰ παρούσα φυλλάδα τῆς μεγάλης ἐκκλίσιας τοῦ προτάτου, 1769 ἀπριλίου 15 ὁηασίνδρομῆς καὶ ἐξόδου Κοσμᾶ ἱερομονάχου τανὴν ὀνομαζόμενος θασίτης καὶ ἐστὼ εἰς ἐνδιήξην». Τὸ αὐτὸ ἐπαναλαμβάνεται δι' ἑτέρας χειρὸς καὶ εἰς τὸ ἐπόμενον φύλλον: Ἐν τέλει φ. 72β. Τὸ ἐξῆς εἰς τὸν ἅγιον Σάββαν (τὸν Σέρβον). Δοξαστικὸν εἰς ἦχον πλ. β'.

Τὸν ἐπὶ γῆς ἄγγελον καὶ ἐν οὐρανοῖς ἄνθρωπον Θεοῦ, τοῦ κόσμου τὴν εὐκοσμίαν, τὴν τρυφὴν τῶν ἀγαθῶν καὶ τῶν ἀρετῶν, τῶν ἀσχητῶν τὸ καύχημα, Σάββαν τιμήσωμεν· πεφυτευμένος γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ ἐξήνθησε δικαίως, καὶ ὡσεὶ κέδρος ἐν ἐρήμῳ ἐπλήθυνε τὸ ποίμνιον Χριστοῦ τῶν λογικῶν προβάτων, ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ. ³⁾

Φύλλα ἄγραφα ἀνά τρία ἐν ἀρχῇ καὶ τῷ τέλει, ἐν οἷς μόνον αἱ εἰρημένα σημεῖώσεις κεῖνται. Ἐν τῷ μέσῳ δὲ φ. 15β 16.

Στάχους βυρσίγη μετ' ἐκτυπωμάτων.

¹⁾ καλὸ. ²⁾ αὐτῆς. ³⁾ ὁ γραφεὺς τοῦ Δοξαστικοῦ τούτου πάντῃ ἀμαθῆς καὶ ἀναλφάβητος.

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ = = ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Γιὰ τοῦτο καὶ μὲ δίκαιον
κῆρον καὶ περιβόλι.

τῆς Παναγίας Δέσποινας
τὸ ὀνομάζουν ἅλοι.
(Καισάριος Δαπόντες)

ΙΔΡΥΤΗΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ (†1940)
ΙΑΤΡΟΣ - ΜΟΝΑΧΟΣ

Ἐν Βόλῳ
Μάρτιος - Μάιος 1950

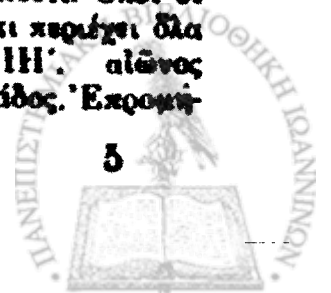
Διευθυντής - Ἰδιοκτήτης
ΣΤ. Ν. ΣΧΟΙΝΑΣ
Κορφή 47 ἐν Βόλῳ

Ἐπίτιμος συντάκτης ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΠΑΘΑΡΗΣ - Καθηγητὴς τοῦ Α' Γυμνασίου Ἀρρέων Βόλου

ΝΕΟΙ ΚΑΘΕΣΤΩΤΙΚΟΙ ΕΝ ΑΓΙΩ ΟΡΕΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΗΣ ΔΙΠΛΗΣ ΣΥΝΑΞΕΩΣ ΡΗΞΙΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΔΙΟΙΚΗΤΗΝ

Ἀπὸ τῆς καθιερώσεως τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου (1926) ἐξημέ-
τισαν ἐν ἀγίῳ Ὄρει 12, νομιζῶ, διοικηταί. Σπανίως ὁμοως παρατηρήθη
ἄρμονικὴ συνεργασία αὐτῶν μετὰ τῶν τοπικῶν ἀρχῶν, ἐὰν ἔξαιρέσωμεν
τὸν πρῶτον, τὸν μακαρίτην Μπατισιάτον. Εἶχε πολὺ δίκαιον ὁ αὐτοκρά-
τωρ Ἰωάννης Τσιμισκῆς, ὁ ἀειμνηστὸς κτήτωρ τῆς Μεγίστης Λαύρας,
προοιμιαζόμενος εἰς τὸ Α' Τυπικὸν (970) ν' ἀποκλείῃ τὴν ἀνάμιξιν ξένων
προσώπων εἰς τὰ κοινὰ τοῦ ἱεροῦ τόπου: «μή... ὑπὸ κοσμικῶν ἀγεσθαι
κριτήριον μηδὲ παρ' ἀρχοντικῶν προσώπων τὰ κατ' αὐτοὺς διεξτάζε-
σθαι... διὰ τὸ τὰ τῶν μοναχῶν τοῖς κοσμικοῖς μὴ διὰ βάθος δυνάμενα ἰ-
κέσθαι, ἄλλα γὰρ τὰ τῶν μοναχῶν ἦθη αἰ τε διαφοραὶ καὶ ἐγκλήσεις καὶ αἰ
κατ' αὐτῶν ἀποφάσεις». (1) Ἄνεμένομεν πάντες, καὶ πρῶτος ὁ γράφων

(1) Οὐσπένσκη Χριστ. ἀνατολή, Ἄθως τόμος III Κίεβον 1877 σ. 265. Τῶν τυ-
πικῶν τοῦ ἀγίου Ὄρους ἀθθεντικῶν κείμενον καὶ πλήρες δὲν ἔχομεν εἰσέτι. Ὅλοι οἱ
εὐρωπαϊοὶ μεταχειρίζονται τὸ βιβλίον τοῦ Φιλίππου Μάγερ (1894) διότι περιέχει διὰ
τὰ τυπικὰ καὶ ἄλλα σχετικὰ. Ἄλλὰ τοῦτο προέρχεται ἐκ κώδικος τοῦ III' αἰῶνος
εὐρισκομένου εἰς τὸ ἀνωθεν τῶν Καρτῶν Λαυρ. κελλίον τῆς ἀγίας Τριάδος. Ἐκρομή-

ταῦτα, ἀπὸ τῆς ἑλληνικῆς κατοχῆς, ἦν ὡς φυγαδεύτρια τῶν ἐπὶ τουρκοκρατίας κακῶν ἐχαιρετίσαμεν, βελτίωσιν καὶ ἀνύψωσιν τοῦ καθεστῶτος, ἕως ἦν περιωπὴν ἀνήγαγον αὐτὸ οἱ ἀξιθμνητοὶ βυζαντινοὶ αὐτοκράτορες. Βαυκαλιζόμενος ὑπὸ τῆς γλυκείας ταύτης ἐλπίδος προθύμως ἀνέλυθον τῷ 1914 νὰ υποβοηθήσω τὴν κρατικὴν χειρονομίαν καὶ παρακληθεὶς ὑπέβαλον ἐκτενέστατον ἀνορθωτικὸν ὑπόμνημα, ἧς κατ' ἀκολουθίαν μοὶ ἐνετίθητο ἡ ἐφαρμογὴ σπουδαίων μεταρρυθμίσεων, ὧν ἡ ἀρχὴ ἐγένετο ἀπὸ τῆς πρώτης τῆ τάξει Μεγ. Λαύρας. Ἄλλὰ τὰ ἐπακόλουθα τραγικὰ γεγονότα καὶ ἡ ἐγκατάλειψις μου ὑπὸ τοῦ κράτους, ἐνεκεν ἐξωτερικῆς πίεσεως, μὲ ἐπεισαν, ὅτι σπουδαῖα πράγματα δὲν ἔπρεπε νὰ ἀναμείνωμεν ἐκ τῆς κρατικῆς ἀναμίξεως. Ἀνακληθεὶς τῷ 1924 ὑπὸ τῆς Μετανοίας μου ἠξιώθην νὰ προσφωνήσω τὸν πρῶτον διοικητὴν ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Μονῆς παρὰ τῆ Ἱ. Κοινοῦτητι. Πρὶν φθάσω ἐξ Ἀθηνῶν εἶχον δημοσιεύσει εἰς τὸ «Ἐμπρόξ» ἑννέα ἀρθρα, δι' ὧν ἀνέπτυξα ἐν ἐκτίσει τὰ δέοντα γενέσθαι, ἀπερ εἶχεν ἐγκρίνει ἡ κυβέρνησις· διὰ τοῦτο εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ καταστατικοῦ χάρτου οὐδέποτε ἦλθεν ἡ Ἱ. κοινότης εἰς σύγκρουσιν πρὸς τὸν διοικητὴν. Δὲν ἦτο μόνον τὸ ὅτι. Οἱ πρῶτοι διοικηταὶ μέχρι τοῦ κ. Παπουργιά, ἦσαν πάντες συνφθὰ τῷ κατ. χάρτη τῆς καριέρας ἦτοι τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν πρῶτην πρόξενον καὶ ἀνώτερον αὐτοῦ ὑπάλληλοι, μεθ' ὧν ἠδύνατο ὁ τόπος νὰ συνεννοηθῆ εὐκολώτερον—δὲν ἦσαν, ὅπως νῦν, ἀπλῶς δικηγόροι—ὁ μακ. Δ. Πετρακάκος, ὁ εἶπερ τις καὶ ἄλλος ἐνδεδειγμένος διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην, ἐστάθη ἀδύνατον νὰ τὴν ἐπιτύχη καίτοι εἶχεν ὅλα τὰ μέσα, μόνον καὶ μόνον διότι δὲν προήρχετο ἐκ τοῦ διπλωματικοῦ κλάδου. Παρ' ὅλα ὅτι εἶχε χρηματίσει καὶ νομάρχης, νομάρχαι δὲ τότε διωρίζοντο διακεκριμένοι ἄνδρες. Ὁ νῦν διοικητὴς κ. Παναγιωτάκος—καὶ εἶναι ὁ μόνος διοικητὴς, ὃν δὲν ἔσχον τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσω—ἀπασχολεῖ τὴν Ἱ. Κοινότητα καὶ ταράσσει τὴν ἡσυχίαν τοῦ ἱεροῦ τόπου, ὡς μαγθίνω, μετὰ τὴν ἀκαιρον ἀνακίνησιν δύο ζητημάτων, παισιουμένων εἴτε καὶ καλῶς ἐν τῷ αἰωνοβίῳ τοῦ ἁγίου Ὁρους καθεστῶτι. Ἀγωνίζεται δηλ. νὰ ἐμποδίσῃ τὴν σύγκλησιν διπλῆς συνάξεως καὶ τὴν ἀποστολὴν ἀντιπροσωπείας εἰς Ἀθήνας. Περὶ τούτων ἐπιμόμως παρακληθεὶς ἐξ ἁγίου Ὁρους νὰ γράψω ἐδίστασα ἐπὶ πολὺ νὰ πράξω τοῦτο, διότι ὡς ἀρχιερεὺς ἔχω παύσει ν' ἀναμιγνύωμαι εἰς τὰ τοῦ ἁγίου Ὁρους, καίτοι οὐδὲ στιγμὴν ἐλησμόνησα, ὅτι εἶμαι ἀγιορεῖτης, καὶ τώρα ἐνίκησε τὸ τελευταῖον καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀπαντῶ ἐπὶ τοῦ πρώτου ζητήματος. Οἱ Ἕλληνες πολιτικοὶ δὲν ἐξετίμησαν δυστυχῶς τὸ ἀγιορεϊτικὸν καθεστῶς δεδόντως, ὅπερ εἶναι σεβαστὸν λείψανον τῆς ἀθηναίων πολιτείας, ἦν διετύπωσεν αὐτὴν ὁ κάλαμος τοῦ Μακεδόνοιο φιλοσόφου. Εἰς τὴν θρησκευτ. καὶ χριστιανικὴν Ἐγκυκλοπαιδείαν (1936) ἐγράψαμεν τὸ ἀρθρον

θεύτην ἐκ Γερμανίας δύο ἀντίτυπα, ἀλλ' οὐδέτερον ἔχω ἐνταῦθα. Τὸ ἐν ἀφιέρωσιν εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῆς Μονῆς, καὶ τὸ ἕτερον ἔχω ἐν τῇ ἐκεῖ βιβλιοθήκῃ μου. Εὐτυχῶς ἔχω τὸν Οὐσπένσκην.

«Ἄθως» εἰς 200 καὶ πλέον σελίδας διηρημένον μέρη ὅλως πρωτότυπον τὸ περὶ γενέσεως τοῦ ἀγιορειτικοῦ μοναχικοῦ βίου καὶ τὸ περὶ τοῦ δοξαί-
 κοῦ πολιτεύματος τοῦ Ἄθω. Εἰς τὸ τελευταῖον ἀπεδαξάμεν, ὅτι ἐνταῦθα
 σώζονται μέχρι σήμερον τὰ τρία μόρια τῆς ἀρχαίας ἐκείνης πολι-
 τείας: «τὸ βουλευόμενον» «τὸ περὶ τὰς ἀρχάς» καὶ «τὸ δικάζον» (ἐνθ' ἄνωτ. σ. 594-595). (¹) Ἐθαμβώθη ὁ κόσμος ὅλος, ὅταν ἀνεκαλύφθη τῇ
 1890 ὑπὸ τοῦ Ἀγγλοῦ Kenyon ὑλόκληρον τὸ κείμενον τῆς Ἀθηναίων
 πολιτείας εἰς τοὺς παπύρους τοῦ ὄξυρύγχου, καὶ οἱ Ἕλληνες οὐδεμίαν προ-
 σοχὴν δίδουσιν εἰς τὸ καθεστὼς τοῦ Ἄθω, ἐν ᾧ διεσώθη εἰς διηνεκὴ
 ἐφαρμογὴν ἡ πολιτεία ἐκείνη. Ὅπως ἐπὶ τοῦ Ἀραράτ ἐπέπλευσεν ἡ
 Κιβωτὸς τοῦ Νῶε, οὕτως ἐπὶ τοῦ ὑπεργείου Ἄθωνος ἐσώθη τὸ τιμαλφές
 κειμήλιον τῆς ἀρίστης πολιτείας. Ἐνταῦθα κατὰ 15' αἰῶνα ἐπεφοίτη-
 σεν ὁ Ἀγγλὸς φιλόσοφος Θωμᾶς Μῶρος ἵνα γράψῃ τὴν «Οὐτοπίαν» καὶ
 ἀνεκάλυψεν ὄντως, ἐκεῖνο, ὅπερ οὐδαμοῦ ἠδυνήθη νὰ συναντήσῃ, ὅπως ὁ
 Πλάτων τὴν ἰδεώδη «Πολιτείαν» του εἰς τὴν ὑπερπόντιον Ἀτλαντίδα, ἐν-
 θα κατὰ παράδοξον σύμπτωσιν καὶ νῦν ζῶσιν οἱ εὐτυχεῖς θνητοὶ εἰς τὴν
 ἀρίστην δημοκρατίαν. Πρὸς Θεοῦ μὴ θίγεται τὸ ἀριστοτεχνικὸν τοῦ-
 το πολίτευμα, ὅπερ οἱ αἰῶνες καὶ αὐτὴ ἡ Τουρκοκρατία ἐσεβά-
 σθη. Ἀναλύσαντες τὸ πολίτευμα τοῦτο ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ ἐγράφομεν:
 «ἐκ τῶν ἐκτεθέντων συνάγεται, ὅτι αἱ τακτικαὶ καὶ αἱ ἔκτακτοι συνάξεις
 εἶναι ἀνεξάρτητα σώματα» (σ. 578) ὥστε αἱ ἔκτακτοι συνάξεις ἢ ἡ
 διπλῆ σύναξις, ὡς λέγεται νῦν ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν ὡς θεσμὸς πα-
 νάρχαιος· διὸ καὶ διετηρήθη διὰ τοῦ χρόνου ἀλώβητος. Τὸ ὅτι ὅλα τὰ τυ-
 πικά δὲν προβλέπουσιν, ὅπως οὐδ' ὁ καταστ. χάρτης, αὐτὸ οὐδὲν σημαίνει·
 διότι οἱ θεσμοὶ ἐγκεχαραγμένοι εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ λαοῦ εἶναι αἱ ἄ-
 γραφοὶ πλάκες τοῦ φυσικοῦ δικαίου, εἶναι ἀπαύγασμα τῆς πανδή-
 μου λαϊκῆς θελήσεως, καὶ κατισχύουσι τοῦ θετοῦ δικαίου, ὅπερ οἱ νομοθέ-
 ται χωρὶς πολλάκις νὰ ἐρωτήσωσι τὸν λαὸν ψηφίζουσιν. Οἱ θεσμοὶ οὐ-
 τως εἰς τὰς ἀρίστας πολιτείας συμπίπτουσι μετὰ τοῦ θείου δικαί-
 ου, ὅθεν καὶ θέμις ἢ θεὰ τῶν νόμων παρ' ἀρχαίοις ἐλέγγο. Μήπως ὁ κα-
 ταστ. χάρτης περιλαμβάνει τὸ πᾶν καὶ εἶναι τέλειον κατασκευάσμα; Ἄν ἦ-
 το τοιοῦτος βεβαίως δὲν θὰ ὑπέκειτο εἰς ἀναθεώρησιν. Τὸ ἑλληνικὸν σύν-
 ταγμα ἀπὸ τοῦ 1863 μέχρι σήμερον διήλθεν ἐκ τῶν 4 ἐθνοσυνελεύσεων,
 ἀλλὰ δὲν δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν αὐτὸ τέλειον (²). «Εἰς τὰ ὄμματα τῶν

(¹) Ὁ κ. Παναγιωτάκος γράφει τὴν «Ὁργάνωσιν τοῦ μοναχ. πολιτεύματος ἐν ἀγίῳ Ὄρει Ἄθω» (Ἀρχεῖον ἐκκλησ. καὶ κανον. δικαίου, ἔτ. Δ'. τευχ. 2. Ἀθῆναι 1949 σ. 79-192) δὲν ἐγνώριζε τὴν ἐργασίαν ταύτην, ὅτι ἄλλην ἐμὴν ἐκ τῶν 2-3 δεκά-
 δων κυκλοφορουσῶν περὶ ἀγίου Ὄρους. Μὴ γνωρίζων δὲ τὸ ἱστορικὸν μέρος καὶ
 γράφει ὡς ἀπὸ τρίποδος καὶ ὡς δικανικὸς ἀνὴρ ἐποιήσατο οὐκ ὀλίγην σύγχυσιν εἰς
 τὴν διατύπωσιν τῶν γνωμῶν του· «καλῶς ἂν τις ἐξετάσειεν, εἰ ἀπ' ἀρχῆς γιγνόμενα
 θεωρήσειε τὰ πράγματα» εἶπεν ὁ Ἀριστοτέλης.

(²) Εἶναι δὲ γνωστὸν τοῖς Ἀγιορείταις, ὅτι ὁ καταστ. χάρτης δὲν εἶναι ἔρ-
 γον σοβαρῆς μελέτης καὶ ἀναδιφήσεως τῶν Τυπικῶν. Τὸ κείμενον, ὅπερ ὑπε-

μεταγενεστέρων δ τι δὲν εἶναι τετελειωμένον, ἔγραψεν ὁ Πλίνιος εἰς τὰς ἐπιστολάς του, θεωρεῖται ὡς μὴ ἐγχειρισμένον» (1) ἀλλ' ὡς παρετήρησεν ὁ μακ. Πετρακάκος σημειούμενος τὰς ἐλλείψεις τῶν γεν. κανονισμῶν τοῦ ἀγ. Ὁρους: «ἐκείνο ὅμως, ὅπερ ἐξαιρετικῶς πρέπει νὰ ἐξαρθῆ, ὑπάρχει τὸ πνεῦμα τὸ κυριαρχοῦν πρὸς ἀναλλοίωτον τοῦ καθεστῶτος ἐπὶ τῶν σημαινόντων καὶ ἐπιμάχων ἄλλοτε ζητημάτων τὴν διατήρησιν» (Τὸ μοναχικὸν πολίτευμα τοῦ ἀγίου Ὁρους Ἐθῶ, Ἀθῆναι 1925, σ. 19). Τὸ πνεῦμα αὐτὸ διακρίνω καὶ ἐγὼ ὡς πρὸς τὴν διατήρησιν τοῦ θεσμοῦ τῆς διπλῆς συνάξεως, ὅταν ἀναγινώσκω ἐν τῷ κεφ. Γ'. τοῦ Ν. Δ. τοῦ κυροῦντος τὸν κατ. Χάρτην: «Δικαιώματα διπλῆς δισενιαυσίου συνάξεως» (sic), ὅπερ ἐπανελήφθη εἰς ὅλας τὰς ἀνατυπώσεις, χωρὶς νὰ παρατηρηθῆ ἐννοεῖται, ὅτι τὸ περιεχόμενον οὐδόλως ἀναφέρει τὴν διπλῆν. Τί συμβαίνει λοιπὸν; Διαστρέβλωσις, χωρὶς νὰ διορθωθῆ ἡ ἐπιγραφή. (2) Ἄρα ὁ νομοθέτης ἐν τῷ προσχεδίῳ δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀποσιωπήσῃ τὸ πρᾶγμα. Ἐβόα τὸ πᾶν καὶ αὐτοὶ οἱ λίθοι. Ἀναγινώσκω εἰς τὸ 1 ἄρθρον τοῦ Ν.Δ. «Κυροῦται ὁ προσηρητημένος καταστατικὸς χάρτης τοῦ ἀγίου Ὁρους Ἐθῶ... ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς ἐκτάκτου διπλῆς συνάξεως, καὶ ἐγκριθεὶς ὑπὸ τοῦ (Ὀ)κουμ. Πατριαρχείου...» δηλ. ἐπανάληψις τοῦ σχεδίου. Ἀναγινώσκω ἐν τέλει τοῦ καταστατικοῦ: «Ὁ παρὼν καταστατικὸς χάρτης ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς ἱερᾶς διπλῆς συνάξεως τῶν εἴκοσιν Ἱ. Μονῶν». Τὸ προσχέδιον μάλιστα αὐτοῦ ἐγένετο ὑπὸ «τριπλῆς συνάξεως... τῆς ἀπαρτιζομένης ἐξ ἐξήκοντα ἀντιπροσώπων τῶν Ἱερῶν Μονῶν», τῇ βοηθείᾳ τοῦ μετακληθέντος ἐξ Ἀθηνῶν νομικοῦ συμβούλου Ν. Στεφανί-

βλήθη εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῷ 1923, ἐπιγράφεται: «Σχέδιον καταστατικοῦ χάρτου τοῦ ἀγ. Ὁρους Ἐθῶ ψηφισθὲν ἐν σπουδῇ μεγάλῃ ὑπὸ τῆς ἱερᾶς ἐκτάκτου διπλῆς συνάξεως τῶν εἴκοσιν Ἱερῶν Μονῶν» (πλὴν τοῦ Ρωσικοῦ. Προσσχὴ εἰς τὴν ἀγ. Ὁρος, 1926, σ. 89). Ἡ ἐν Ἀθήναις ὁμοσ. ἐπιτροπὴ δὲν ἐσπευδεν. Ἐπὶ ἡμιόλιον ἔτους ἀνεθεώρησε μόνον τὰ πρῶτα 11 ἄρθρα! Ἦτο Μάϊος νομίζω τοῦ 1924, ὅτε παρέστην εἰς τὴν διπλῆν σύναξιν καὶ ἀνεγνώσθη ἐπιστολὴ τῆς ἐν Ἀθήναις ἀντιπροσωπίας τῆς συντογαζομένης μετὰ τῆς ἐπιτροπῆς, ἣτις ἔγραφε νὰ κάμωμεν ἐνέσεις εἰς τὰ μέλη (ἐξαιρουμένου τοῦ εὐταξίου) διότι λίαν νωχελῶς ἐργάζονται καὶ ὤριζε καὶ τὰ κοσά! ὡς πρῶτος τῇ τάξει λαβὼν τὸν λόγον ἐτορπίλισα κυριολεκτικῶς τὴν τοιαύτην ἐπιτροπὴν, ὅπως ἀναρμονδίαν νὰ ἀναθεωρήσῃ τὸν χάρτην. Ἄλλοίμονον ἂν εἶπον ἂν ἀντιληφθῶσιν, ὅτι τὰ ταμεῖα μας εἶναι ἀνοικτὰ δι' αὐτούς, οὐδέποτε θὰ ἀποκτήσωμεν χάρτην! ἔγραψαμεν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ὅτι οὔτε νὰ περιμένωμεν οὔτε νὰ κληρώσωμεν, εἴμεθα διατεθειμένοι, ἀλλ' οὔτε καὶ μεταβολὰς οὐσιώδεις θὰ ἐγκρίνωμεν. Ἐχομεν τοὺς γενικοὺς κανονισμοὺς, ἀπετάθημεν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα, ἅπερ δὲν εἶχον ἐρωτηθῆ καὶ ἐντὸς ὀλίγου ἔληξεν ἡ ὑπόθεσις (σ. δ' - ε').

(1) Αἱ ἀτίλαιαι λοιπὸν τοῦ κατ. χάρτου συμπληροῦνται ὑπὸ τῶν κατ' ἔθος διατηρουμένων ἀγγράφων θεσμῶν π.χ. Περὶ τῆς ἐγκαθιδρύσεως ἡγουμένου ὀρίζεται, ὅτι ἅμα τῇ ἐπὶ τῆς ἀδελφότητος ἐκλογῇ στέλλεται ἐγγράφον εἰς τὴν Ἱ. Κοινότητα, «διὰ τὴν κατὰ τὰ ἔθιμα ἐγκαθίδρυσιν» (ἀρθ. 114). Ἐθος δὲ εἶναι ἡ καθόδος εἰς τὴν Μονὴν τῆς Κοινότητος, καὶ ἡ ἐγχειρίσις τῆς ἡγουμ. ράβδου ὑπὸ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Λαύρας.

(2) Βλ. Ἡλιάκη, «ἀγιορειτικοὶ θεσμοί», Ἀθῆναι 1938, σ. 17 σημ.

δου τῷ 1918, ὅπερ ἐκλήθη «Θεμελιώδης χάρτης». (Προσοχή σ. 37).

Προχωρῶ περαιτέρω καὶ ἔρχομαι εἰς τὴν ἑλληνικὴν κατοχὴν τοῦ 1913, ἣτις ἀπέδωκε τὴν ἐλευθερίαν εἰς τὸν ἱερὸν τόπον, ἀλλ' ὅπως λέγει ὁ Σωκράτης, τὸ καλὸν ἔχει τὴν ἰδίαν μὲ τὸ κακὸν λαβὴν. Ἀμέσως τότε ὡς βόμβα ἐξερράγη ἀπὸ τῆς Ρωσίας ἡ πρότασις περὶ διεθνοποιήσεως τοῦ ἁγίου Ὄρους! Σύσσωμος ὁ τόπος ἐξηγέρθη καὶ ἐκήρυξε τὸν ἱερὸν ἀγῶνα ὑπὲρ διασώσεως τοῦ καθεστῶτος καὶ ἐκαλοῦντο οἱ ἁγιορεῖται «νὰ ἐτοιμασθῶσι διὰ τὸν ἀμαράντινον τοῦ μαρτυρίου στέφανον». Καὶ πάλιν λοιπὸν συνέρχονται εἰς διπλὴν σύναξιν καὶ ὑπογράφουσι τὸ «ἱερὸν ψήφισμα» ἀφ' ἑνός: «Οἱ καθηγούμενοι καὶ προϊστάμενοι τῶν εἰκοσιν ἱερῶν καὶ εὐαγῶν ἡμῶν Μονῶν, οἱ ἀποτελοῦντες τὴν ἑκτακτον ἱερὰν σύναξιν,» καὶ ἀφ' ἑτέρου: «Οἱ ἀντιπρόσωποι καὶ προϊστάμενοι τῶν εἰκοσιν ἱερῶν καὶ εὐαγῶν Μονῶν ἡμῶν, οἱ ἀποτελοῦντες τὴν τακτικὴν ἱερὰν σύναξιν».

Τί ἀποδεικνύουσιν ὅλα αὐτά, τὰ ἀξιοσημεῖωτα ἱστορικὰ γεγονότα; τί ἄλλο; ἢ ὅτι ἡ διπλὴ σύναξις ἡ ἑκτάκτως εἰς σοβαρὰς καὶ κρίσιμους περιστάσεις καλουμένη, ἀποτελεῖ τὸ κύριον τῆς πολιτείας, εἶδος ἐθνοσυνελεύσεως; Πῶς θέλετε, κύριε διοικητὰ τοῦ ἁγίου Ὄρους, νὰ καταργήσητε τοιοῦτον σῶμα κυρίαρχον, εἰς ὃ ὀφείλεται κατὰ περιστάσεις ἡ σωτηρία τοῦ τόπου; Ὁ ἀείμνηστος Ἰωάννης Ἡλιάκης, ὅστις ἀρχόντως εἶχεν ἐμβαθύνει εἰς τὴν ἰδιότυπον τοῦ Ὄρους ὀργάνωσιν, λόγον ποιούμενος περὶ τοῦ δισενιαυσίου ἀπεφαίνεται: «καὶ διὰ τοῦτο χρήσιμον εἶναι νὰ συνέρχηται δις τοῦ ἔτους ἡ ἱ. δισενιαύσιος, ἀλλ' ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν ἐκκρεμῆ θέματα τῆς ἀποκλειστικῆς ἀρμοδιότητός της, πρέπει νὰ συμπράττη μετὰ τῆς ἱ. κοινότητος διὰ τὸν καταρτισμὸν τῆς λεγομένης διπλῆς, τῆς ἀναγραφομένης ἐν τῷ κανονισμῷ τῆς ἱ. κοινότητος, ἡ ὁποία παλαιόθεν ἐλειτούργησεν ἐπωφελῶς διὰ τὸν ἀγιώνυμον τόπον. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ διπλὴ αὕτη Σύναξις θὰ ἠδύνατο νὰ συζητήσῃ καὶ νὰ ἀποφασίσῃ ἐπὶ τῶν θεμάτων ἐκείνων, διὰ τὰ ὅποια τυχὸν ἐδίσταζε κατὰ τὸ διαρροῦσαν χρονικὸν διάστημα ἡ ἱ. κοινότης νὰ λάβῃ ἀπόφασιν» («Οἱ Ἁγιορ. θεσμοί» Ἀθῆναι 1938 σελ. 16). Τὰ ἐφεξῆς τοῦ Ἡλιάκη εἶναι συγκεχυμένα καὶ ἔχει δίκαιον ὁ κ. Παναγιωτάκος νὰ γράφῃ περὶ ἀντιφάσεως (ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 132 σημ. 1). Δὲν ἐνόησε καὶ ἐκεῖνος τὴν θέσιν, ἣν κατέχουσιν ἐν τῇ ἁγιορ. δημοκρατίᾳ αἱ ἑκτακτοὶ συνάξεις, ἀφοῦ ἀναγνωρίζει τὸν θεσμὸν ὡς παλαιγενῆ. Εἰς τὰ κοινοβουλευτικὰ καθεστῶτα οἱ ἐντεταλμένοι τὴν φρούρησιν καὶ ἀδιατάρακτον αὐτῶν λειτουργίαν δεόν νὰ ἐπαγρυπνῶσι καὶ προλαμβάνωσι τὰς «παρεμβάσεις» διὰ τοῦτο «τὸ βουλευόμενον περὶ τῶν κοινῶν» ἦτοι ἡ ἐκκλησία τοῦ δήμου τὸ πάλαι συνεδρίαζεν ἕταξ τῆς ἐβδομάδος. Ἀλλ' ἐν Ἀθῶν ἐννοκα τῶν ἀποστάσεων καὶ τῶν κινδύνων τῆς ὀδοποιίας κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους τῆς συστάσεως τῆς ἁγιορ. πολιτείας, ἦτο ἀδύνατον νὰ συνέρχονται συχνὰ ἀκαθολικαὶ συνάξεις, συνήρχοντο δὲ κατ' ἀρχὰς μὲν τρεῖς, εἴτα

δὲς καὶ ἄλλοτε διαξ. Ὅθεν ἐπενοήθησαν πρὸς τήρησιν τοῦ πολιτεύματος καὶ διὰ τὰς παρεμπιπτούσας καιρικὰς ἀνάγκας ἐπενοήθησαν αἱ ἑκτακτοὶ συνάξεις, ὧν αἱ ἀποφάσεις οὐδόλως δύνανται νὰ θεωρηθῶσι συμβουλευτικαὶ ὡς ἀποφαίνεται ὁ Ἡλιάκης, διὰ τὴν ἰ. κοινότητα. Ἡ «Διπλῆ» εἶναι τὸ κύριον σῶμα εἰς ὃ συμπύσσεται καὶ ἐκεῖνη, ἐπομένως, εἶναι ὑποχρεωτικαὶ κατ' ἀνάγκην αἱ ἀποφάσεις αὐτῆς καὶ ἐπαφίενται εἰς τὴν κοινότητα πρὸς ἐκτέλεσιν. Κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους σπανίως αἱ τοιαῦται ἀποφάσεις ὑπεβάλλοντο εἰς τὴν τακτικὴν Σύναξιν (ὅπως π.χ. ἡ «ἀσφάλεια» διὰ τὸν Πλατύν, ὅστις παρεχωρήθη εἰς τὸν ἅγιον Ἀθανάσιον (βλ. Ἀθωϊτ. Στοά 7, 8: Actes de Lavra, Paris 1937, 10, 13.) Ὁ τύπος ἦτο: «Ἡμῶν τῶν ἁγιοῦτων πάντων ἡγουμένων τε καὶ γερόντων τῶν σεβασμίων ἱερῶν τε μεγάλων καὶ βασιλικῶν μονῶν τοῦ ἁγιωνύμου τούτου Ὁρους συναχθέντων εἰς τὸ Πρωτάτον χρείας κατεπειγούσης ποιῆσαι σύναξιν κατὰ τὸ σῦνηθε» 1544 Λαύρα διὰ τὸ Προφουρνι. Ἄλλος τύπος: «Κατενώπιον τοῦ πνευματικοῦ ἡμῶν πατρὸς κὺρ Ἀθανασίου καὶ ἡγουμένου τῆς Λαύρας καὶ τοῦ κὺρ Ἀθανασίου καὶ ἡγουμένου τοῦ Βατοπεδίου καὶ πάντων τῶν λοιπῶν ἡγουμένων τοῦ καθ' ἡμᾶς ἁγίου Ὁρους» 1030 Acta Russici 1. σ. 1. ὑπογράφονται 12 ἡγούμενοι καὶ 3, σ. 18. ὑπογρ. 33 ἡγούμ. καὶ ὁ οἰκονόμος τῆς Μέσης. Ἡ σύναξις οὔτε μεγάλη λέγεται οὔτε καθολικὴ ὡς αἱ τακτικαί, ἀλλ' ἀπλῶς: «ἐνώπιον τῶν ἡγουμένων...» Ἐμφαντικώτερος εἶναι ὁ ἑξῆς τύπος: Ἐπὶ Ἀλεξίου Κομνηνοῦ Α'. τῷ 1083, ὁ πρῶτος Παῦλος μοναχὸς καλέσας εἰς ἑκτακτον σύναξιν «τοὺς ἀπανταχοῦ κατοικοῦντας» καὶ «μικροῦ μείζω τῆς εἰωθυίας κατὰ τὸν Αὐγουστον μῆνα συνάξεως ἢ τούτων γέγονεν ἄθροισις, ἐν οἷς καὶ μεθ' ἡμῶν ὁ τῷ ἁγίῳ ἡμῶν βασιλεῖ οἰκεῖος κὺρ Θεόδωρος ὁ Συναχερεῖμ ἦν συγκαθήμενος. Τῆς βασιλικῆς οὖν προσταγῆς εἰς τὸ μέσον ἀναγνωσθείσης τῶν ἀπάντων πύσεων καὶ αὐτῶν λοιπῶν ἀποκρίσεων αὐτήκοος γέγονε...» (Actes de xenophon σ. 22). Καὶ ἤδη ἐρωτῶ τὸν κ. διοικητὴν τοῦ ἁγίου Ὁρους, ὅστις θέλει τὴν κατάργησιν τῆς διπλῆς καὶ τῶν ἑκτάκτων συνάξεων, τί θὰ ἔκαμνον οἱ ἁγιορεῖται ἂν ὁ βασιλεὺς ἢ ἡ κυβέρνησις ἔστειλεν ἀπεσταλμένον καὶ ἀπῆτει ἄμεσον συζήτησιν καὶ ἀπάντησιν; ἐνθυμοῦμαι, ὅταν κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1915 ἦλθεν ὁ μακ. Θ. Σοφούλης, γεν. διοικητῆς τότε τῆς Μακεδονίας εἰς Κασσάς, προσεκάλεσε τὴν διπλῆν καὶ ἦλθον τὴν ἐπομένην ἐν μέσῳ ραγδαϊοτάτης βιοχῆς ὅλοι ἐκ τῶν Μονῶν. Εἶχεν ἀνατραπῆ ὑπὸ τῆς κοινότητος (ἢ μᾶλλον ὑπὸ τοῦ μακ. Βαριλάμ παρασύραντος 4 - 5 ἀντιπροσώπους) τὸ κοινόβιον τῆς Λαύρας καὶ ἐγὼ εἶχον ἀποχωρήσει οἰκειοθελῶς εἰς Κασσοκαλύβιον. Προσεκάθει τότε ἡ κυβέρνησις νὰ ἀποκαταστήσῃ τὰ πράγματα.

Ἄλλο γεγονός, ἡ παρουσία τοῦ βασιλέως τῶν Σέρβων Οὐγκλεσι εἰς τὸ Ὄρος 1366: «Ἐπειδὴ προκαθημένου τοῦ πανοσιωτάτου πρώτου τοῦ ἁγίου Ὁρους ἱερομονάχου κὺρ Δωροθέου, ἔτι τε τοῦ ἱεροτάτου επισκόπου Ἰερισσοῦ καὶ ἁγίου Ὁρους κὺρ Δαβίδ συναλεύσει καὶ τῶν ἐκ πασῶν τῶν ἁγίων Μονῶν συνδεδραμηκότων ἡγουμένων καὶ προηγουμένων καὶ

λοιπῶν ἀγίων γερόντων ἐπεχόντων τὸν τόπον τῶν ἰδίων προσητώτων, ἐπιτε παρακελεύσει καὶ ὀρισμῶ καὶ τοῦ εὐτυχιστάτου δεσπότη Οὐγγύλσι» (Actes de chil. 152, σ. 321). Ἐρωτῶ τώρα, ἠδύναντο οἱ ἅγιοι ἐκαίνοι ἀνθρώποι νὰ μὴ ὑπακούωσιν εἰς τὸν φοβερὸν ἐκαίνον δυνάστην, περὶ οὗ ὡς καὶ τοῦ Οὐρόση λέγεται, ὅτι ἔκαμαν τόσα κακὰ εἰς τὴν Μακεδονίαν καὶ Θράκην, ὅσα οὐδ' αὐτοὶ οἱ Τοῦρκοι διέπραξαν; Νὰ ἔλεγον περίμενε νὰ ἐλθῇ ἡ τακτικὴ σὺναξις, ἵνα ἀκούσῃ τὰς προτάσεις σου; Ἴδου λοιπὸν διατι εἶναι ἀπαραίτητος θεσμὸς ἡ διπλῆ σὺναξις, καὶ ὁ θέλων νὰ σταματήσῃ τὴν λειτουργίαν τῆς ἀνατρέπει τὸ καθεστῶς.

Ἦριζον οἱ χιλιανδαρινοὶ πρὸς τοὺς ἐσφιγμένους τῷ 1562 περὶ ὀριακῆς διαφορᾶς, ὅτε μετέβη ὁ πρῶτος μετὰ τῶν ἐπιτελῶν του καὶ τῶν πλησιοχώρων ἡγουμένων διὰ νὰ συμβιβάσῃ τὰ δύο στρατόπεδα, ἧστις μετ' αὐτῶν ἀπετέλει τότε τὴν ἰ. κοινότητα, ἀλλ' οὐδὲν ἤγνυσε. «ἀλλ' οὐκ ἐπιστάθησαν, γράφει ἡ ἀπόφασις τῆς ἐκτάκτου συνάξεως, καὶ δὴ σὺναξιν συγκροτήσαντες τῶν λογάδων πάντων τῶν Μονῶν σὺν τῷ πανοσιωτάτῳ πρῶτῳ τοῦ καθ' ἡμᾶς ἀγίου Ὁρους Κυρίλλῳ ἱερομονάχῳ καὶ ἐπιστάντες τῷ τόπῳ καὶ ἰδόντες ὡς μηδὲν ἔχοντες δίκαιον, ἐφ' οἷς ἀρπάξουσιν ἐπειρῶντο οἱ χιλιανδαρινοὶ ἐκ τῆς τιῆς Ἐσφιγμένου, ἔασαμεν αὐτὰ εἰς τοὺς ἐσφιγμένους» (Actes d' Esphigmenou XXVII, σ. 50, 40). Προγενεστέρα πολὺ καὶ λίαν ἐκτεταμένη μεγάλῃ σπουδαιότητος ἀπόφασις ἐκτάκτου συνάξεως τοῦ 1279 εἶναι ἡ κατὰ Νοέμβριον ἐκδοθεῖσα (actes de chil. 9, σ. 19 ἔ. συνήθως τοιαύτη ἐκαλεῖτο διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν χαρατζίων ὡς ἡ τοῦ 1581 αὐτ. 164, σ. 349). Προχωροῦμεν ἐπι παλαιότερον καὶ εὐρίσκομεν ἀπόφασιν τοῦ 1071 ἐπίσης κατὰ Νοέμβρ. ἐκδοθεῖσαν: «ἐγένετό τις διαφορὰ ἀναμέσον τῶν μοναχῶν τῆς Μονῆς τοῦ ξυλουργοῦ καὶ τῶν μοναχῶν τῆς Μονῆς τοῦ Σκορπίου περὶ τόπου τινὸς ἐπιμάχου... Ἐδεήθησαν τοίνυν τὸν τοιοῦτον τόπον αὐτοψεῖ θεωρηθῆναι παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου μοναχοῦ κυρ Παύλου καὶ πρῶτου καὶ τῶν λοιπῶν γερόντων καὶ ἡγουμένων» (Acta Russici 5, σ. 42). Ἡ ἀρχαιοτέρα ὀριακὴ ἀπόφασις, ἐφ' ὅσον ἐγὼ οἶδα, εἶναι τοῦ 1000 ἢ 1012 διὰ τὰ περὶ τὸν Μυλοπόταμον μονύδρια τοῦ Νικ. Κάσπακος καὶ τοῦ Συμ. Ἀτζιϊωάννου (γρ. Ἀτζ.) «ἐκρίναμεν ἐπι τὸ αὐτὸ συνελθεῖν ὁμοθυμαδὸν ἐπι τῷ ἐπιμάχῳ τόπῳ καὶ πρὸς ὁμόνοιαν καὶ ἀγάπην συνελάσαι τοὺς ἀδελφούς... Ὁ τε κυρὸς Νικηφόρος ὁ πρῶτος καὶ ὁ κυρὸς Ραφαὴλ ὁ τοῦ Ξηροποτάμου καὶ ὁ κυρὸς Θεοφύλακτος, ὁ τε κυρὸς Εὐθύμιος ὁ Ἰβηρ μετὰ τῶν λοιπῶν προκρίτων ἡγουμένων τοῦ καθ' ἡμᾶς ἀγίου Ὁρους καὶ διεχωρίσαμεν τὸν φιλονικούμενον τόπον...» Ὑπογράφονται περὶ τοὺς 20 (Actes de Lavra 15). Ἐτέρα ὁμοία ἀπόφασις διὰ τὰς Μονὰς τῆς Πιτέρης (τοῦ Φιλοθέου) καὶ τοῦ Μαγουλᾶ (ἀνωθεν τῆς τῶν Ἰβήρων) ἐκδοθεῖσα τὸν Μάϊον τοῦ 1017 ἐνθα ὀρίζονται καὶ κυρώσιν (αὐτ. 19). Μετὰ 4 ἔτη συνέρχεται πάλιν ἡ ἐκτακτὸς σὺναξις νὰ διαχωρίσῃ τὰς εἰς τὴν παραλίαν ὀριακὰς τῶν ἐν λόγῳ Μονῶν (αὐτ. 22). Αἱ σὺνάξεις αὗται ἐκαλοῦντο, ὅσαςκις ὁ πρῶτος μετὰ τῶν πλησιοχώρων ἡγουμένων δὲν ἠδύνα-

το να συμβιβάση επί τόπου γενόμενος (βλ. Meyer 148 160). Ἀξιόλογος καὶ ἡ κατὰ Μάϊον ἀπόφασις τοῦ 1316: «καὶ γίνεται δὴ ἐνιαυθα (ἑκτακτος) σύνοδος ἱερὰ καὶ ἀθροίζεται σὺν ἡμῖν ὅσον ἔγκριτον, ὅτε καθηγοῦμενοι, φημί, τῶν βασιλικῶν μεγάλων Μονῶν, οἱ προεστῶτες τῶν ὑπὸ τὸν πρῶτον ἑτέρων μοναστηρίων, ἄνδρες οὐκ ὀλίγοι πνευματικοὶ καὶ λοιπὸς οὐκ εὐαρίθμητος τοῦ μοναχικοῦ σχήματος σύλλογος» (Actes de l'Épiscopat, VIII, σ. 16). Πραγματικὴ ἐθνοσυνέλευσις! μετὰ τῶν πολυαριθμῶν συνέδρων ὑπογράφεται καὶ τὸ προσωπικὸν τοῦ Πρωτάτου, ὁ πνευματικὸς, ὁ μέγας οἰκονόμος, ὁ ἐκκλησιαρχὴς καὶ ὁ ἐπιτηρητής. Τῷ 1057 ἠρθμεὶ ἡ σύναξις 34 ἀντιπροσώπων τῶν Μονῶν, (1) ἀλλ' ἐκτὸς τούτων ὑποσημειοῦνται ὁ οἰκονόμος τῆς Μέσης, τὸ προσωπικὸν αὐτῆς, οἱ προεστοὶ τῶν ἐνδιαφερομένων Μονῶν καὶ ἀπλοὶ ἔτι μοναχοὶ (Acsta Russici 4, σ. 30 Μάϊος). Τὸ προτελευταῖον τυπικόν, ἑβδομον τῇ τάξει, τὸ καταρτισθὲν ἐπὶ πατριαρχοῦ Γαβριήλ Δ'. τῷ 1780, πρὸς κατοχύρωσιν τῆς ἐξουσίας τοῦ πρώτου ἐν τῷ Κ'. ἄρθρῳ διαλαμβάνει περὶ διπλῆς συνάξεως καὶ ἐμπεδοὶ τὸ πατροπαράδοτον τοῦτο καθεστῶς: «εἰς τὰς συνελεύσεις αὐτῶν ἀπὸ κάθε μοναστήριον δύο μόνοι, οἱ δοκιμώτεροι, νὰ καθέζωνται καὶ νὰ συνομιλῶσιν· εἰ δὲ τύχῃσι πολλοὶ ἀπὸ ἑνα καὶ τὸ αὐτὸ μοναστήριον. οἱ ἄλλοι νὰ μὴ πηγαίνωσιν εἰς τὴν συνέλευσιν» (παρὰ Σμυρνάκη σ. 313). Ἐνεκα τοῦ συρρέοντος πλήθους τῶν μοναχῶν ἡ σύναξις αὕτη εἶχεν ἀποβῆ πρόγματι Ἐκκλησία τοῦ δήμου, ὅπου ἐλευθέρως ἐξεδηλοῦτο ἡ κοινὴ γνώμη, κατὰ τρόπον ἐνίοτε ὀχλοκρατικόν, διὸ καὶ ἀπὸ τοῦ Α'. τυπικοῦ περιορίσθη ὁ ἀριθμὸς.

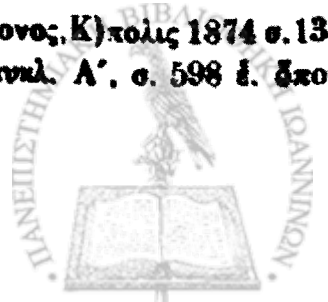
Τῷ 1795 συνέρχεται ἡ ἑκτακτος διπλῆ σύναξις κατ' ἐπιταγὴν πατριαρχικὴν, «λαβόντες τὴν κατὰ τὸν παρελθόντα Σεπτέμβριον μῆνα (2) σταλείσαν ἡμῖν παναγίαν αὐτῆς πατριαρχικὴν καὶ προσκυνητὴν ἡμῖν ἐπιστολὴν συνήχθημεν ἅπαντες εἰς ἓν ἐν ταῖς Καρφαῖς ἐν τῷ παρ' ἡμῖν συνηθισμένῳ τόπῳ τῆς συνάξεως, ἐν ᾧ καὶ ἀναπτύξαντες αὐτὴν εὐλαβῶς ἀνεγνώμεν»... (3) Εἰς τὰ τυπικὰ τὰ συνταχθέντα ἐπὶ Παΐσιου Πατριαρχοῦ Κωνσταντινουπόλεως (1744) καὶ Γαβριήλ Δ' (1783) ἀνάγεται ἡ σύστασις τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἀγ. Ὁρου· καίτοι ὑπὸ τινῶν προωθεῖται ἔτι προωτέρῳ. (4) Οὐδεὶς ὁμῶς τῶν πραγματευσαμένων περὶ αὐτῆς δισημνημένους τὸ ἐπίσημον γεγονὸς, ὅτι ἡ πραγματικὴ σύστασις καὶ καθιέρωσις αὐτῆς εἶναι πράξις τῆς ἑκτάκτου Συνάξεως συνελθούσης ἐν μηνὶ Ἰουλίῳ ε'. τοῦ 1778. Ἀπὸ τοῦδε αἱ ἀποφάσεις ἐκδίδονται εἰς τὰ λεγόμενα ὀ-

(1) Ἡγοῦμενοι 34 ὑπογράφονται καὶ εἰς τὴν ἑκτακτον σύναξιν τοῦ 1108 διὰ τὸ Προσοβον. (Actes de Lavra 52).

(2) Ἐσημειώσαμεν τὸν μῆνα εἰς τὰς καταλεχθείσας ἀποφάσεις, ἵν' ἀποδειχθῇ, ὅτι εἶναι ἂν συμπίπτουσι πρὸς τὰς τακτικὰς.

(3) Περὶ τοῦ ζητήματος τῆς Μονῆς τοῦ ἀγ. Παντελεήμονος, Κωνσταντινουπόλις 1874 σ. 138

(4) Βλ. τὰ παρ' ἡμῶν γραφέντα ἐν θεολογ. χρον. ἐγκυκλ. Α', σ. 598 ἔ. ὅπου ἐπιλέγονται τισὶν ἐκείνων.

το να συμβιβάση επί τόπου γενόμενος (βλ. Meyer 148 160). Ἄξιόλογος καὶ ἡ κατὰ Μάϊον ἀπόφασις τοῦ 1316: «καὶ γίνεται δὴ ἐνιαυθὰ (ἔκτακτος) σύνοδος ἱερὰ καὶ ἀθροίζεται σὺν ἡμῖν ὅσον ἔγκριτον, αἷτε καθηγούμενοι, φημί, τῶν βασιλικῶν μεγάλων Μονῶν, οἱ προεστῶτες τῶν ὑπὸ τὸν πρῶτον ἐτέρων μοναστηρίων, ἄνδρες οὐκ ὀλίγοι πνευματικοὶ καὶ λοιπὸς οὐκ εὐαρίθμητος τοῦ μοναχικοῦ σχήματος σύλλογος» (Actes de l'Épiscopat, VIII, σ. 16). Πραγματικὴ ἐθνοσυνέλευσις! μετὰ τῶν πολυαριθμῶν συνέδρων ὑπογράφεται καὶ τὸ προσωπικὸν τοῦ Πρωτάτου, ὁ πνευματικὸς, ὁ μέγας, ὁ οἰκονόμος, ὁ ἐκκλησιαρχὴς καὶ ὁ ἐπιτηρητής. Τῷ 1057 ἠρίθμει ἡ σύναξις 34 ἀντιπροσώπους τῶν Μονῶν, (1) ἀλλ' ἐκτὸς τούτων ὑποσημειοῦνται ὁ οἰκονόμος τῆς Μέσης, τὸ προσωπικὸν αὐτῆς, οἱ προεστοὶ τῶν ἐνδιαφερομένων Μονῶν καὶ ἅπλοὶ ἐπιμοναχοὶ (Acsta Russici 4, σ. 30 Μάϊος). Τὸ προτελευταῖον τυπικόν, ἑβδομὸν τῆ τάξει, τὸ καταρτισθὲν ἐπὶ πατριάρχου Γαβριὴλ Δ'. τῷ 1780, πρὸς κατοχύρωσιν τῆς ἐξουσίας τοῦ πρώτου ἐν τῷ Κ'. ἀρθρῷ διαλαμβάνει περὶ διπλῆς συνάξεως καὶ ἐμπεδοῖ τὸ πατροπαράδοιον τοῦτο καθεστῶς: «εἰς τὰς συνελεύσεις αὐτῶν ἀπὸ κάθε μοναστήριον δύο μόνοι, οἱ δοκιμώτεροι, νὰ καθέζωνται καὶ νὰ συνομιλοῦσιν· εἰ δὲ τύχῃσιν πολλοὶ ἀπὸ ἑνα καὶ τὸ αὐτὸ μοναστήριον. οἱ ἄλλοι νὰ μὴ πηγαίνωσιν εἰς τὴν συνέλευσιν» (παρὰ Συμυρνάκη σ. 313). Ἐνεκα τοῦ συρρέοντος πλήθους τῶν μοναχῶν ἡ σύναξις αὕτη εἶχεν ἀποβῆ πρᾶγματι Ἐκκλησία τοῦ δήμου, ὅπου ἐλευθέρως ἐξεδηλοῦτο ἡ κοινὴ γνώμη, κατὰ τρόπον ἐνίοτε ὀχλοκρατικόν, διὸ καὶ ἀπὸ τοῦ Α'. τυπικοῦ περιωρίσθη ὁ ἀριθμὸς.

Τῷ 1795 συνέρχεται ἡ ἔκτακτος διπλῆ σύναξις κατ' ἐπιταγὴν πατριαρχικὴν, «λαβόντες τὴν κατὰ τὸν παρελθόντα Σεπτέμβριον μῆνα (2) σταλείσαν ἡμῖν παναγίαν αὐτῆς πατριαρχικὴν καὶ προσκυνητὴν ἡμῖν ἐπιστολὴν συνήχθημεν ἅπαντες εἰς ἕνα ἐν ταῖς Καρεαῖς ἐν τῷ παρ' ἡμῖν συνηθισμένῳ τόπῳ τῆς συνάξεως, ἐν ᾧ καὶ ἀναπτύξαντες αὐτὴν εὐλαβῶς ἀνεγνωμεν... (3) Εἰς τὰ τυπικὰ τὰ συνταχθέντα ἐπὶ Παϊσίου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως (1744) καὶ Γαβριὴλ Δ' (1783) ἀνάγεται ἡ σύστασις τῆς ἐπιστάσεως τοῦ ἀγ. Ὄρου; καίτοι ὑπὸ τινῶν προωθεῖται ἐπιπροσώτερον. (4) Οὐδεὶς ὁμῶς τῶν πραγματευσαμένων περὶ αὐτῆς δισημνημόνευσε τὸ ἐπίσημον γεγονός; διὸ ἡ πραγματικὴ σύστασις καὶ καθιέρωσις αὐτῆς εἶναι πράξις τῆς ἔκτακτου Συνάξεως συνελθούσης ἐν μηνὶ Ἰουλίῳ τῷ 1778. Ἀπὸ τοῦδε αἱ ἀποφάσεις ἐκδίδονται εἰς τὰ λεγόμενα ὀ-

(1) Ἠγούμενοι 34 ὑπογράφονται καὶ εἰς τὴν ἔκτακτον σύναξιν τοῦ 1108 διὰ τὸ Πρόφθορον (Actes de Lavra 52).

(2) Ἐσημειώσαμεν τὸν μῆνα εἰς τὰς καταλεχθείσας ἀποφάσεις, ἵνα ἀποδειχθῇ, ὅτι αὐτὰ δὲν συμπίπτουσι πρὸς τὰς τυπικάς.

(3) Περὶ τοῦ ζητήματος τῆς Μονῆς τοῦ ἀγ. Πανταλεήμονος, Κ) πολίς 1874 σ. 138

(4) Βλ. τὰ παρ' ἡμῶν γραφέντα ἐν θρησκ. χριστ. ἐγκυκλ. Α', σ. 598 ἔ. ὅπου ἐπιλέγονται τοιαῦτα κλάνα.

λοσφράγιστα, τιθεμένων περίξ τοῦ ἐγγράφου τῶν σφραγίδων τῶν 20 ἱερῶν Μονῶν. Τὸ ἐγγραφοὺν εὐτυχῶς σώζεται ἐν τῷ ἀρχεῖῳ τῆς Λαύρας καὶ εἶναι αὐτὸ τὸ πρωτότυπον, οὗ ἡ ἀρχή: «Διὰ τοῦ παρόντος ἡμῶν ὀλοσφραγίστου ἀποδεικτικῶ γράμματος γίνεται δῆλον, ὅτι μὲ κοινήν βουλήν καὶ γνώμην καὶ ψῆφον ἀπάντων ἡμῶν τῶν προεστώτων τῶν ἱερῶν καὶ σεβασμίων μοναστηρίων τοῦ ἁγίου Ὁρους κατεψηφίσσαμεν (sic), ὡς προκρίθη εὐλογον καὶ κρέπον καὶ ἐπωφελές...»

Τῷ 1791 ἐν μηνὶ Ἰανουαρίῳ γ' συνέρχεται ἑκτακτος Σύναξις πρὸς διάλυσιν τῆς ἀγορᾶς τῶν Κάρων, διότι «τὸ ἐκ τῆς θείας προνοίας ἅγιον τοῦτο Ὅρος... ἐγένετο καὶ ὄρος ἐμπορίου» (παρὰ Σμυρνάκη σ. 158-160). Τέλος ἡ ἑκτακτος σύναξις διπλῆ τε καὶ ἀπλῆ ἐπρωτοστατήσεν εἰς τὸ παρελθὸν καὶ εἰς σύστασιν πολλῶν τοῦ Ἁθῶ Μονῶν καὶ εἰς ἐνεργητικὴν ἐπέμβασιν εἰς τὰς κακῶς διοικουμένας καὶ εἰς διάλυσιν προβαινουσῶν καὶ ὡς παράδειγμα ἀναφέρω τὴν Μονὴν Σταυρονικήτα (βλ. αὐτ. σ. 112-132). Κατὰ ταῦτα ἡ τοιαύτη σύναξις σχεδὸν παρηγκώνισε τὰς «καθολικάς» ἐνιαυσίους ἢ δισενιασίους συνάξεις καὶ εἶναι ἡ διαρκῶς ἐνεργοῦσα, δραστηρίως ἐπιλαμβανομένη καὶ πρωτοστατοῦσα πρὸς ἀπαραχάρακτον διατήρησιν τοῦ αἰωνοβίου καθεστώτος καὶ συμπλήρωσιν αὐτοῦ ἀναλόγως τῶν παρουσιαζομένων ἀναγκῶν, ὡς μαρτυροῦσιν αἱ πολυάριθμοι συντακτικαὶ πράξεις, ἃς αὕτη εἰσηγείτο καὶ ἀπετύπου. Καὶ ἐρωτῶ ἐν τέλει τὸν νομοδιδάσκαλον διοικητὴν τοῦ ἁγίου Ὁρους, εἰ ἀν πρόκηται νὰ ἀναθεωρηθῇ καὶ συμπληρωθῇ ὁ νῦν ἐν ἰσχυρῇ καταστατικῇ χάρτι, (*) τίς θὰ ἀποτελέσῃ τὴν συντακτικὴν συνέλευσιν; Οὗτε ἡ ἱ. κοινότης, οὔτε ἡ δισενιασίς ἔχει τοιαύτην δικαιοδοσίαν. Βεβαίως ὁ χάρτις δὲν προβλέπει, διότι οἱ συντάξαντες αὐτὸν ἐφρόνουν, ὡς φαίνεται, ὅτι ἐγγραφοὺν τὸν θεόγραφτον νόμον, μὴ ὑποκείμενον εἰς ἀναθεώρησιν. Εἰς τοῦτο, ὅπως συντόμως ἀπεδείξαμεν (δυστυχῶς τὸ ἀρχεῖον μου εὐρίσκειται μετὰ τῆς βιβλιοθήκης μου εἰς τὰ κλειδωμένα δωμάτια μου ἐν Λαύρᾳ) οὐδεὶς ἄλλος πολιτειακὸς παράγων εἶναι ἀρμόδιος πλὴν τῆς διπλῆς συνάξεως. Καὶ ὀρθῶς ἀπήντα Ἰωακείμ ὁ Γ' πρὸς τὴν ἱ. κοινότητα, «ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἐγκρίνει τὸ προτεινόμενον μέτρον τῆς συγκροτήσεως ἑκτάκτου συνάξεως τῶν καθηγουμένων καὶ προϊσταμένων τῶν ἱερῶν Μονῶν πρὸς ἐπίλυσιν τοῦ (κελλιωτικῶ) ζητήματος, τοσοῦτ' ἂν μᾶλλον, ὅσ' αὐτὴ ἄλλοτε συνέστησε τὴν συγκρότησιν τοιαύτης γενικωτέρας συνάξεως προκειμένου περὶ ἄλλων ζητημάτων γενικωτέρας φύσεως...» (βλ. Πετρακῆιον, τὸ μοναχ. πολιτεῦμα σ. 60. σημ. 44). Οὕτω θεσπίζουσα ἡ Μεγ.

(*) Τὸ τοιοῦτον πρέπει νὰ ἐπισκευθῇ διότι τὰς ἀτελείας ἀνωμαλότητος καὶ ἀπὸ τὸς ὁ Ἐπιταξίας καὶ δὴ ἐδῶ κεφαλαιώδεις ἁλλειψεις... καθ' ὅς οὗτος συνετάχθη ἀνεὺς συνεργασίας ἀντιπροσώπου τῆς πολιτείας, δὲν ἀπεβλήθη δὲ εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ οἰκ. Πατριαρχείου προηγουμένης» (Προσοχὴ σ. 39). Ταῦτα κατὰ πρότασιν μου ἐγράφη τῷ 1924 ἡ ἱ. κοινότης εἰς τὴν ἐπιτροπὴν.

Ἐκκλησία ἀνεγνώριζεν ἐπίσημως τὴν ἀναγκαιότητα τῆς λειτουργίας τῆς διπλῆς συνάξεως καὶ ἔρχεται ὁ νεαρὸς διοικητὴς τοῦ ἁγίου Ὄρους κ. Παναγιωτάκος χωρὶς κἀν νὰ συμβουλευθῆ τὸ ὑπουργεῖον καὶ προτείνει τὴν κατάργησιν αὐτῆς καὶ ἐμποδίζει τὴν ἱ. κοινότητα νὰ συγκαλέσῃ αὐτὴν, ὅπως ἔπραττεν ἀπὸ 25ετίας, ὑπάρχοντος τοῦ καταστ. χάρτιου καὶ διερωτώμαι· τίνα λόγον εἶχεν ἡ ἀνακίνησις τοιοῦτου καθεστωτικοῦ ζητήματος ἐν ταῖς παρούσαις πονηραῖς ἡμέραις; Ἴσως διὰ νὰ δοθῆ ὕλη εἰς τὸν Βινούσκην πρὸς ἀνακίνησιν τῆς διεθνοποιήσεως τοῦ ἁγίου Ὄρους! Ἐν συνεχείᾳ δημοσιεύεται καὶ ὁ «Κανονισμὸς τῆς τριπλῆς συνάξεως». (1)

(Ὁ κανονισμὸς εἰς τὸ προσεχὲς τεῦχος)

Ψυχικόν 24-3-50

† Ὁ Μητροπολίτης Κερυραϊῶν
Εὐλόγιος Κουρίλας

(1) Ἡ ἱ. Κοινότης ἐξέδοτο τῷ 1930.

ΕΥΧΗ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΑΠΑΧΘΕΝΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟΠΑΙΔΩΝ (1)

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν θρόνος γενόμενος καὶ νηπιάσας σαρκὶ καὶ παῖς δωδεκαετῆς ἐν τῇ Ναφ ἐκπλήξας διὰ τῆς σοφίας καὶ συνέσεώς σου τοὺς διδασκάλους τῆς Ἱερουσαλήμ, ἐπάκουσον ἡμῶν, τῶν κατακρίτων δούλων σου, ἐν τῇ θρᾷ ταύτῃ καὶ ἐλέησον τοὺς Ἑλληνοπαῖδας τοὺς ἀπαχθέντας καὶ ἐξορισθέντας ὑπὸ χειρῶν θεσθίων ἀνθρώπων καὶ ὄφριστην τοῦ τιμίου ὀνόματός σου καὶ τῆς θείας διδασκαλίας σου. Γενοῦ τῶν τεθλιμμένων καὶ ἐκ τῶν μητρικῶν κόλπων ἀφαρπασθέντων τέκνων τῆς Ἑλλάδος ἰσχυρὸς παρήγορος καὶ φιλόστοργος πατήρ, διαφυλάττων αὐτὰ ἀπὸ πᾶσης ἐπιβουλῆς τῶν ἀνδρῶν τοῦ αἵματος καὶ τῆς καταστροφῆς. Φώτισον τὸν ἀκακὸν αὐτῶν παιδικὸν νοῦν, ὅπως ἐν τῇ χώρᾳ τῆς πικρᾶς αἰχμαλωσίας διατηρήσωσιν ἀσβεστον τὸ φῶς τῆς πίστεώς σου καὶ τῆς πρὸς σὲ ἀγάπης των. Συνέτισον τοὺς ἐργαζομένους διὰ τὴν λῶσιν τῶν σημερινῶν

δυσκόλων διεθνῶν προβλημάτων, ὅπως φιλευσπλαγγχνῶς καὶ δικαίως συντελέσωσιν εἰς τὴν εἰς τὸ ἱερὸν πάτριον ἔδαφος ἐπάνοδοσιν τῶν θυμάτων τοῦ παιδομαζώματος καὶ εἰς τὴν ἀπόδοσιν αὐτῶν εἰς τοὺς ἀπορφανισθέντας μητρικὸς κόλπους. Παύσον, Κύριε Ἰησοῦ ὁ Σωτὴρ καὶ ἡ ἐλπίς ἡμῶν καὶ πάντων τῶν περὶ τῆς γῆς, παύσον τὴν δεινὴν καταγίβᾳ, ἣν ἐπέριψαν εἰς τὸ ἔθνος ἡμῶν ἀποστάται τῶν σωτηρίων ἐντολῶν σου. Ἐπισυνάγαγε καὶ ἐπανάγαγε τοὺς παῖδας τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰ οἴκατα καὶ φιλτάτα, ὡς τὸν λαὸν σου Ἰσραὴλ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας Βαβυλώνης, ἵνα οἱ ἐπανερχόμενοι παῖδες, ὑπὸ τοῦ ἐλέους σου λελυτρωμένοι, καὶ ὁ ὑποθεχόμενος αὐτοὺς δεινοπαθῶν Ἑλληνικὸς λαὸς, ἐν χαρᾷ καὶ ἀγαλλιάσει φαλοῦμέν σοι τῷ Λυτρωτῇ Θεῷ τὸν ὕμνον τῶν παιδῶν Ἱερουσαλήμ, Ὁσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος, οὗ ἡ δόξα σὺν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

(1) Ἐκδόθη ἀπὸ Ἀρχιμ. Χρυσόστομον Θέμελη, Πρωτοσυγγέλλον, καὶ ἀνεπέμφθη ἐν τῷ ἐν Κελερᾶς Μητροπολιτικῷ Ναφ «Ἑκκατηνική» τῇ 29 Μαΐου 1949, ἀριθμ. καθ' ἑν ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀνεπέμφθη ὅπως ἀπὸ τῶν ἀπαχθέντων Ἑλληνοπαίδων.

μόνος ὁ ἴδιος ἐχειροτόνησεν ἀντικανονικῶς καὶ ὁ ὅποιος ἀναθεματίζει καὶ ἀφορίζει διαρκῶς καὶ αὐτοτιτολοφροεῖται Μακαριώτατος πάσις Ἑλλάδος, νὰ τῷ γίνῃ παραίνεσις ἀδελφικὴ νὰ μετανοήσῃ, νὰ ταπεινωθῇ καὶ νὰ παύσῃ τὴν ἐπιβίωσιν καὶ ἀναθεματίζῃ καὶ χειροτονῇ Ἀρχιερεῖς. Νὰ ἐξετασθῇ δὲ εἰν ἄξιον ἅγιον Μῦρον, ἢ προέβῃ ἢ προτρέπει τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἱερεῖς νὰ προβαίνουσι εἰς ἀναβυπτισμοὺς, ἀναμυρώσεις κ.λ.π. Καὶ εἰν με-
τανοήσῃ νὰ τῷ ἐπιβληθῶσιν ἐπεικῶς τὰ ὑπὸ τῶν ἁγ. Ἀποστόλων καὶ ἁγ. Πατέρων ἐπιτιμία καὶ νὰ τῷ δοθῇ ἄφεσις, εἰν δὲ ἐπιμένη, τότε πρέπει νὰ τεθῇ ὑπὸ περιορισμὸν διὰ νὰ μὴ αὐτοχειροτονηθῇ καὶ αὐτοτι-
τολοφροηθῇ καὶ ὁμοί. Πατριάρχης καὶ Παμπατριάρχης καὶ γεμίση τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ Μητροπολίτων καὶ ἱερέων

Ταῦτα, **ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΕ**, νομίζω ὅτι εἶχον καθῆκον νὰ Σᾶς ὑπο-
μνήσω, ἐπειδὴ καὶ ἐγὼ ὁ ἐλάχιστος τυγχάνω μέλος τῆς Ἐκκλησίας, διὰ
νὰ προλάβωμεν τὸ κακὸν καὶ μὴ γινώμεθα πρόσκομμα καὶ σκάνδαλον τοῖς
ἀδελφοῖς ἡμῶν Χριστιανοῖς, χλεῖθ δέ, ὄνειδος καὶ αἰσχύνῃ τοῖς ἐχθροῖς
ἡμῶν καὶ τοῖς ἔθνεσι καὶ αἰτία νὰ βλασφημηθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Ὑψίστου
Θεοῦ.

■ Μετὰ σεβασμοῦ

Ὁ τῆς ἱερᾶς Κοινοβιακῆς Μονῆς Λογγοβάρδας Ἡγούμενος
Ἀρχιμανδρίτης Φιλόθεος Ζερβάκος καὶ πάντες οἱ σὺν ἐμοὶ ἀδελφοί.

Βουσθένης Ματθαῖος εὑρίσκειτο ἀκόμη ἐν τῷ παρόντι κόσμῳ.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Ἐπὶ τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐκτάκτου μεγάλης Τριπλῆς Συνά-
ξεως τοῦ ἁγίου Ὁρους Ἄθων, τῆς ἀπαρτιζομένης ἐξ ἐξήκον-
τα ἀντιπροσώπων τῶν ἱερῶν Μονῶν. (βλ. Προσοχὴ 37)

Α΄ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ

Ἄρθρον 1ον

Ἡ ἐκτακτος πρὸς ἀναθεώρησιν τῶν κανονισμῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους Ἄθων Τριπλῆ Σύναξις, ἀπαρτίζεται ἐκ τῶν πρὸς τοῦτο ἀποσταλέντων ὑπὸ τῶν εἰκοσι
ἑ. Μονῶν δύο ἀντιπροσώπων καὶ τοῦ τακτικοῦ ἀντιπροσώπου μιᾶς ἐκάστης
Μονῆς.

Ἄρθρον 2ον

Ἡμέραι συνεδριάσεως ὀρίζονται Δευτέρα, Τρίτη, Πέμπτη καὶ Παρα-
σκευὴ ἐκάστης ἐβδομάδος, ὥρα δὲ ἐνάξεως ἢ 8 1/2 πρωινή—τῆς 12ης Ἑσπε-
ραιοῦ. Μεταξὺ τῶν ἐργασίμων ὥρων ὀρίζεται διάλειμμα 1/2 τῆς ἑρας.

Ἄρθρον 3ον

Ὅπως θεωρηθῇ ὅτι εὑρίσκειται ἐν ἀπαρτίᾳ, ἀπαιτεῖται νὰ ἐκπροσωπῶν

ται ἐν τῇ συνεδρίᾳ οἱ ἀντιπρόσωποι δεκατεσσάρων τοῦλάχιστον Μονῶν.

Ἄρθρον 4ον

Οὐδενὶ τῶν προϋσταμένων ἢ τῶν καθηγουμένων τῶν Ι. Μονῶν ἐπιτρέπεται νὰ παρακάθῃται εἰς τὴν ἱεραρχικὴν θέσιν τῆς ἀντιπροσωπείας ἐκάστης Μονῆς, ἐκτὸς τῶν ἐξουσιοδοτηθέντων καὶ ἀναγνωρισθέντων πληρεξουσίων.

Ἄρθρον 5ον

Ἐκάστη Μονὴ ἐκπροσωπεῖται ἀπαραιτήτως ὑπὸ τριῶν ἀπεσταλμένων αὐτῆς ὀφειλόντων νὰ διαμένωσιν εἰς Καρυὰς καὶ ἔχοντων μίαν ψήφον θεωρουμένην ὡς ψήφον τῆς Μονῆς. Μόνον ἐν ἐκτάκτῃ ἀνάγκῃ δύναται νὰ ἀπουσιάσῃ ὁ εἰς τῶν ἀντιπροσώπων· οὕτω δὲ προσωρινῶς ἐκπροσωπεῖται ἀπὸ δύο. Ὑφ' ἑνὸς ἀντιπροσώπου δὲν δύναται νὰ ἀντιπροσωπευθῇ μία Μονή.

Ἄρθρον 6ον

Ἐν διαφωνίᾳ τῶν ἐκπροσωποῦντων τὴν Μονὴν ἀντιπροσώπων, κατισχύει ἡ γνώμη πρὸς ἣν συντάσσονται τὰ δύο μέλη.

Β'. ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Ἄρθρον 7ον

Ὁ πρόεδρος τῆς ἐκτάκτου Τριπλῆς Συνάξεως, ἐκλεγείς κατὰ πλειοψηφίαν προτίθεται καὶ διευθύνει τὰς συνεδριάσεις τῆς Συνάξεως, δίδων τὸν λόγον εἰς τοὺς ζητοῦντας αὐτόν, τηρῶν τὴν ἱεραρχικὴν τάξιν τῶν Μονῶν.

Ἄρθρον 8ον

Τὸν πρόεδρον ἀπόντα ἢ κωλυόμενον ἀναπληροῖ ὁ ἐν τῇ ἐκλογῇ πρῶτος ἐπιλαχών.

Ἄρθρον 9ον

Χρῆθ γραμματέων ἐκτελοῦσιν οἱ ἐκλεγέντες κατὰ τὴν προκαταρκτικὴν συνεδρίᾳσιν τῆς 2ας Σεπτεμβρίου ε. ε.

Ἄρθρον 10ον

Ὁ πρόεδρος ἐν συνεννοήσει μετὰ τῶν γραμματέων ἐρῖζει τὰ συζητητέα θέματα δι' ἐκάστην συνεδρίαν.

Ἄρθρον 11ον

Ὁ πρόεδρος εὐθὺς ἀμὰ τῇ ἀνάρξει ἐκάστης συνεδριάσεως ἐξελέγχει μετὰ τῶν γραμματέων τὴν ὑπαρξιν ἀπαρτίας κατὰ τὸ ἄρθρον 3ον. Ἐν περιπτώσει οἰαοδήποτε διαφωνίας διατάσσεται ἡ ἀνάγνωσις τοῦ ἐκ τῶν προτέρων κατηρημένου καταλόγου.

Ἄρθρον 12ον

Οὐδενὶ τῶν μελῶν τῆς ἐκτάκτου Τριπλῆς Συνάξεως ἐπιτρέπεται ν' ἀπουσιάσῃ ἀνευ ἐπαρκῶς δικαιολογημένης αἰτίας. Ἐν περιπτώσει ἀδικαιολογήτου ἀπουσίας παρατεινομένης ὑπὲρ τὰς τέσσαρας Συνεδριάσεις, εἰδοποιεῖται περὶ τούτου ἡ οἰκεία Μονή.

*Αρθρον 13ον

Κατά τήν έναρξιν ἐκάστης συνεδριάσεως αναγιγνώσκονται τὰ πρακτικά τῆς προηγουμένης ἐν σχεδίῳ, μετὰ τήν ἐγκρίσιν τῶν ὁποίων ὁ Πρόεδρος καὶ δύο γραμματεῖς θεβαιούσιν ὑπευθύνως τὴν ἀκρίβειαν αὐτῶν μονογραφοῦντας ταῦτα. Τὰ πρακτικά τῶν ὁποίων τὸ σχέδιον ἐνεκρίθη κατὰ τὴν προηγουμένην συνεδρίαν λαθαρογράφονται καὶ ὑπογράφονται ὑφ' ὅλων τῶν πληρεξουσίων Ἀντιπροσώπων.

*Αρθρον 14ον

Κατὰ τὰς συνεδριάσεις προηγεῖται πάντοτε ἡ συζήτησις τῶν ἐξωδίκων θεμάτων καὶ ἀκολουθεῖ ἡ νομοθετικὴ.

*Αρθρον 15ον

Κατὰ κανόνα πάντα τὰ ἀναγόμενα εἰς τρεχούσας ἐργασίας τῆς Κοινότητος θέματα παραπέμπονται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Συνάξεως εἰς τὴν Ἱ. Κοινότητα.

*Αρθρον 16ον

Τὰ νομοθετικὰ θέματα συζητοῦνται δις, ἤτοι ἀπαξ μὲν κατ' ἀρχὴν καὶ ἀκολούθως κατ' ἀρθρον. Αἱ τροπολογίαι τῶν διανενημένων σχεδίων κανονισμῶν γίνονται προφορικῶς κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς συζητήσεως τῶν ἀρθρῶν καὶ λύονται διὰ πλειψηφίας· ἐν περιπτώσει ριζικῆς διαφωνίας ἐπὶ τινος ἀρθρου ἢ συζήτησις ἀναβάλλεται διὰ τὴν ἐπομένην.

*Αρθρον 17ον

Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ὁμιλήσωσι δηλοῦσι τοῦτο εἰς τὸν Πρόεδρον καὶ ὁμιλοῦσι κατὰ τὴν ἱεραρχικὴν σειρὰν τῆς Μονῆς των, τηροῦντες ἰσοαύτως τὰς ἱεραρχίας μεταξὺ τῶν Ἀντιπροσώπων ἐκάστης Μονῆς.

*Αρθρον 18ον

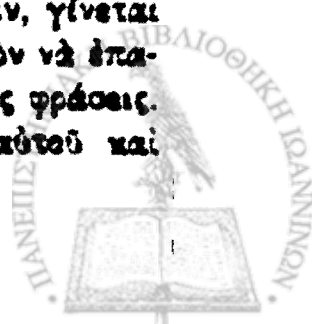
Ἐὰν ἀφ' οὗ ὁμιλήσῃ ὁ πρῶτος καὶ οἱ δύο ἄλλοι δὲν ζητήσωσι κατὰ σειρὰν τὸν λόγον, ἡ σειρά τῆς Μονῆς θεωρεῖται λήξασα. Μετὰ τὸ πέρας ὅλων τῶν ἐχόντων νὰ ὁμιλήσωσιν, ἐπιτρέπεται ἡ δευτερολογία δηλούντων τοῦτο τῶν ἐπιθυμούντων νὰ δευτερολογήσωσι καὶ ὁμιλοῦν καθ' ἑνὴν σειρὰν ἐζητήσαν τὸν λόγον· πρὸς τριτολογίαν δέον νὰ ἐρωτηθῇ ἡ Σύναξις.

*Αρθρον 19ον

Αἱ συζητήσεις διεξάγονται ἐν ἀπολύτῳ μὲν ἐλευθερίᾳ λόγου, ἐν πλήρει δὲ κοσμιότητι καὶ εὐπρεπείᾳ καὶ ἀπαραγνώριστῳ σεβασμῷ πρὸς τὴν γνώμην τοῦ ἄλλου. Ἀπαγορεύονται αἱ ὑπ' ἄλλου διακοπαὶ καὶ ἡ μακρὰ διαλογικὴ συζήτησις.

*Αρθρον 20ον

Ὅσάκις Ἀντιπρόσωπός τις παρεκτραπῆ κατὰ τὴν συζήτησιν, γίνεται αὐτῷ ἡ θέουσα παρατήρησις ὑπὸ τοῦ Προέδρου, ὅστις παρακαλεῖ αὐτὸν νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν εὐπρέπειαν καὶ νὰ ἀνκαλέσῃ τὰς τυχόν προσβλητικὰς φράσεις. Ἐὰν οὗτος ἐπιμένῃ ἀνακαλεῖται εἰς τὴν τάξιν ἐξακολουθοῦντος δ' αὐτοῦ καὶ

πάλιν να φέρηται άπρεπως, ο Πρόεδρος έρωτά παραχρήμα εάν ή Σύναξις άποδοκιμάζη την συμπεριφοράν του παρεκτραπέντος συναδέλφου και ή άπόφασις της Συνάξεως καταχωρίζεται έν τολς πρακτικοίς. Εάν και μετά την άπόφασιν ταύτην επιμένη θορυβών και άνοικειώς φερόμενος, παρακαλείται να εγκαταλείπη την Συνεδρίαν, και έν άρνήσει του διακόπτεται ή Συνεδρίασις και διατάσσεται ή άπομάκρυνσίς του προς στιγμήν. Κατόπιν τούτου εάν μεταμεληθείς ζητήσῃ συγγνώμην, συγχωρείται και καλείται να καταλάβῃ την έν τη Συνάξει θέσιν του.

Γ'. ΠΕΡΙ "ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

"Αρθρον 21ον

Μετά τὸ πέρας της συζητήσεως ο πρόεδρος έφ' όσον μὲν πρόκειται περί θέματος καταφανώς παραδεκτοῦ, έρωτά γενικῶς τὴν Σύναξιν εάν τὸ άρθρον εἶναι δεκτόν· εάν όμως ἔστωι και έν τῶν μελῶν της Συνάξεως ἔχει αντιρρήσεις κατά της τοιαύτης ψηφοφορίας, ζητεῖ τὴν κατά Μονάς ψήφισιν, τότε δὲ σημειουμένης της αἰτήσεως εἰς τὰ πρακτικά ο πρόεδρος προβαίνει παραχρήμα εἰς τὴν έρώτησιν τῶν αντιπροσωπειῶν μιᾶς εκάστης Μονῆς κατά τὴν ἱεραρχικὴν τάξιν.

"Αρθρον 22ον

Έν περιπτώσει ἰσοψηφίας ή άπόφασις αναβάλλεται διὰ τὴν άμέσως επομένην συνεδρίασιν, καθ' ἣν μὴ επιτευχθείσης πλειονοψηφίας κατισχύει ή γνώμη, προς ἣν συνετάχθη ο πρόεδρος.

"Αρθρον 23ον

"Απαξ ληφθείσης της άποφάσεως τελειωτικῶς κατά τὸ άμέσως κατωτέρω άρθρον πάσα επάνοδος επ' αὐτῆς άπαγορεύεται.

"Αρθρον 24ον

Αἱ άποφάσεις της Συνάξεως λαμβάνονται διὰ πλειονοψηφίας τῶν Μονῶν.

"Αρθρον 25ον

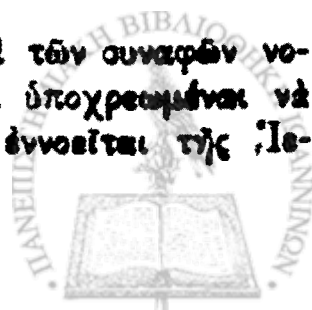
Αἱ άποφάσεις της Συνάξεως οὔτω νομίμως ληφθεῖσαι ἰσχύουσιν από τοῦ πέρατος της ψηφοφορίας. Εἰς οὔδεμίαν αντιπροσωπειάν επιτρέπεται επί τῷ λόγῳ ότι έμειοψηφισε να άρνηθῇ τὴν ύπογραφὴν τῶν πρακτικῶν, δικαιουμένης μόνον εἰς καταχώρησιν γνώμης.

"Αρθρον 26ον

Αἱ νομίμως κατά τ' άνωτέρω ληφθεῖσαι άποφάσεις πλειονοψηφίας ύποχρεοῦσι πάσας τὰς Μονάς, άδιαφόρως εάν αὐται εἰσήφισαν κατά ή ύπὲρ αὐτῶν.

"Αρθρον 27ον

"Απαξ ψηφισθέντος τοῦ θεμελιώδους Κανονισμοῦ και τῶν συναφῶν νομοθετημάτων, ἔπασαι αἱ αντιπροσωπείαι τῶν Μονῶν εἶναι ύποχρεωμέναι να ύπογράψωσι και διὰ τῶν τριῶν μελῶν αὐτῶν, τηρουμένης έννοείας της Ἰε-

ραρχικής τάξεως, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἐπιτρέπεται ἡ ἀρνήσις ὑπογραφῆς ἀντιπροσωπειῶν ἐπὶ τῇ ὅτι ἐμειοφήρισαν.

Ἄρθρον 28ον

Ὁ νομικὸς Σύμβουλος εἰς τὰς συναδριάσεις τῆς Τριπλῆς Συνάξεως παρεούει ἀνευ δικαιώματος φήρου. Γνωμοδοτεῖ καὶ παρέχει ἐξηγήσεις ἐπὶ πάντων τῶν ἀρθρῶν καὶ παντὸς ζητήματος νομικοῦ καὶ δικαιουταὶ νὰ ὑποβάλλῃ ἐγγράφως περὶ τῶν διαφόρων ζητημάτων ἐκθέσεις εἰς τὴν Τριπλὴν Σύναξιν.

Ἄρθρον 29ον

Ἡμέραι ἀργίας τῆς ἐκτάκτου Τριπλῆς Συνάξεως λογίζονται αἱ ἀναφερθένται ἐν τῷ ἐορτολογίῳ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος.

Ἡ Ἐπιτροπή.

Προηγ. Βενιαμὶν Βατοπαιδινός.
 Προηγ. Ἀθανάσιος Ἰβηρίτης.
 Ἄρχιμ. Χρυσόστομος Διονυσιάτης.
 Ἄρχιμ. Θεοδόσιος Φιλοθεΐτης.
 Γέρον Στέφανος Γρηγοριάτης.

ΜΟΝΑΧΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΑΤΟΥ

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 97)

Εὐρύχωρα οἰκοδομικὰ συγκροτήματα ἀνεγείρονται τὰ ἐν κατολίῳ τοῦ ἁλίου αὐτοκρατορικοῖς ἀναλώμασι καὶ ὁ Ἄθως ἀποβαίνει ἡ μοναδικὴ Μοναστηριούπολις ἐν τῷ Χριστιανικῷ κόσμῳ.

Προοδευτικῶς, ἐ πλάνης καὶ ἀνέστιος Μοναχισμός, στεγάζεται ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεπεῖς θόλους, τῶν βυζαντινῆς ἀρχιτεκτονικῆς ὑποβλητικῶν κτιρίων, καὶ ἡ τραχυτάτη καὶ ἀρρυθμὸς ἐν σπηλαίοις καὶ ἀβύρτι ἀσκησις, ταχέως ἀνταλλάσσεται διὰ τῆς μεμετρημένης λειότητος τῆς Μοναστηριακῆς εὐρυθμίας καὶ μεσότητος τῆς Κοινοβίου μορφῆς.

Ἡ φιλομοναστικὴ εὐσέβεια τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων ᾤθησε τὴν ὑπὲρ τοῦ τότε διοργανουμένου Ἀγιορειτικοῦ Μοναχισμοῦ εὐνοίαν των, μέχρι τοῦ ση-

μείου τῆς ἀναγνώρισεως ἀπολύτου ἀυθισίας, τῆς ἐπιθαψιλεύσεως πλουσιῶν οἰκονομικῶν πόρων καὶ τῆς παροχῆς τοσαύτης ἐλευθερίας, ὥστε αὐτονομούμενος νὰ αὐτοδιοικεῖται, οἰκονομῶν τὰ καθ' ἑαυτὸν ὡς βούλεται.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο, θεωροῦμεν σκόπιμον νὰ σημειώσωμεν, χάριν τῆς ἐρημικείας τῆν κειρώμεθα ἐκ τῆς διαγραμματικῆς ἐξιστορήσεως τῶν κατ' Ἄθω. ὅτι ἡ Βυζαντινὴ Πολιτεία, παρὰ τὴν ἀρχικὴν αὐτῆς πρόθεσιν, ὅπως συντάξῃ «Σύνταγμα», διὰ τὴν ἐμβρυωδῶς ἐπιὶ ὑπάρχουσαν Μοναχικὴν κοινωσίαν, ταχέως ἀνταλήφθη τὴν ἀναρμοδιότητά αὐτῆς, ἅτε κοσμικῆς εὐσεύς, διὰ νομοθέτησιν ἐπὶ πνευματικοῦ κλίματος καὶ τοῦτο, κατ' ἀντιδιαστολήν πρὸς τὰς σημερινὰς τάσεις ἐκπεφάσκει τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας εἰς τὴν Ἀγιορειτικὴν πνευματοκρατικὴν τοιαύτην.

